

ENEXIS
NETBEHEER

Enexis Netbeheer B.V.

◆ **Jaarverslag**
2022

In dit verslag

VOORWOORD DIRECTIE	3
DIT IS ENEXIS NETBEHEER	5
Onze rol in de energieketen	6
Onze organisatie	7
Missie, visie en strategie Enexis Groep	8
Sustainable Development Goals	10
Doelstellingen en prestaties	11
NETBEHEER IN 2022	13
Iedereen toegang tot een betrouwbaar energienet	14
Veilige netten waar iedereen op kan vertrouwen	16
Klanttevredenheid centraal in onze dienstverlening	17
Verduurzaming van onze energievoorziening	20
Zorgdragen voor een goed werkende energiemarkt	26
De proactieve borging van digitale veiligheid	28
Verduurzaming van onze organisatie	29
Financiële prestaties 2022	31
GOVERNANCE EN RISICOMANAGEMENT	35
Corporate governance	36
Risicobeheersing	39
Bestuursverklaring	46
Personalia	47
JAARREKENING	48
Jaarrekening 2022	49
Toelichtingen op de jaarrekening	54
Noten bij de jaarrekening	60
1. Netto-omzet	60
2. Kosten van transportdiensten en van distributieverliezen	61
3. Personeelskosten	61
4. Afschrijvingen en buitengebruikstellingen	62
5. Kosten uitbesteed werk, materialen en andere externe kosten	63
6. Overige bedrijfskosten	63
7. Geactiveerde kosten eigen productie	64
8. Financiële baten en lasten	64
9. Incidentele posten	64
10. Belastingen	64
11. Materiële vaste activa	65
12. Immateriële vaste activa	67
13. Voorraden	70
14. Vorderingen	71
15. Overige financiële activa (kortlopend)	72
16. Eigen vermogen	72
17. Rentedragende verplichtingen (langlopend)	73
18. Voorzieningen	73
19. Vooruitontvangen bijdragen in aanleg van netten en aansluitingen	74

20. Handelsschulden en overige te betalen posten	74
21. Rentedragende verplichtingen (kortlopend)	75
22. Toelichting op het kasstroomoverzicht	75
23. Financieringsbeleid en risico's financiële instrumenten	76
24. Informatie verbonden partijen	80
25. Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen	81
26. Bezoldiging en Wet Normering Topinkomens (Bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector)	82
27. Gebeurtenissen na balansdatum	85
VERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT	86
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	86
AANVULLENDE INFORMATIE	93
Over dit verslag	94
Winstbestemming	95
Overeenkomst met verwante bedrijven (>€ 4,5 miljoen)	96
Verklaring ex artikel 43	97
Verklaring naleving gedragscode voor netbeheerders	98
BEGRIPPENLIJST	99

Voorwoord directie

MET ENERGIE VOORUIT

2022 was een historisch jaar voor zowel Enexis als onze klanten. Veel ontwikkelingen waarmee we te maken kregen, deden zich niet eerder voor. Klanten zagen de prijzen voor energie bijvoorbeeld oplopen tot niveaus die niemand in Nederland zich had kunnen voorstellen. Steeds meer huishoudens in Nederland hebben te maken met energiararmoede: als gevolg van de stijgende prijzen kan een deel van onze klanten de energierekening moeilijker betalen. Deze hoge prijzen zijn voor veel huishoudens en bedrijven ook een extra stimulans om woningen, fabrieken en vervoer te verduurzamen. Het aantal huishoudens met zonnepanelen in ons verzorgingsgebied is toegenomen van 663.000 naar maar liefst bijna 850.000. Daarnaast hebben we een recordbedrag uitgegeven aan onze energienetten: € 1.027 miljoen.

De overstap naar duurzame energie hadden we voorzien. In onze nieuwe strategie, die we begin 2022 hebben gepresenteerd, schreven we al hoe we onze energienetten voorbereiden op de overgang naar een CO₂-neutrale samenleving. Zo hebben we het afgelopen jaar meer dan ooit geïnvesteerd in de uitbreiding en verzwaring van onze netten en hebben we de transportcapaciteit uitgebreid met 1.180 megawatt, een toename van ruim 10 procent van onze totale netcapaciteit ten opzichte van 2021.

De oorlog in Oekraïne zorgt voor een extra versnelling van de energietransitie. In het afgelopen jaar hebben we te maken gekregen met zo veel vraag naar en aanbod van elektriciteit dat onze netten het op een aantal plekken niet meer aan konden. Ook netbeheerders in andere regio's en TenneT, de landelijke netbeheerder, kampen met schaarse capaciteit. Het gevolg is dat we aanvragen van klanten voor bijvoorbeeld verzwaring van hun elektriciteitsaansluiting minder snel kunnen behandelen dan we willen. Veel klanten zijn terecht gekomen in een wachtrij. We kunnen ons hun frustraties goed voorstellen. Frustraties die we trouwens zelf ook voelen, want we willen klanten juist alle ruimte bieden om over te stappen op duurzame energie. We zijn echter terecht gekomen in een nieuwe realiteit en realiseren ons dat we dit probleem niet op de korte termijn kunnen oplossen. De vraag naar elektriciteit blijft de komende jaren structureel groter dan wij kunnen bijbouwen. Dit stelt ons en helaas ook onze klanten voor grote uitdagingen. Langere wachttijden zijn de komende jaren het nieuwe normaal.

Ondanks al deze uitdagingen gaan we als directie 2023 optimistisch in.

WE HEBBEN ONZE FINANCIËLE POSITIE VERDER VERSTERKT

De ontwikkelingen in 2022 hebben ons vertrouwen versterkt dat we met onze nieuwe strategie de juiste weg zijn ingeslagen. Het kernwoord van die strategie is focus. En focus is alleen maar belangrijker geworden. We hebben bij Enexis alle aandacht nodig voor onze voornaamste taken: zorgen voor een veilige, betrouwbare en betaalbare energievoorziening, klanten tijdig aansluiten en meebouwen aan het energiesysteem van de toekomst.

Intussen hebben we onze financiële situatie verder verbeterd met afspraken over een eventuele toekomstige kapitaalstorting door de Nederlandse staat. Samen met Alliander en Stedin, onze collega-netbeheerders, spraken we met de staat over een mogelijke versterking van ons eigen vermogen in de toekomst. In dit traject zijn we ook intensief opgetrokken met onze aandeelhouders. We zijn heel tevreden over het Afsprakenkader dat deze gezamenlijke inspanning heeft opgeleverd, vanuit het perspectief van zowel Enexis als onze aandeelhouderscommissie. Naar aanleiding van het Afsprakenkader heeft het ratingbureau S&P op 14 februari 2023 de grote regionale netbeheerders de status Government Related Entities (GREs) toegekend. Deze status vergroot onze kredietwaardigheid en daarmee de capaciteit om schulden aan te trekken. S&P heeft op 14 februari 2023 ook de credit rating van Enexis gewijzigd van A+ stabiele outlook naar A+ positieve outlook.

Mede dankzij onze solide vermogenspositie kunnen we de ambities verder opschroeven: voor 2023 zetten we in op een netuitbreiding van ruim 2.000 megawatt – bijna twee keer zo veel als in 2022. Ons werkpakket (de optelsom van al het werk aan onze netten) neemt toe tot minstens € 1.340 miljoen.

SAMEN MET PARTNERS LEVEREN ONZE COLLEGA'S EEN ENORME INSPANNING

Bij al dat werk blijven we scherp letten op de veiligheid. Hoe belangrijk dat is, zagen we in 2022. We hebben te maken gekregen met meerdere incidenten. De meeste waren gelukkig relatief klein, maar bij één voorval zijn twee medewerkers van een aannemer ernstig gewond geraakt. We onderzoeken bij alle incidenten zorgvuldig wat er is gebeurd om te leren hoe we onze veiligheid verder kunnen verbeteren. Iedereen veilig weer thuis, daar werken we iedere dag aan.

Samen met partners werken we niet alleen aan het bijbouwen van extra capaciteit. We onderzoeken ook andere oplossingen, zoals het efficiënter gebruiken van onze netten, de optimale inpassing van batterijen, sturing van vraag en aanbod om overbelasting te voorkomen en afspraken met afnemers over verbruik buiten piekmomenten, als er nog voldoende ruimte is. Deze oplossingen ontwikkelen medewerkers van Enexis in een intensieve samenwerking met onze toeleveranciers, klanten, lokale en landelijke overheid en collega-netbeheerders. Parallel hieraan blijven we ons hard maken voor een passende regulering en nieuwe contractvormen in overleg met de toezichthouder.

Dat brengt ons bij de belangrijkste reden voor ons optimisme: onze medewerkers. We zien hoe zij zich inzetten voor de kwaliteit en betrouwbaarheid van onze netten. Hoe gemotiveerd ze zijn om bij te dragen aan de energietransitie. En hoe betrokken ze zijn bij onze klanten: van de bewoner die overgaat op zonnepanelen tot de ondernemer die met zijn bedrijf van het gas af gaat. We zijn onze medewerkers dankbaar voor hun enorme inspanning in 2022.

Samen zetten we de stappen die nodig zijn om het energiesysteem van de toekomst te bouwen: met energie vooruit!

Directie Enexis Netbeheer B.V.

Evert den Boer
Mariëlle Vogt
Rutger van der Leeuw
Jeroen Sanders

Dit is Enexis Netbeheer

We zijn een regionale netbeheerder. Huishoudens en bedrijven in Groningen, Drenthe, Overijssel, Limburg en Noord-Brabant krijgen via ons netwerk elektriciteit en gas.

Zorgen dat energie veilig en betrouwbaar terechtkomt bij huishoudens en bedrijven, dat is onze belangrijkste taak. Daarnaast dragen we via ons netwerk bij aan de verduurzaming in onze regio's. Bijvoorbeeld door windparken, zonneweides en laadpunten aan te sluiten. Samen met overheden, bedrijven, huishoudens en andere betrokkenen bouwen we zo aan het energiesysteem van de toekomst.

Ongeveer driekwart van de energie die we distribueren komt van grote centrales en zonne- en windparken in binnen- en buitenland. TenneT en Gasunie brengen deze energie via hun landelijke netten naar ons regionale netwerk. Het overige deel ontvangen we van klanten. Steeds meer huishoudens en bedrijven halen zelf elektriciteit uit wind, zon, afval en warmtekrachtkoppelingen en leveren die terug aan ons netwerk.

Wat is het energiesysteem van de toekomst?

Een energiesysteem is een netwerk dat productie, opslag, transport en gebruik van energie aan elkaar koppelt. In de toekomst (om precies te zijn uiterlijk in 2050) moet het Nederlandse energiesysteem CO₂-neutraal zijn. Overheid, bedrijven en maatschappelijke organisaties hebben dit afgesproken in het Nederlandse Klimaatakkoord. Het energiesysteem mag dan geen negatief effect meer hebben op het klimaat. Dit kan als overgestapt wordt op duurzame energiebronnen, zoals groen gas, waterstof, warmtenetten en elektriciteit uit zon en wind.

Om te zorgen dat het energiesysteem in 2050 CO₂-neutraal is – en dat de CO₂-uitstoot in 2030 55 procent lager is dan in 1990, zoals bepaald in het coalitieakkoord van 2021 – moet er nu veel worden voorbereid. We moeten bijvoorbeeld beslissen hoe en wanneer we onze netten gaan ombouwen of uitbreiden. Dat is lastig, want we weten niet precies welke keuzes overheden, bedrijven en huishoudens de komende jaren maken – en dus hoe het energiesysteem er in de toekomst uitziet. Het is cruciaal om tijdig te beslissen wanneer en waar nieuwe infrastructuur moet worden aangelegd. We sturen aan op maatschappelijke optimale keuzes. We zijn daarbij deels afhankelijk van de maatschappelijke en politieke besluitvorming.

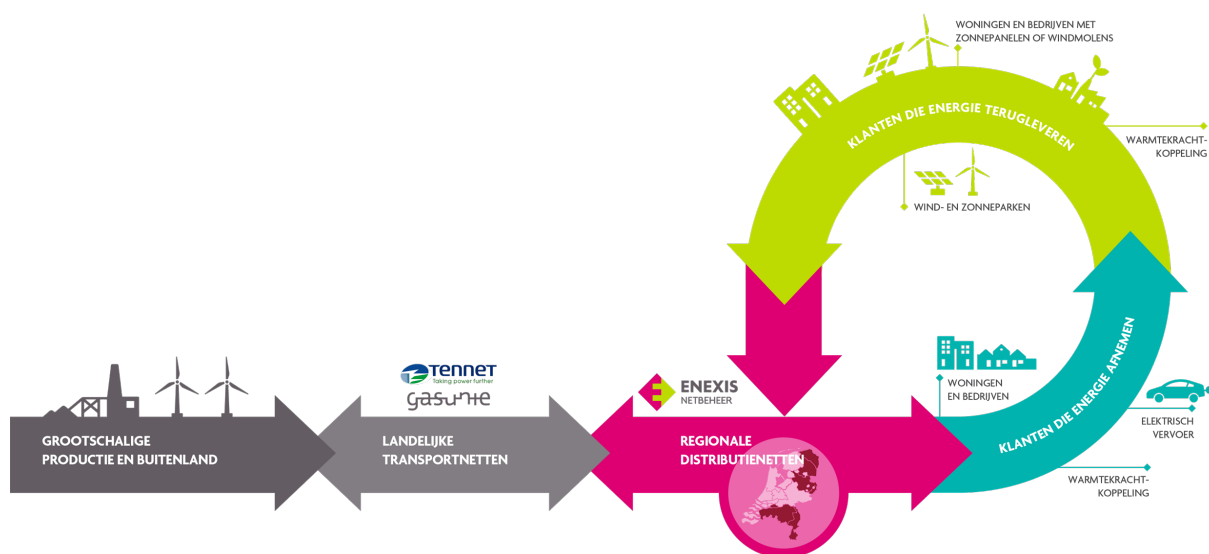

Onze rol in de energieketen

Alle energie in onze regio's komt samen in ons netwerk. We spelen een centrale rol in de energieketen.

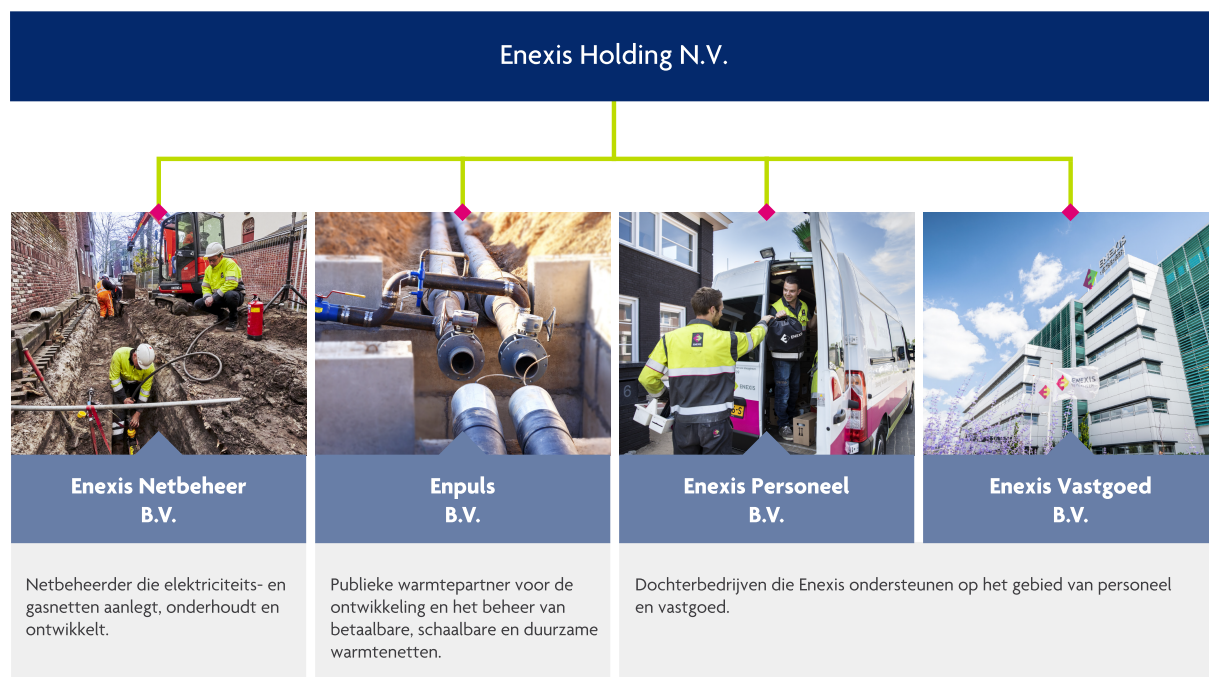
Deze rol omvat verschillende taken. We ontwikkelen, bouwen, beheren en onderhouden de energienetten in onze regio's. En streven ernaar dat energie 24 uur per dag, 365 dagen per jaar veilig door deze netten stroomt.

Daarnaast onderzoeken we manieren om de energievoorziening nog efficiënter en duurzamer te maken. En de capaciteit van onze netten optimaal te gebruiken. Dit kan met innovatieve technische oplossingen, zoals energieopslag en congestiemanagement. Maar ook digitalisering van processen en analyse van data helpt. Hiermee kunnen we bijvoorbeeld de capaciteit van onze netten efficiënter uitbreiden en krijgen we meer inzicht in de groei in het aanbod van en de vraag naar energie.

Onze organisatie

Enexis Netbeheer B.V. is onderdeel van Enexis Holding N.V. Binnen de Holding hebben diverse dochterbedrijven hun eigen specifieke aandachtsgebied. Het geheel van onze activiteiten is georganiseerd in Enexis Groep. De organisatie wordt geleid door de raad van bestuur. De raad van bestuur van Enexis Holding vormt tevens de directie van Enexis Netbeheer B.V. Aandeelhouders zijn provincies en gemeenten binnen ons verzorgingsgebied.

De activiteiten waarop we ons concentreren:

- Klanten in ons verzorgingsgebied zo snel mogelijk aansluiten op onze energienetten.
- Deze netten onderhouden, verzwaren en vervangen.
- De transportcapaciteit ervan uitbreiden.
- Samen met provincies, gemeenten, bedrijven en andere stakeholders komen tot maatschappelijk optimale energiekeuzes.
- Meebouwen en richting geven aan het energiesysteem van de toekomst.
- Een vrije energiemarkt faciliteren door op een veilige manier energiedata beschikbaar te stellen aan leveranciers en marktpartijen.

Missie, visie en strategie Enexis Groep

Nederland gaat massaal over op duurzame energie. Hoe Enexis die transitie ondersteunt, beschrijven we in onze strategie die in 2022 werd vastgesteld door de aandeelhouders.

Steeds meer overheden, bedrijven en huishoudens maken plannen om bij te dragen aan het Nederlandse Klimaatakkoord en het coalitieakkoord van eind 2021 en zetten die plannen om in actie. Woningen worden verduurzaamd, wind- en zonneparken gebouwd en er wordt volop geïnvesteerd in elektrisch vervoer en verduurzaming van de industrie.

Net als andere netbeheerders moeten we onze infrastructuur aanpassen en voorbereiden op een CO₂-neutrale toekomst. Dat is een lastige taak. Want we weten niet precies welke vormen van duurzame energie in de toekomst door onze netten stromen. En dus ook niet hoe onze infrastructuur eruit moet zien. Een andere vraag is hoe we het steeds hogere tempo van de transitie kunnen bijbenen, juist nu we kampen met schaarste aan personeel. En hoe we de kosten van de verbouwing binnen de perken kunnen houden, zodat de energietransitie voor iedereen betaalbaar blijft.

Deze uitdagingen dwingen ons om duidelijke keuzes te maken. Die keuzes vormen de basis van de nieuwe strategie die in 2022 werd goedgekeurd door onze aandeelhouders. Het centrale thema van deze strategie is; focus op uitvoering van de energietransitie. We gaan ons steeds meer concentreren op onze kerntaken om daarmee de energietransitie te realiseren.

ONZE VISIE

We gaan naar een CO₂-neutrale energievoorziening. Het eindplaatje en de weg daarnaartoe kennen nog vele onzekerheden. De komende tien jaar kenmerken zich door een grote diversiteit aan partijen en oplossingen die naast elkaar bestaan. Dat betekent dat Enexis samen met stakeholders volop in ontwikkeling zal zijn om de klimaatdoelen waar te maken. Door de grote hoeveelheid oplossingen en de daarmee gepaard gaande complexiteit zullen de totale kosten van de energievoorziening substantieel toenemen.

ONZE MISSIE

Wij brengen mensen steeds meer duurzame energie. Dat doen we door mede richting te geven aan het energiesysteem van de toekomst en door slim te investeren in betrouwbare energie-infrastructure. Zo houden we de energietransitie haalbaar en betaalbaar.

ONZE STRATEGISCHE KOERS

Samen met stakeholders willen we het energiesysteem in ons werkgebied CO₂-neutraal maken. Om dit voor elkaar te krijgen, sturen we aan op maatschappelijk optimale keuzes, bieden we iedereen altijd toegang tot energie en zorgen we dat klanten weten wat ze aan ons hebben.

WE STUREN AAN OP MAATSCHAPPELIJK OPTIMALE KEUZES

We ambiëren een actieve rol in het richting geven aan het ontwerp van het energiesysteem van de toekomst. We dragen bij aan een duurzaam energiesysteem dat betrouwbaar, betaalbaar én haalbaar is. Zo'n systeem bouwen, kan alleen als de plannen realistisch zijn en we belanghebbenden in de samenleving er zo veel mogelijk bij betrekken. Daarom ontwikkelen we deze plannen samen met onder andere bedrijven en overheden.

Ook delen we onze kennis. We kennen de voor- en nadelen van nieuwe energiedragers, zoals zonne- en windenergie en groen gas, weten welke eisen deze dragers stellen aan de infrastructuur en hoeveel tijd het kost om onze netten aan te passen en uit te breiden. Dankzij deze kennis kunnen we goed inschatten welke technische en financiële consequenties de verschillende opties hebben. En denken we oplossingsgericht mee.

WE BIEDEN IEDEREEN ALTIJD TOEGANG TOT ENERGIE

We zorgen dat huishoudens en bedrijven kunnen vertrouwen op een veilige energie-infrastructuur en een hoge leveringszekerheid tegen zo laag mogelijke kosten – ook tijdens de energietransitie. Meer en meer klanten leveren energie terug. Woningen, productieprocessen en vervoer worden geëlektrificeerd. Met als gevolg dat de behoefte aan capaciteit stijgt.

In die behoefte voorzien we door de capaciteit van onze netten efficiënter te gebruiken en reservecapaciteit in te zetten. We willen onze netten met minimaal 1.000 megawatt per jaar uitbreiden. En zorgen ervoor dat we de bestaande netten zo efficiënt mogelijk gebruiken buiten de piekmomenten om.

KLANTEN WETEN WAT ZE AAN ONS HEBBEN

In onze dienstverlening aan huishoudens en bedrijven zijn we transparant, voorspelbaar en efficiënt. Dit betekent dat we helder zijn over de doorlooptijd en status van aanvragen. We sluiten klanten aan op de door hen gewenste datum. En als dat echt niet haalbaar is, dan maken we duidelijke afspraken over een andere termijn.

We streven ernaar om uiterlijk in 2026 minimaal 85 procent van onze klanten op de door hen gewenste datum aan te sluiten. Hierin hebben we nog een weg te gaan. Om dit voor elkaar te krijgen, zorgen we dat we in gesprek blijven met onze klanten om verwachtingen te managen en werken we nauw samen met partijen in de energiesector.

Voorwaarden voor succes

Onze nieuwe strategie kan alleen slagen met voldoende en gedreven, vakbekwame medewerkers en een sterke organisatie. Dus zorgen we dat we vakmensen in huis hebben die veilig werken en elkaar versterken. Daarnaast zetten we ons in om duurzame impact te maken en onze financiële basis solide te houden.

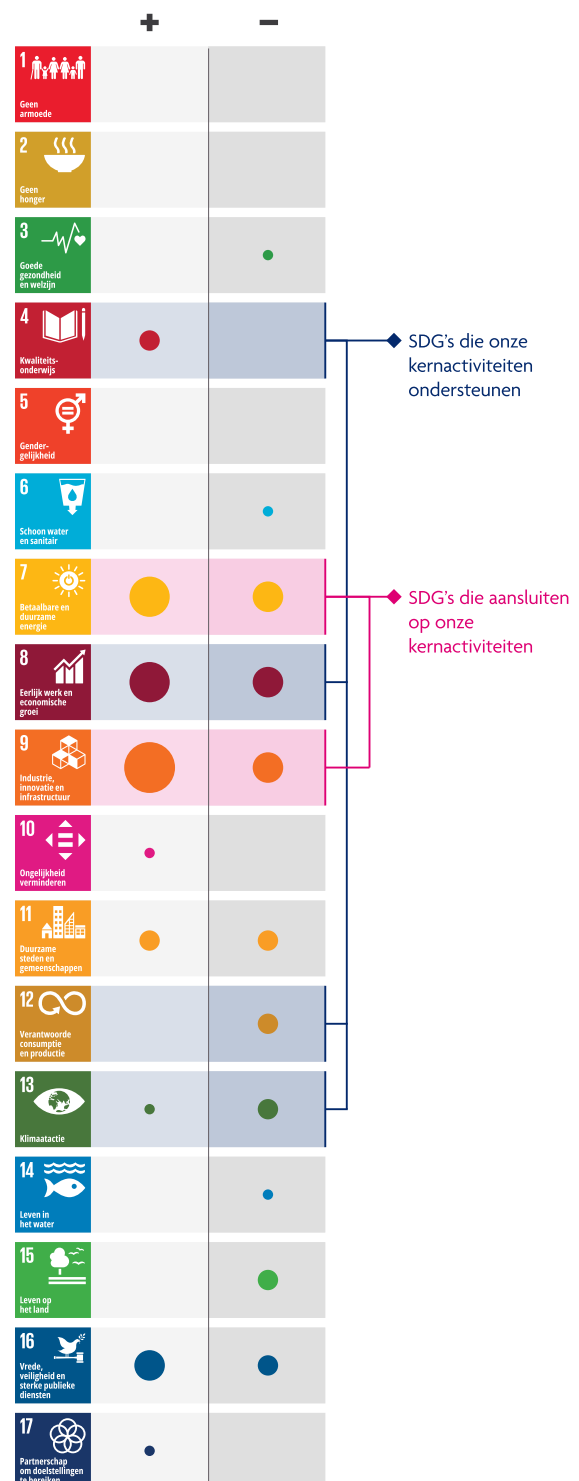
Sustainable Development Goals

Duurzame ontwikkeling zien wij als één van de grote uitdagingen van deze tijd. Met ons werk en onze ambities leveren we een directe bijdrage aan de Sustainable Development Goals (SDG's), de duurzame ontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties.

In 2022 hebben we onze nieuwe strategie vastgesteld. Alles is erop gericht dat de energievoorziening veilig en betrouwbaar blijft, dat we klanten tijdig aansluiten en het energiesysteem van de toekomst realiseren. Daarmee dragen we direct bij aan de SDG's 7 (betaalbare en duurzame energie) en 9 (industrie, innovatie en infrastructuur). Ook onze visie op maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO), die focus aanbrengt in de maatschappelijke activiteiten van Enexis, hebben we afgestemd op de nieuwe strategie.

Naast de twee focus-SDG's onderscheiden we vier SDG's die onze kernactiviteiten ondersteunen. Dit zijn de SDG's 4 (kwaliteitsonderwijs), 8 (eerlijk werk en economische groei), 12 (verantwoorde consumptie en productie) en 13 (klimaatactie). Voor de overige SDG's hanteren we een *no harm*-principe: we streven ernaar geen schade toe te brengen.

In de afbeelding geeft de grootte van de bollen een indicatie van de omvang van de impact (positief of negatief).

Doelstellingen en prestaties

We zijn trots op de stappen die we hebben gezet in 2022. We hebben wederom een record werkpakket uitgevoerd en de transportcapaciteit met circa 1,2 gigawatt uitgebreid. De betrouwbaarheid van onze netten blijft op een onverminderd hoog niveau. Helaas hebben we niet al onze gestelde doelen behaald. De veiligheid van onze medewerkers heeft onder druk gestaan als gevolg van kleine ongevallen en we hadden graag meer technische medewerkers aan ons willen binden om zowel nu als in de toekomst het toenemend werkpakket uit te kunnen voeren.

Strategisch doel ^[1]	KPI	Doelstelling 2022	Realisatie 2022	Doelstelling 2023	Doelstelling 2026 ^[2]
We bieden iedereen altijd toegang tot energie	Uitbreiden transportcapaciteit ^[3]	≥ 1.000 MW	1.180 MW	≥ 2.000 MW	Jaarlijks minimaal 1.000 MW
	Jaarlijkse uitvalduur	≤ 17,5 min	14,0 min	≤ 17,5 min	≤ 17,5 min
Onze klanten weten wat ze aan ons hebben	% Standaard Aansluitingen wensdatum ^[4]	-	-	≥ 70%	≥ 85%
	% Maatwerk Aansluitingen wensdatum ^[4]	-	-	≥ 65%	≥ 85%
	Kwantitatieve voortgang Jaarorderboek ^[5]	≥ € 1.044 mln	€ 1.027 mln	≥ € 1.340 mln	-
Veilig werken	Lost Time Injury Frequency Enexis	≤ 1	1,9	≤ 1	≤ 1
	Lost Time Injury Frequency contractors	≤ 2,5	3,0	≤ 2	≤ 2
Financieel solide blijven	Beïnvloedbare kosten en opbrengsten ^[6]	≤ € 525 mln	€ 512 mln	≤ € 590 mln	-

1 Met betrekking tot de strategische doelen 'We realiseren het energiesysteem van de toekomst' en 'Duurzame impact maken' vindt periodiek monitoring plaats middels meting van het imago van Enexis bij stakeholders respectievelijk middels meting van de CO₂ uitstoot. Het doel 'Elkaar versterken' heeft betrekking op personeel en is daarom buiten beschouwing gelaten in deze tabel.

2 Voor de meeste KPI's geldt dat vanuit de nieuwe strategie een meerjarendoelstelling is bepaald. Voor de KPI's die nog geen 2026 doelstelling kennen, geldt dat het niet mogelijk is om deze doelstelling vast te stellen omdat per jaar de doelstelling wordt bepaald.

3 Met ingang van verslagjaar 2023 wijzigt deze definitie. Alle gebouwde transportcapaciteit wordt vanaf 2023 meegenomen in de realisatie; onafhankelijk van het moment waarop deze capaciteit door TenneT wordt aangesloten. De doelstellingen voor 2023 en 2026 zijn hierop aangepast.

4 De KPI's zijn voor 2023 toegevoegd aan de doelstellingen en prestaties en hebben daardoor geen target en realisatie over 2022.

5 Op basis van normkosten.

6 Enexis Netbeheer (incl. staven).

RECORD WERKPAKKET VAN MEER DAN € 1 MILJARD GEREALISEERD

Ondanks de nasleep van de coronapandemie en de schaarste op de markt voor technische medewerkers wisten we in 2022 weer meer werk te verzetten. Het uitgevoerde werkpakket bedroeg € 1.027 miljoen; een stijging van 7 procent ten opzichte van 2021. Ons doel voor het uitbreiden van de transportcapaciteit is ruimschoots behaald door 1.180 megawatt aan vermogen aan te sluiten op de hoogspanningsnetten van TenneT. Daarnaast hebben we voor 490 megawatt aan extra transportcapaciteit opgesteld, die beschikbaar komt voor onze klanten zodra TenneT deze heeft aangesloten. De belasting van ons net verandert, onder andere door meer invoeding uit wind- en zonneparken en een groei van het aantal elektrische auto's en warmtepompen. Ondanks deze veranderingen blijft de leveringszekerheid met een uitvalduur van 14 minuten op een hoog niveau.

Voor 2023 hebben we het doel gesteld om voor Standaard Aansluitingen 70 procent van de aanvragen binnen de aangegeven wensdatum te realiseren en voor Maatwerk Aansluitingen 65 procent van de aanvragen.

Ons doel rondom de veiligheid van personeel bij Enexis hebben we niet gehaald. In 2022 zijn we naar trede 3 (van de 5) geklommen op de Veiligheidsladder, maar we zien het effect helaas nog niet terug in een afname van het aantal ongevallen met verzuim.

In 2022 hebben we een grote stap gezet in ons besparingsprogramma met als doel om in de periode 2022 - 2026 minstens € 220 miljoen aan uitgaven te besparen. De in 2022 gerealiseerde besparing bedraagt € 60 miljoen. Dit is onder andere te danken aan een efficiëntere uitvoering van ons werkpakket, het afbouwen van de activiteiten van Enpuls en lagere uitgaven voor verbeterprojecten. In 2023 werken we verder aan de besparingsdoelstelling. Door dit besparingsprogramma beheersen we niet alleen de kosten van de energietransitie, maar zijn we ook in staat om meer werkzaamheden voor onze klanten uit te voeren.

Een doorkijk naar 2023 laat zien dat onze doelen ambitieus zijn. Ons werkpakket groeit tot ruim boven de € 1.300 miljoen. Door ons intensieve wervings- en opleidingsprogramma voor technisch personeel, de nauwe samenwerking met uitvoeringspartners en een nog efficiëntere werkwijze, zien we in 2023 mogelijkheden om verder te groeien. We gaan de transportcapaciteit in het komend jaar uitbreiden met een enorme 2.000 megawatt. Bij de uitbreiding van de transportcapaciteit zijn we ook afhankelijk van de werkzaamheden die TenneT uitvoert aan het hoogspanningsnet. Hierdoor is het mogelijk dat Enexis de netcapaciteit uitbreidt, maar dat deze nog niet beschikbaar is in afwachting van de werkzaamheden van TenneT. Bij het uitvoeren van het werk doen we geen concessies op het gebied van betrouwbaarheid en veiligheid. Onze doelstelling om klanten tijdig aan te sluiten hebben we in 2023 verder aangescherpt. Om realistische afspraken te maken, gaan we met klanten in gesprek over hun wensen en de wachttijd. Daarbij zetten we maximaal in op het aantrekken en behouden van voldoende technisch personeel om het groeiende werkpakket te kunnen uitvoeren.

Netbeheer in 2022

Iedereen toegang tot een betrouwbaar energienet

De betrouwbaarheid van ons elektriciteitsnetwerk was onverminderd hoog, terwijl die van ons gasnetwerk door twee grote storingen lager was dan vorig jaar. Intussen steeg het aantal nieuwe aansluitingen voor elektriciteit ten opzichte van 2021. Maar we kregen op meerdere locaties te maken met een tekort aan transportcapaciteit voor zowel afname als teruglevering. Zakelijke klanten met grote aanvragen konden we op die locaties helaas niet meteen helpen.

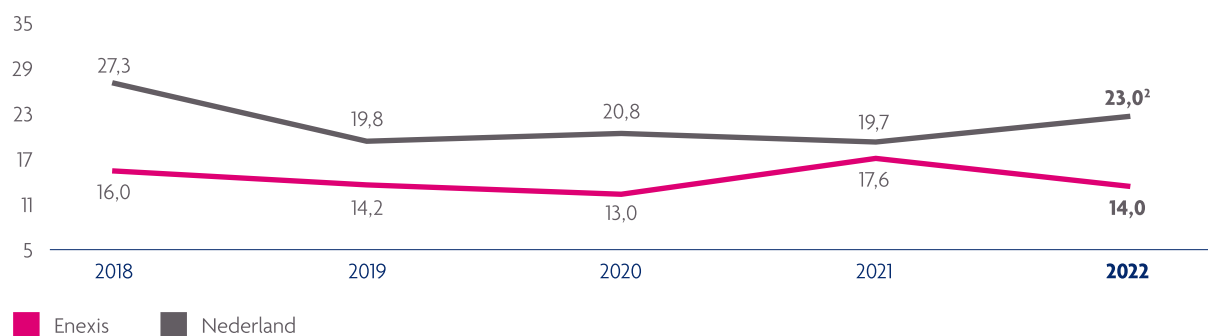
Een warm huis in de winter. Een elektrische auto met een volle batterij. Soepel draaiende machines en installaties. Onze klanten rekenen op energie. Het is aan ons om elektriciteit en gas het hele jaar door via een betrouwbaar en toegankelijk energienet naar hun woningen en bedrijven te brengen. We doen er daarbij alles aan om risico's op (langdurige) onderbrekingen te voorkomen.

Enexis heeft een betrouwbare infrastructuur. De jaarlijkse uitvalduur elektriciteit (JUD) is hierin voor ons een belangrijke indicator. In 2022 hadden onze klanten gemiddeld 14 minuten geen elektriciteit (2021: 17,6 minuten). Een resultaat waar we trots op zijn, aangezien onze uitvalduur al enkele jaren onder het landelijk gemiddelde uitkomt. Dit is deels te danken aan de enorme investeringen in onze netten en de inzet van innovatieve systemen, zoals Distributie-Automatisering Light (DALI). Klanten kunnen eerder geholpen worden, doordat DALI snel lokaliseert waar een storing zit.

Uitvalduur	Elektriciteit (in minuten)	Gas (in seconden)
Groningen/Drenthe	21,4	91
Overijssel	11,9	68
Noord-Brabant Oost	10,2	39
Noord-Brabant West	14,4	36
Limburg	10,6	299
Hoogspanning ¹	0,5	-
Gemiddeld	14,0	109

¹ Niet geografisch toe te wijzen.

UITVALDUUR ELEKTRICITEIT¹ TEN OPZICHTE VAN HET LANDELIJKE GEMIDDELDE

¹ Registratiesystematiek Nestor elektriciteit.

² Landelijk gemiddelde 2022 is een schatting; definitieve uitkomst was bij de publicatie van dit jaarverslag nog niet bekend.

De levering van gas werd 109 seconden onderbroken (2021: 75 seconden). Dat de storingsduur voor gas hoger lag dan een jaar eerder, werd veroorzaakt door twee langere storingen. In Heerlen en Landgraaf vond een langdurige storing plaats. De storingen werden veroorzaakt door lekkages in de waterleiding. Het water dat daarbij vrijkwam, heeft een gat geslagen in de gasleidingen, waardoor er water in de gasleidingen liep. De storingen leidden niet tot gevaar, maar bijna 400 klanten zaten tijdelijk wel zonder gas. Terwijl onze collega's de storingen oplosten, zorgden we voor vervangende doucheruimte en maaltijden.

HET AANTAL ELEKTRICITEITSAANSLUITINGEN STEEG

In 2022 konden we voor 79 procent van de aanvragen een transportindicatie afgeven waarmee onze klanten een SDE++ subsidie konden aanvragen (2021: 71 procent). Op het moment van afgifte hadden we nog zicht op transportcapaciteit in de betreffende regio. Daarbij gold wel dat het aantal positieve transportindicaties vaak groter was dan de op dat moment nog beschikbare transportcapaciteit; een transportindicatie biedt om die reden geen garantie op de daadwerkelijke beschikbaarheid van transportcapaciteit op het moment dat deze wordt aangevraagd.

In enkele regio's moesten nieuwe grootzakelijke klanten langer op een aansluiting wachten dan gewenst. Dit kwam onder andere door schaarste voor afname op onze netten. De oorzaak van het tekort aan capaciteit lag voor een belangrijk deel in het landelijk hoogspanningsnet van TenneT. Daarnaast konden we de snelle stijging van het aantal aanvragen niet bijbenen met het uitbreiden en verzwaren van onze transportcapaciteit. Door de aanhoudende krapte op de arbeidsmarkt hadden we moeite om voldoende technische medewerkers aan te trekken en te behouden.

Veilige netten waar iedereen op kan vertrouwen

Het distribueren van en werken met elektrische spanningen en brandbaar gas onder druk leidt tot veiligheidsrisico's voor de omgeving. We proberen iedereen zo goed mogelijk te beschermen. Daarom hanteren we hoge veiligheidsstandaarden en nemen we proactief maatregelen.

De gas- en elektriciteitsnetten van Enexis maken deel uit van de vitale infrastructuur van Nederland. Het is van groot belang dat de dienstverlening van Enexis ongehinderd plaats kan blijven vinden. Om de publieke veiligheid te beschermen en incidenten te voorkomen, volgen we nauwkeurig wat er gebeurt in onze netwerken. Zo maken we gebruik van de ROBAM-methodiek (Risk and Opportunity Based Asset Management). We meten het aantal incidenten op basis van de ernst. In 2022 hebben zich geen ongevallen met een effect 'ernstig' of 'zeer ernstig' voorgedaan. We besteden aandacht aan het goed afsluiten van technische ruimtes en het voorkomen van incidenten tijdens graafwerkzaamheden. Preventiemedewerkers informeren grondroerders of houden toezicht bij risicovolle graafwerkzaamheden en we attenderen klanten op de aandachtspunten voor veilig graven. Ook vervangen we de laatste jaren oudere schakelinstallaties (de zogeheten Coq-installaties) en brosse gasleidingen. Op die manier minimaliseren we het risico op onveilige situaties en zorgen we voor een veilig energienet.

Mijlpalen	Status ultimo 2022	
	Gas	Elektriciteit
Publieke veiligheid		
Aantal incidenten met een matig of behoorlijk effect ^[1] ≤ 4	1	1
Aantal incidenten met een ernstig effect ^[2] ≤ 2	0	0
Aantal incidenten met een zeer ernstig effect ^[3] ≤ 4	0	0

1 Matig of behoorlijk effect: ongeval met EHBO of behandeling door medisch personeel (slachtoffer(s) onder het publiek), of omgevings schade tussen € 10.000 en € 1 miljoen.

2 Ernstig effect: ongeval met ernstig (blijvend) letsel (slachtoffer(s) onder het publiek), of omgevings schade tussen € 1 miljoen en € 10 miljoen.

3 Zeer ernstig effect: ongeval met één of meerdere doden (slachtoffer(s) onder het publiek), of omgevings schade > € 10 miljoen

ONZE CRISISORGANISATIE STAAT PARAAT

Binnen elke organisatie kan zich een crisissituatie voordoen. Een goede voorbereiding op een dergelijke crisis is daarom noodzakelijk. Enexis heeft een crisisorganisatie die incidenten volgens standaardprocedures en op basis van ervaring adequaat kan verhelpen. Functionarissen van verschillende afdelingen (zoals communicatie, marketing, operations en ICT) en van allerlei niveaus draaien piket- of bereikbaarheidsdiensten. Maar wanneer een incident een bepaalde omvang overschrijdt, is een bredere en op de specifieke situatie toegespitste aanpak noodzakelijk, waarbij we opschalen en een crisisteam samenstellen. Het crisisteam bestaat uit een concertteam, communicatieteam en afdelingsteam. Aspecten als communicatie met overheden en klanten en het organiseren van bijzondere inzet van mensen en middelen, worden door dit team in de vorm van maatwerk georganiseerd. Een crisismanagementplan (CMP) is opgesteld met als doel het borgen van dit specifieke proces om de crisis adequaat aan te pakken.

Leden van de crisisorganisatie worden getraind en geoefend in het nemen van beslissingen onder zware tijdsdruk en bij grote onzekerheid. Dit gebeurt minimaal één keer per jaar per vestiging. Daarnaast sluiten we een aantal keer per jaar aan bij een crisioefening georganiseerd door externen, zoals de veiligheidsregio of Netbeheer Nederland. Nieuwe collega's, zoals woordvoerders, volgen bij de start van hun functie een mediatraining om zich voor te bereiden op mogelijke crisissituaties.

Klanttevredenheid centraal in onze dienstverlening

De vraag naar elektriciteit stijgt sneller dan de capaciteit van onze netten. We werken hard om die capaciteit uit te breiden. Maar door krapte op de arbeidsmarkt kunnen we te weinig technische medewerkers aantrekken om het tempo verder te verhogen. Daarnaast zijn we afhankelijk van uitbreiding van de capaciteit in de hoogspanningsnetten door TenneT en van de doorlooptijden van bouwvergunningen. Dit leidt ertoe dat voor klanten die bijvoorbeeld hun aansluiting willen verzwaren doorlooptijden op veel plekken oplopen. Zij zijn hier terecht teleurgesteld over. Door helder en proactief te communiceren verminderen we de last voor een groot deel van deze klanten.

Om de transitie naar een CO₂-neutraal energiesysteem te ondersteunen, is uitbreiding van onze elektriciteitsnetten hard nodig. Hoewel we hard werken aan uitbreiding, is de vraag van klanten veel groter. Helaas lukt het niet altijd om sneller en meer bij te bouwen, onder andere doordat het lastig is om voldoende technici aan te trekken. Een probleem dat al langer speelt en waar ook andere bedrijven mee te maken hebben. Ondanks deze beperkingen doen we wat we kunnen om de capaciteit van onze regionale netten uit te breiden. Ook als dat tijdelijk leidt tot meer capaciteit dan het landelijke netwerk van TenneT aankan. Net als Enexis kampt TenneT op enkele stations met transportschaarste. We zorgen dat we klaarstaan als die weer is verholpen.

Gelukkig konden we in december melden dat er weer meer ruimte beschikbaar is gekomen voor nieuwe aansluitingen in Noord-Brabant en Limburg, zowel voor bedrijven (grootverbruikers) als voor producenten van duurzame energie. Die beschikbaarheid van ruimte bleek uit onderzoek van TenneT naar de mogelijkheden van congestiemanagement.

BETER RAPPORTCIJFER VOOR STANDAARDAANSLUITINGEN, MINDER GOEDE VOOR MAATWERK

We informeren klanten zo helder mogelijk over de oorzaken van de langere aansluittermijnen. We zien dit als onderdeel van een klantgerichte dienstverlening. Op de website van Enexis Netbeheer plaatsen we bijvoorbeeld [actuele informatie](#) over de capaciteit van onze netten. Vervolgens maken we over de aansluiting realistische afspraken, houden we klanten op de hoogte van de voortgang en zetten we alles op alles om onze beloftes waar te maken.

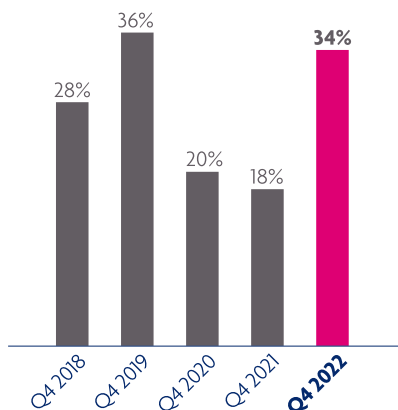
Uit de Customer Effort Scores (CES) blijkt dat klanten onze informatievoorziening waarderen. Deze scores laten zien hoeveel inspanning het klanten kost om een verzoek door ons te laten afhandelen.

- Voor *Maatwerk Aansluitingen* staat de klantbeleving onder druk. Vooral aansluitingen van dit type konden we niet altijd uitvoeren binnen de door klant gewenste termijn. De methodiek van deze CES meting is met ingang van 2022 aangepast, waardoor de score niet vergelijkbaar is met voorgaande jaren.
- Voor *Standaard Aansluitingen* (aansluitingen van huishoudens en mkb-bedrijven) scoren we in 2022 beter dan de afgelopen jaren.
- Voor *Storingen* scoren we minder goed dan voorgaande jaren.

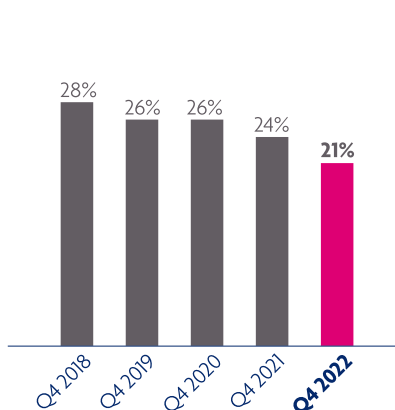
We doen er alles aan om klanten tijdig aan te sluiten. Helaas lukt het vanwege schaarste van technische medewerkers en materialen niet om klanten binnen de huidige wettelijke aansluittermijn aan te sluiten. Gezien het toenemende werkpakket en de aanhoudende schaarste op de arbeidsmarkt verwachten we niet dat dit op korte termijn verandert. Het niet tijdig kunnen aansluiten van klanten kan financiële gevolgen hebben voor Enexis, bijvoorbeeld door het aanbieden van tijdelijke oplossingen of door andere ontwikkelingen. De potentiële financiële gevolgen kunnen niet met zekerheid ingeschat worden.

CUSTOMER EFFORT SCORE¹

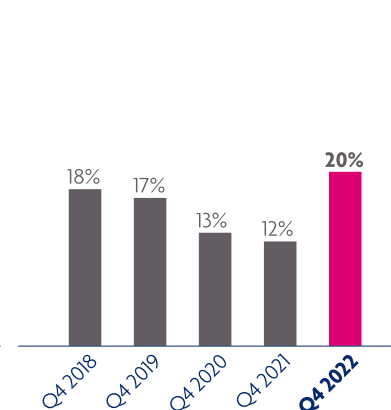
Maatwerk Aansluitingen

Standaard Aansluitingen

Storingen

¹ Voor de score geldt; hoe lager, hoe beter.

We kregen in 2022 meer klachten van klanten over de kwaliteit van de spanning van het elektriciteitsnet dan in 2021. Een minder goede spanning kan leiden tot bijvoorbeeld knipperende lampen en het uitschakelen van zonnepanelen.

De oorzaak ligt in de toegenomen vraag naar stroom in en rond woningen. Onze laagspanningsnetten kunnen die grotere vraag niet altijd aan. In de zomer loopt de spanning op, doordat er veel zonne-energie wordt opgewekt. In de winter daalt de spanning juist, omdat er weinig elektriciteit wordt opgewekt en veel wordt verbruikt.

Als de oorzaak in ons net ligt, doen we alles om klachten zo snel mogelijk te verhelpen. Daarnaast ontwikkelen we methoden om de kwaliteit en capaciteit in het laagspanningsnet nog beter te volgen. Zo kunnen we steeds beter voorspellen waar problemen zich gaan voordoen en deze op tijd aanpakken.

ONZE TARIEVEN STIJGEN, ONDER ANDERE DOOR HOGERE ENERGIEPRIJZEN

Over 2022 bleef de tariefstijging voor elektriciteit beperkt (1,4 procent) en daalde het tarief voor gas zelfs licht (-2,3 procent). Dit komt met name door de maatregel van de overheid om de btw te verlagen naar 9 procent in de periode van juli 2022 tot en met december 2022. Zonder deze overheidsmaatregel zouden de tarieven voor elektriciteit en gas respectievelijk zijn gestegen met 6,7 procent en 2,8 procent.

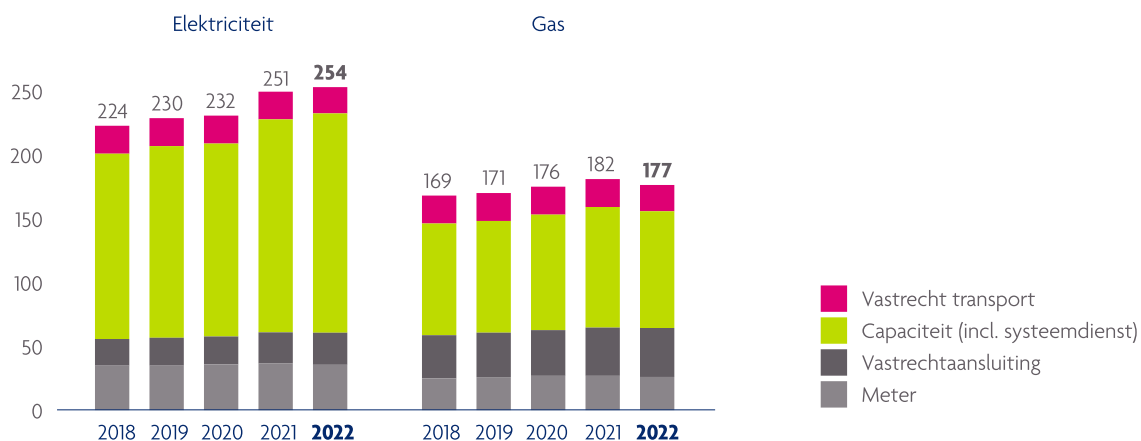
De tarieven voor het transport van energie via ons netwerk gaan in 2023 omhoog. De stijging, die eind 2022 werd goedgekeurd door de Autoriteit Consument en Markt (ACM), valt hoger uit dan in voorgaande jaren. Wanneer we de berekende tarieven over 2023 vergelijken met de betaalde tarieven over 2022 (inclusief btw verlaging) dan betalen huishoudens in 2023 28 procent meer voor elektriciteit en 15 procent meer voor gas. Zonder de tijdelijke btw verlaging in 2022 zou deze tariefstijging voor elektriciteit 22 procent bedragen en die voor gas 9 procent.

Dat de tarieven omhoog gaan, komt om te beginnen doordat de prijzen van energie zijn gestegen. Hierdoor betalen wij meer voor de inkoop van energie om netverliezen te compenseren. Die ontstaan wanneer er energie verloren gaat bij bijvoorbeeld het transport van elektriciteit en gas. Verder is naast de tijdelijke btw-verlaging de inflatie een belangrijke oorzaak voor de tariefstijging. Tot slot betalen we meer voor het transport van energie over het landelijke net van TenneT naar onze regionale netten.

WE PLEITEN VOOR EEN EERLIJKER TARIEFMODEL

De komende jaren zullen de kosten voor netbeheer stijgen door ons werk in de energietransitie. Waarschijnlijk zal deze kostenstijging leiden tot hogere tarieven voor onze klanten. We pleiten voor de inzet van een goede mix van instrumenten om die stijging te beperken. Denk aan tarieven die klanten stimuleren om het netwerk efficiënt te gebruiken. Of aan technische of contractuele maatregelen of advies. De optimale mix van instrumenten zal leiden tot een hogere netefficiëntie en de kostenstijging van het net beperken. Daarnaast lijkt het ons eerlijker als klanten bijdragen aan de kosten voor het net op basis van hun feitelijke vraag naar transportcapaciteit.

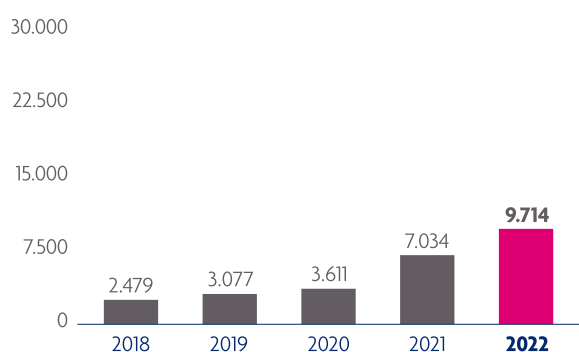
GEMIDDELDE NOTA VOOR HUISHOUDELIJK GEBRUIK (netwerkkosten op jaarbasis in euro's)

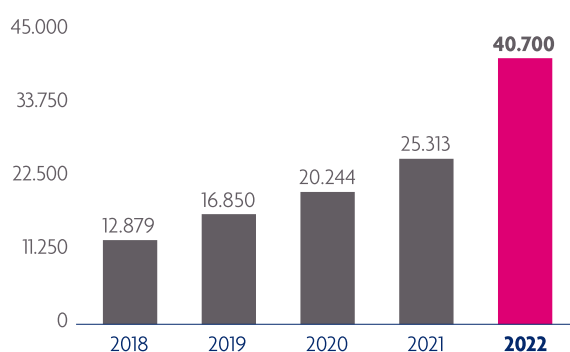
Verduurzaming van onze energievoorziening

De schaarste van transportcapaciteit leidde niet alleen tot vertraging bij *nieuwe* aansluitingen. Ook de verzwaring van *bestaande* aansluitingen konden we niet altijd meteen uitvoeren. Zulke verzwaringen zijn nodig voor klanten die bijvoorbeeld hun bedrijf willen uitbreiden of van gas willen overstappen op elektriciteit. De transportschaarste had zo impact op de economie én de energietransitie.

AANTAL VERWIJDERDE GASAANSLUITINGEN

AANTAL VERZWAARDE ELEKTRICITEITSAANSLUITINGEN

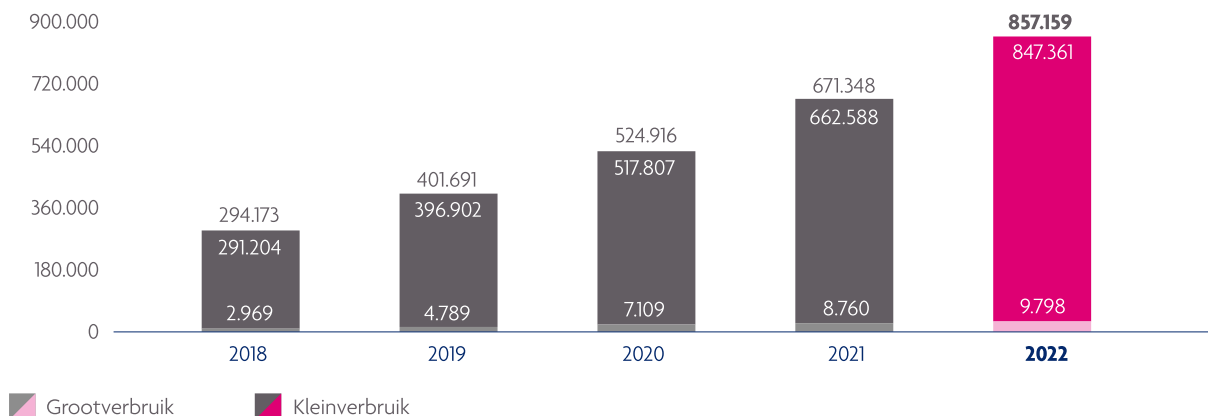
De overgang naar duurzame energie is niet nieuw. Maar in 2022 ging het tempo ineens flink omhoog. Steeds meer bedrijven overwogen om hun energievoorziening te elektrificeren, terwijl huishoudens warmtepompen en zonnepanelen installeerden en overstapten op elektrisch vervoer. We verwijderden in 2022 9.714 gasaansluitingen (38 procent meer dan in 2021) en verzwaaarden 40.700 elektriciteitsaansluitingen bij klanten; een stijging van ongeveer 61 procent ten opzichte van vorig jaar.

Meer bedrijven en huishoudens wekten bovendien zelf energie op, waarvan ze een deel aan onze netten terugleveren. Het aantal aansluitingen dat zonne- en windenergie teruglevert, steeg met ruim 27 procent naar 857.159 aansluitingen (nagenoeg gelijk aan de stijging in 2021). Het zogeheten duurzaam opgesteld vermogen (het maximale vermogen van alle duurzame energiebronnen) in onze regio's nam in 2022 toe met 25 procent. Het aandeel groen gas dat klanten aan ons terugleverden bleef nagenoeg gelijk. Zo dragen we bij aan een duurzame energievoorziening.

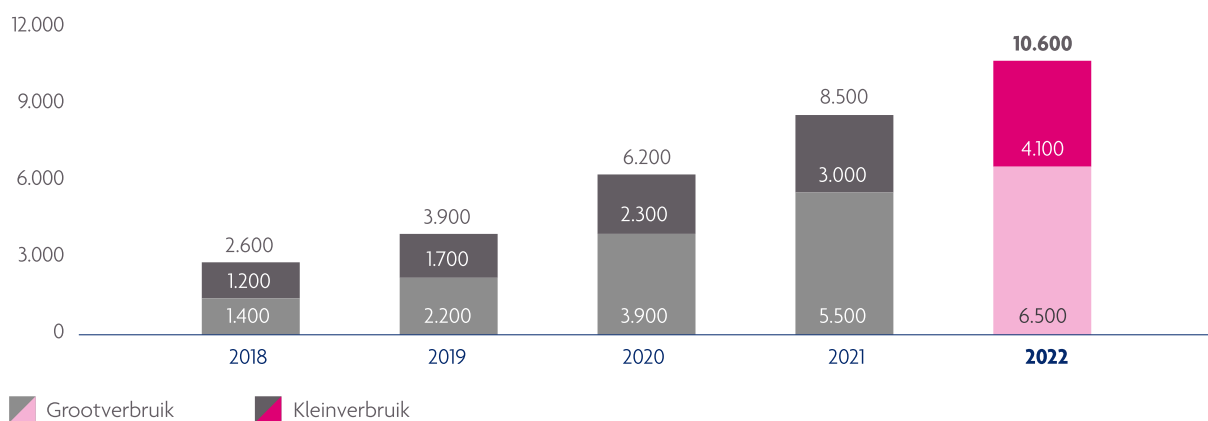
De vraag naar stroom en het aanbod van lokaal opgewekte energie nam sneller toe dan we met de uitbreiding van onze netten konden bijbenen. Niet alleen aanvragers van een nieuwe aansluiting hadden hier last van. Ook klanten die een bestaande aansluiting wilden uitbreiden, konden we niet altijd meteen helpen. De transportschaarste voor teruglevering, waarvan al in 2021 sprake was, speelde in 2022 nog steeds. Met als gevolg dat er in sommige regio's voor nieuwe wind- en zonneparken geen capaciteit was op ons net om terug te leveren.

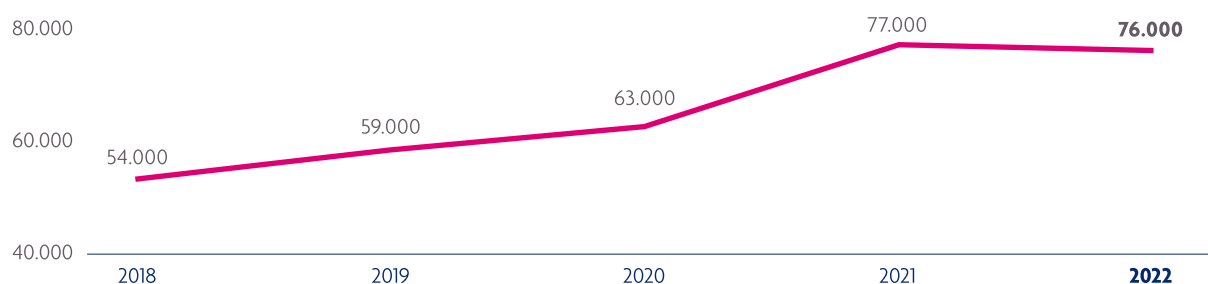
AANTAL AANSLUITINGEN WAAROP WORDT TERUGGELEVERD

DUURZAAM OPGESTELD VERMOGEN (in megawatt)

GROEN GAS (Getransporteerde volumes in Mm³)

ER ZIJN SNELLERE VERGUNNINGSPROCEDURES NODIG

Als Enexis conformeren wij ons aan het Nederlandse Klimaatakkoord en coalitieakkoord. In 2030 moet de uitstoot met 55 procent naar beneden ten opzichte van 1990. Dit is conform de energiedoelstellingen van de EU die zijn vastgelegd in Fit for 55. In dit pakket, dat zijn basis heeft in de Europese Green Deal, is al een eerste aanscherping van de Green Deal-klimaatdoelen verwerkt. In 2022 heeft de oorlog in Oekraïne tot nieuwe aanscherpingen geleid. Europa wil namelijk versneld minder afhankelijk worden van Russisch gas, zonder dat de klimaatdoelen uit zicht raken. De extra aanscherpingen zijn vastgelegd in een pakket genaamd REPowerEU. Daarin stelt de Europese Commissie voor om het aandeel duurzame energie in 2030 te verhogen naar 45 procent (was 40 procent in Fit for 55). Ook moet het energieverbruik dan 13 procent lager zijn dan in 2020 (was 9 procent).

Deze beleidsambities leiden tot forse uitdagingen voor netbeheerders. Het betekent namelijk dat er op het elektriciteitsnet nog meer capaciteit nodig is voor duurzame en regionale opwekking van energie. Uitbreiding van het net is dan ook noodzakelijk. Daarom wijzen we de politiek op het belang van snellere vergunningprocedures. Ook pleiten we voor aanpassingen aan de transporttarieven, die gebruikers prikkelen om het netwerk efficiënt te gebruiken en een tarief voor opwekkers van energie bevat. Nu betalen alleen afnemers voor het gebruik van het netwerk. Klanten die grootschalig energie terugleveren aan het elektriciteitsnet, betalen daar niets voor.

WAT BETEKENT DE 'STIKSTOFUITSPRAAK' VAN DE RAAD VAN STATE VOOR ONZE NETUITBREIDING?

Begin november 2022 deed de Raad van State zijn zogeheten 'stikstofuitspraak': de raad oordeelde dat de bouwvrijstelling stikstof niet meer mag worden gebruikt bij bouwprojecten. Deze uitspraak kan leiden tot vertraging bij de uitbreiding en verzwaring van onze netten.

Dit is er aan de hand

De Wet natuurbescherming bevatte sinds 2021 een bouwvrijstelling. Die bepaalde dat bij de vergunningverlening voor bouwactiviteiten geen rekening hoefde te worden gehouden met de stikstofuitstoot van de activiteiten. Dit maakte het eenvoudiger om voor zulke projecten een vergunning te krijgen. Maar volgens de Raad van State voldeed de vrijstelling niet aan het Europese natuurbeschermingsrecht.

Impact op Enexis

De uitspraak kan gevolgen hebben voor de werkzaamheden van Enexis, zoals de bouw van nieuwe transformatorstations. Voor dergelijke projecten moeten we nu eerst berekenen hoeveel stikstof er wordt uitgestoten en of dat gevolgen heeft voor Natura2000 gebieden. Als de uitstoot te hoog is, moeten we een Natuurbeschermingsvergunning aanvragen. Vaak zijn dan maatregelen nodig om de uitstoot van stikstof te voorkomen. Projecten waarvoor we al een Natuurbeschermingsvergunning hebben, worden niet geraakt door de uitspraak. Hoeveel projecten wél worden geraakt, is nog niet duidelijk.

In samenwerking met waterbedrijf Vitens en Enexis Netbeheer is BAM Energie & Water aan de voet van natuurgebied Lemelerberg een pilotproject gestart dat volledig emissieloos wordt uitgevoerd. Dit houdt in dat leidingen en kabels emissievrij worden vervangen. Hierdoor kunnen ondergrondse netwerken in de buurt van kwetsbare Natura-2000 gebieden worden aangelegd en gaat de uitstoot van CO₂, stikstof en fijnstof omlaag. Daarnaast worden, door het schoon en emissievrij werken, de werkomstandigheden aanzienlijk verbeterd.

EFFICIËNTER BENUTTEN VAN HET NET

Om ongebreidelde nieuwbouw en verzwaring te voorkomen, is het ook belangrijk om de beschikbare transportcapaciteit efficiënter te benutten. Daarmee kunnen we op korte termijn de schaarste verkleinen, terwijl op langere termijn minder uitbreidingen nodig zijn. Zo dragen we bij aan een betaalbare energievoorziening.

Samen met overheden, collega-netbeheerders en bedrijven bedachten en beproefden we in 2022 methoden om de beschikbare capaciteit zo goed mogelijk te benutten en klanten zo goed mogelijk te helpen. Denk aan congestiemanagement, tijdgebonden contracten, de inzet van reservecapaciteit en de inpassing en inrichting van lokale energiehubbs.

Verder verwachten we veel van de digitalisering van processen en de toepassing van data-analyse. Daarmee kunnen we onze netten effectiever uitbreiden, krijgen we meer inzicht in de groei van de energiebehoefte en kunnen we schaarste beter oplossen en voorkomen.

In de toekomst kan prioritering van projecten helpen, bijvoorbeeld op basis van maatschappelijke relevantie. Welke projecten zijn voor de samenleving het meest urgent? Welke kunnen later starten? We onderzoeken nu samen met andere betrokkenen welke kaders we hiervoor kunnen hanteren.

WE OVERLEGGEN MET BETROKKENEN OVER DE HAALBAARHEID VAN PLANNEN

Om ons netwerk efficiënter uit te breiden, willen we meer inzicht krijgen op de vraag naar capaciteit. Bij gemeenten en projectontwikkelaars geven we bijvoorbeeld aan welke capaciteit we nu en in de nabije toekomst op lokaal niveau kunnen bieden. Hiermee kunnen zij rekening houden bij de ontwikkeling van hun plannen. Duurzame initiatieven, zoals een zonne- en windpark, proberen we te combineren op één aansluiting, door het concept cable pooling toe te passen.

Met regio's overleggen we over hun Regionale Energiestrategieën (RES). In ons verzorgingsgebied werden in 2022 tien RES'en vastgesteld. Samen willen die voor 2030 ruim 26 TWh aan duurzame energie opwekken, vooral met zonnepanelen op land en op daken. Een grote ambitie, zeker als we die combineren met de plannen voor de warmtetransitie van de gebouwde omgeving, de laadinfrastructuur voor elektrisch vervoer en verduurzaming van de industrie. Samen met de regio's kijken we dus wat wanneer haalbaar is.

Eén ding is duidelijk: elektriciteit kan niet voorzien in de totale toekomstige behoefte aan energie. Daarom pleiten we voor een energiemix met bijvoorbeeld groen gas, warmte of waterstof. Groen gas kunnen we via ons huidige gasnetwerk transporteren en kan dus op korte termijn helpen om de energievoorziening te verduurzamen. Wel moet de productie ervan flink omhoog. De ambitie in het Klimaatakkoord is om in 2030 2 miljard m³ groen gas te produceren. In 2022 werd in ons gebied 76.000 Mm³ geproduceerd. Maar het tempo waarmee groen gas geproduceerd wordt moet omhoog om de klimaatdoelen te behalen.

WE ONTWIKKELEN EEN VISIE OP HET ENERGIESYSTEEM VAN DE TOEKOMST

De overgang naar CO₂-neutrale energie versnelt.

Om deze transitie mogelijk te maken, moeten we als netbeheerders onze netten ook sneller uitbreiden en verzwaren. Dat is een grote en complexe klus. Daarom brengen we nu voor al onze regio's in kaart welke energiebehoefte we de komende jaren kunnen verwachten voor de industrie, mobiliteit en andere sectoren. Deze informatie berekenen we vervolgens door naar onze netten: welke aanpassingen zijn er nodig om in de behoefte te voorzien? En waar is de urgentie het grootst? Ook hebben we in 2022 voor elke sector onze eigen visie opgesteld.

Onze inventarisatie én de sectorvisies leiden tot onze visie op het energiesysteem van de toekomst, een levend document dat in het voorjaar van 2023 verschijnt. Alle werkzaamheden tot 2030 koppelen we daarin aan een planning. Wij krijgen zo meer grip op de projecten en investeringen voor de komende tijd. En provincies, gemeenten en andere stakeholders kunnen precies zien waar onze netten de meeste capaciteit bieden voor de afname of levering van stroom – en wat dus de beste locatie is voor nieuwe bedrijventerreinen en zonne- en windparken.

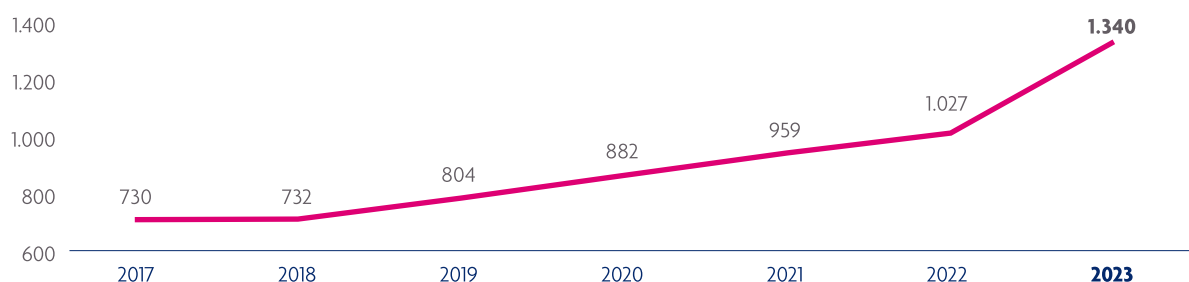
NIEUWE AANNEMERIJSTRATEGIE

Het afgelopen jaar werkten we aan een nieuwe aannemerijstrategie die erop gericht is om een langdurige samenwerking met aannemers aan te gaan. Groei in capaciteit, ontwikkeling en innovatie staat in deze strategie centraal. We brachten deze strategie ook in praktijk. Zo namen aannemers bijvoorbeeld taken van ons over en hielpen ons zo meer werk te verzetten. Ook boden we zekerheid over de hoeveelheid werk die ze de komende jaren van ons kunnen verwachten. Aannemers hielpen ons met de uitbreiding van onze netten en om aanvragen voor aansluiting of verzwaring sneller te verwerken. Van de totale kosten van ons werkpakket had 55 procent betrekking op werk door Enexis zelf en 45 procent op werk door aannemers.

De nieuwe aannemerijstrategie leidt ook tot een omvangrijke aanbesteding ter waarde van € 2,7 miljard voor aannemerij Noord. Enexis gaat met de aanbesteding een minimale contractduur van acht jaar aan. Met deze contractduur kunnen we de continuïteit van het werk beter waarborgen. Voor de zomer van 2023 zal de definitieve gunning van de werkzaamheden plaatsvinden. In 2023 starten we met de voorbereiding van een aanbesteding voor de provincies Noord-Brabant en Limburg.

GROEI VAN ONS WERKPAKKET

We gaven in 2022 voor het eerst in onze geschiedenis meer dan € 1 miljard uit aan onderhoud en uitbreiding van het elektriciteits- en gasnetwerk. Het toenemende werkpakket is een direct gevolg van de energietransitie en de werkzaamheden die daarvoor nodig zijn. Denk hierbij aan het aansluiten van meer zonne- en windenergie en te voldoen aan de groeiende vraag door warmtepompen, elektrisch rijden en industrie die steeds meer elektrificeert. Overige werkzaamheden zijn regulier onderhoud aan het elektriciteits- en gasnetwerk en de plaatsing en het onderhoud van slimme meters. Het voor 2023 geplande werkpakket groeit tot € 1.340 miljoen.

Werkpakket 2017-2022 op basis van normkosten

WERKPAKKET

Groningen

Plan 2022

€186 miljoen

Gerealiseerd 2022

€161 miljoen

Plan 2023

€268 miljoen

Drenthe

Plan 2022

€114 miljoen

Gerealiseerd 2022

€114 miljoen

Plan 2023

€143 miljoen

Overijssel

Plan 2022

€185 miljoen

Gerealiseerd 2022

€178 miljoen

Plan 2023

€225 miljoen

Noord-Brabant

Plan 2022

€364 miljoen

Gerealiseerd 2022

€386 miljoen

Plan 2023

€456 miljoen

Limburg

Plan 2022

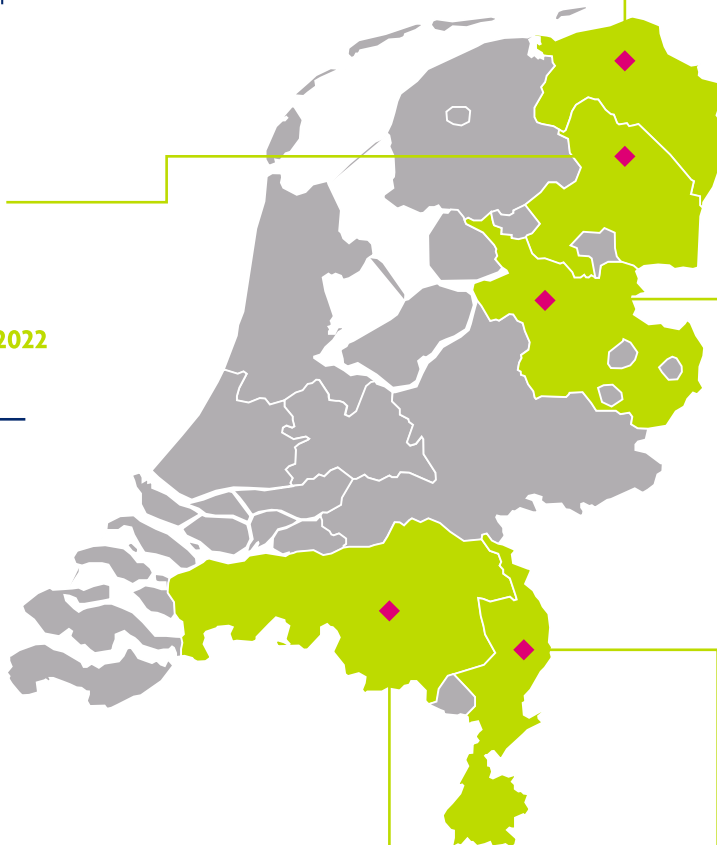
€195 miljoen

Gerealiseerd 2022

€187 miljoen

Plan 2023

€248 miljoen

Zorgdragen voor een goed werkende energiemarkt

Een nauwkeurige voorspelling van het elektriciteitsverbruik is cruciaal voor het goed functioneren van de energiemarkt. De slimme meter helpt ons daarbij. Het dataverkeer nam in 2022 explosief toe als gevolg van de hoge energieprijzen.

Als netbeheerder faciliteren we de energiemarkt. Samen met marktpartijen zoals energieleveranciers, meetbedrijven en collega-netbeheerders zorgen we ervoor dat klanten makkelijk kunnen overstappen van de ene naar andere energieleverancier, energie die ze zelf opwekken kunnen terugleveren en inzicht hebben in hun energieverbruik.

Het aantal klanten dat wil weten hoeveel energie ze gebruiken, steeg door de hoge energieprijzen gigantisch. Daarmee is ook het dataverkeer toegenomen. In 2022 verwerkten we 2,5 miljard meetdataverzoeken, bijna tien keer zo veel als vijf jaar geleden. We verwachten dat het dataverkeer de komende jaren in hoog tempo verder toeneemt. Dit verhoogt ook het risico op ongeautoriseerd gebruik.

WE VERBETEREN DE TOEWIJZING VAN ENERGIE

Een belangrijk aspect van effectieve marktfacilitering is het allocatieproces: de energie die over ons netwerk gaat, wijzen we dagelijks toe aan energiemaatschappijen. De kwaliteit van die allocatie is belangrijk om het net in balans te houden. Als de vraag naar stroom groter is dan het aanbod, kan er een stroomstoring ontstaan.

De hoeveelheid energie die over het netwerk gaat, berekenen we op basis van verbruiksprofielen. Maar die zijn achterhaald: het zelf opwekken van energie en het opladen van elektrische auto's bestaan bijvoorbeeld niet in die profielen. Daardoor is het verschil tussen voorspelling en werkelijkheid nu al groot. En in de toekomst zal het verder groeien, doordat steeds meer mensen zonnepanelen, warmtepompen en elektrische auto's aanschaffen. Dit zorgt voor een fikse onbalans, leveringsrisico's en kostenrisico's; verschillen moeten namelijk achteraf verrekend worden.

De oplossing ligt in de slimme meters. Het liefst willen we die collectief uitlezen, zodat we energie nauwkeurig kunnen toewijzen. Maar deze vorm van allocatie, Allocatie 2.0 genoemd, is wettelijk nog niet toegestaan. In de nieuwe Energiewet wordt het collectief uitlezen wél geregeld, maar de invoering van deze wet laat op zich wachten. Daarom hebben we samen met de andere netbeheerders en MFFBAS, de onafhankelijke bemiddelaar voor uitwisseling van energiedata, een tussenoplossing bedacht. We maken dynamische profielen op basis van de slimme meters die we wél al mogen uitlezen; klanten hebben hiervoor toestemming gegeven. In 2022 hebben we gewerkt aan de ontwikkeling van deze profielen. Uit de eerste simulatieresultaten blijkt dat de nauwkeurigheid van de voorspelling significant verbeterd. Naar verwachting kunnen we deze dynamische profielen vanaf het voorjaar van 2023 gebruiken.

SLIMME METERS KONDEN TIJDELIJK NIET WORDEN UITGELEZEN

In het begin van 2022 konden we een deel van de slimme meters niet uitlezen. Gebruikers konden daardoor tijdelijk geen meterstanden of verbruiksgegevens inzien via de portal of app van hun energieleverancier, die deze informatie van ons ontvangt. Ook moesten ze zelf hun meterstanden doorgeven aan hun energieleverancier. De problemen werden veroorzaakt door een storing in het nieuwe uitleessysteem. Die problemen hebben we in de loop van 2022 opgelost. Naast problemen in het systeem is als gevolg van de energiecrisis de behoefte aan meetdata in zeer korte tijd enorm toegenomen. Dit heeft er mede voor gezorgd dat we data uit de slimme meters niet tijdig konden uitlezen.

WE BEPERKTEN DE KOSTEN VAN ONZE ENERGIE-INKOOP

De gestegen energieprijzen waren in 2022 een belangrijk thema. Voor klanten, voor energiemaatschappijen, maar ook voor ons als netbeheerder. Want tijdens het transport van energie gaat een deel van de energie verloren. Het is onze wettelijke taak om dit verlies aan te vullen door energie zelf in te kopen. Omdat we gespreid meerdere jaren vooraf inkopen, waren de effecten van de hoge energieprijzen gering voor ons: voor het jaar begon, hadden we de inkoop van 2022 al afgerond. Ook voor toekomstige jaren is al een deel ingekocht, zodat hoge prijzen alleen effect hebben op het deel dat we nog moeten inkopen. Desondanks zullen door gestegen marktprijzen de totale kosten vanaf 2023 beduidend hoger liggen dan het niveau van 2022.

De proactieve borging van digitale veiligheid

De dreiging van digitale aanvallen is de afgelopen jaren enorm toegenomen. Met een integrale en proactieve aanpak focussen we op technologie, medewerkers en processen. Daardoor wisten we gevaren ook in 2022 buiten de deur te houden.

Digitale veiligheid staat hoog op de agenda bij Enexis. Diverse teams en medewerkers zijn bijna volledig belast met de borging van de digitale veiligheid binnen Enexis. Omdat hackers en cybercriminelen steeds inventiever en brutaler worden, neemt het risico op bijvoorbeeld een hack of datalek toe. Daarom zijn we extra alert en nemen we aanvullende maatregelen. We beschermen de vitale infrastructuur, ICT en persoonsgegevens (samengevat onder de noemer Technologie), trainen medewerkers om digitaal weerbaar te zijn (Medewerkers) en hebben adequate informatiebeveiligingsprocessen (Processen). Verder werken we intensief samen met overheid, bedrijven en andere netbeheerders.

TECHNOLOGIE

Ons ICT-landschap voorzien we steeds van de nieuwste updates en specialisten monitoren ons netwerk 24/7. In 2022 hebben we weer regelmatig hackertests laten uitvoeren, waarbij hackers in onze opdracht proberen ons netwerk binnen te dringen. Het levert waardevolle informatie op voor een nog betere beveiliging.

MEDEWERKERS

Het gedrag van medewerkers is cruciaal bij digitale veiligheid. In 2022 hebben we een cybersecurityscan gehouden. Daaruit bleek dat medewerkers zich meer en meer bewust zijn van de gevaren van cybercrime. Denk aan het klikken op links in phishingmails en het delen van wachtwoorden.

De scan liet ook zien dat het nog beter kan. In 2022 hebben we daarom een Week van de Veiligheid gehouden om medewerkers nog bewuster te maken van digitale en sociale veiligheid. Verder zijn we in zee gegaan met Hoxhunt, een systeem waarbij medewerkers gesimuleerde phishingmails ontvangen en direct leren waaraan ze nepmails kunnen herkennen. Op die manier vergroten ze snel hun kennis. Belangrijk voor Enexis, maar ook voor de eigen digitale weerbaarheid thuis.

PROCESSEN

Enexis Netbeheer is ISO 27001-gecertificeerd. Dit betekent dat we een goed werkend managementsysteem hebben voor informatiebeveiliging. We onderhouden contacten met het Nationaal Cyber Security Centrum van het ministerie van Justitie en Veiligheid en met het European Network for Cyber Security, een non-profitorganisatie van netbeheerders.

Daarnaast maken onze cybersecurityspecialisten deel uit van Energy-ISAC, een publiek-privaat samenwerkingsverband tussen de overheid en cybersecurityspecialisten in de energiesector.

Door deze samenwerkingen zijn we steeds op de hoogte van actuele dreigingen, incidenten en kwetsbaarheden in systemen. Zodoende kunnen we snel en adequaat maatregelen treffen om cybercriminelen buiten de deur te houden en schade te voorkomen.

Verduurzaming van onze organisatie

Enexis wil in 2050 volledig circulair werken. Inmiddels scheiden we 95 procent van ons afval. Voor de overige 5 procent zoeken we oplossingen.

Klimaatverandering gaat ons aan het hart. Daarom werken we mee aan een duurzame wereld en hebben we ons verbonden aan de doelen van het Nederlandse Klimaatakkoord en coalitieakkoord. We hergebruiken steeds meer materialen. Met ons werk en onze duurzaamheidsambities dragen we bij aan de wereldwijde duurzame ontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties; de Sustainable Development Goals (SDG's).

OP NAAR EEN CIRCULAIRE WERELD

Nederland wil in 2050 een circulaire economie zijn. Een economie zonder afval, waarbij alles draait op herbruikbare grondstoffen. Enexis conformeert zich hier graag aan. In 2021 hebben we een nulmeting uitgevoerd om te kijken waar we staan en hoe we dit doel kunnen bereiken. Hieruit bleek dat 80 procent van onze inkoop kabels, gasbuizen en transformatoren betreft. Met circulariteit focussen we ons dan ook op deze materialen; hiermee kunnen we de grootste impact maken.

Concreet willen we in 2026 18 procent minder nieuwe materialen gebruiken voor kabels, gasbuizen en transformatoren (ten opzichte van 2014). In 2030 is dit 50 procent en in 2050 hebben we een circulair netbeheer als ambitie. In 2022 hebben we met een team van interne en externe experts een top 10 van maatregelen opgesteld. De eerste twee maatregelen hebben we in 2022 al gerealiseerd, de overige concretiseren we de komende jaren samen met onze leveranciers.

Top 10 circulariteitsmaatregelen

1. Vergroten herinzet distributietransformatoren
2. Nieuwe middenspanningskabels met meer gerecycled materiaal
3. Nieuwe gasbuizen met 100 procent gerecycled koper
4. Elimineren binnenmantel laagspanningskabels
5. Nieuwe middenspanningskabels met 50 procent gerecycled kunststof in de buitenmantel
6. Nieuwe distributietrafo's met 50 procent gerecyclede olie
7. Nieuwe kabels met 33 procent gerecycled koper
8. Nieuwe kabels met 100 procent gerecycled rubber
9. Restanten nieuwe kabels retour naar fabrikant
10. Restanten nieuwe gasbuizen retour naar fabrikant

SCHEIDEN VAN AFVAL

Ons werk brengt veel afval- en reststromen met zich mee; we onderscheiden in totaal 85 afval- en reststromen. Het lukt ons inmiddels om 95 procent van al deze stromen te scheiden. Het gaat vooral om waardevolle materialen, zoals oud ijzer, aluminium en koper.

Eind 2021 hebben we een oplossing gevonden voor de verwerking van de resterende 5 procent, namelijk het asbesthoudend staal. Dit zit onder andere in gasbuizen, gasstraten en fittingen. Samen met andere netbeheerders en onze afvalmanager zijn we een ketenbrede samenwerking aangegaan met PMC in Delfzijl. Dit bedrijf heeft een techniek ontwikkeld om asbest van metaal te scheiden. Het asbest wordt afgevoerd en het schone staal hergebruikt. Op deze manier hebben we in 2022 40.000 kilo asbesthoudend metaalschroot gerecycled. Dit is bijna 35 procent van onze totale asbesthoudende afvalstroom. Eind 2022 is PMC helaas failliet verklaard. We richten ons nu op alternatieve, maar vergelijkbare verwerkingsmethodes die geen afbreuk doen aan de duurzaamheidsdoelstellingen die we hieraan gekoppeld hebben.

Hoeveelheid afval (in ton) ²	2022 ¹	2021 ¹	2020 ¹	2019 ¹	2018 ¹
Hergebruikt afval	26.715	24.825	29.369	28.540	27.281
Verbrand afval	1.213	1.325	1.505	1.523	1.618
Gestort afval	96	203	471	355	1.142
Biomassa	130	162	126	92	203
Vergisten	65	50	78	95	101
Composteren	22	9	33	33	35
Totaal	28.242	26.574	31.582	30.638	30.380
Waarvan gevaarlijk afval (%)	6,1	6,9	9,3	4,7	5,3

¹ Cijfers 2022 - 2019 hebben betrekking op de periode 1 jan t/m 31 dec waarbij de laatste weken van het jaar zijn gebaseerd op een inschatting van Milgro omdat de werkelijke cijfers pas later bekend zijn. Cijfers 2018 hebben betrekking op de 12-maands periode december 2017 t/m november 2018.

² Enexis voert geen radioactief afval. Dit komt niet vrij in onze werkprocessen.

WE VERVINGEN BROSSIE GASLEIDINGEN

Al sinds 2009 vervangen we breukgevoelige gasleidingen van grijs gietijzer en asbestcement door sterkere stalen en kunststof varianten. Dit doen we vanuit het oogpunt van veiligheid en indirect vanuit duurzaamheid. Het vervangen van de gasleidingen zorgt namelijk voor vermindering van methaanemissie. De laatste leidingen van asbestcement haalden we in het eerste kwartaal van 2022 uit de grond. Ook met de vervanging van grijs gietijzeren gasleidingen liggen we op koers. Deze worden uiterlijk eind 2023 vervangen, uitgezonderd enkele buizen (in totaal 6,6 kilometer) die we later meenemen in een duurzame gebiedsontwikkeling. De nieuwe leidingen zorgen voor veel minder gasverlies tijdens het transport.

GOLD STANDARD

We kregen in 2022 opnieuw de Gold Standard uitgereikt door United Nations Environmental Program (UNEP) voor de reductie van methaanemissie. Als enige regionale netbeheerder lukte ons dit voor het tweede jaar op rij. De Gold Standard wordt toegekend aan netbeheerders die concrete reductiedoelen hebben én behalen. De toekenning hangt nauw samen met ons vervangingsprogramma van grijs gietijzeren gasleidingen.

MAATSCHAPPELIJK VERANTWOORD ONDERNEMEN - KETENVERANTWOORDELIJKHEID EN MENSENRECHTEN

Wij nemen verantwoordelijkheid voor de totale keten die een product bij ons doorloopt en voeren een Maatschappelijk Verantwoord Inkoopbeleid. Met leveranciers maken wij op voorhand afspraken over de omgang met mens, materiaal en/of milieu. In de Gedragscode Leveranciers, onderdeel van de Algemene Inkoopvoorwaarden, verklaren leveranciers onder meer dat zij wet- en regelgeving respecteren op het gebied van mensenrechten, arbeidsomstandigheden, kinderarbeid en discriminatie. Bij Europese aanbestedingen maken we ook aanvullende afspraken met leveranciers, over bijvoorbeeld circulariteit of de inzet van medewerkers met een afstand tot de arbeidsmarkt. Hierin blijven we ons in de toekomst, conform de OESO-richtlijnen, verder ontwikkelen. Ons beleid om corruptie of omkoping van medewerkers te voorkomen, is vastgelegd in het Maatschappelijk Verantwoord Inkoopbeleid, de Gedragswijzer voor medewerkers en de Gedragscode Leveranciers.

Enexis onderschrijft de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens van de Verenigde Naties en de fundamentele principes en rechten op het werk van de International Labour Organization. We maken geen enkel onderscheid op basis van gender, geaardheid of afkomst. Voor onze arbeidsvoorwaarden geldt: gelijk loon voor gelijke arbeid. Corruptie, omkoping, belangenverstrengeling en het schenden van mensenrechten gaan we actief tegen. Dit alles hebben we verwerkt in onze cao, in bedrijfsregelingen, de Enexis Gedragswijzer voor medewerkers, de Gedragscode Leveranciers en Algemene Inkoopvoorwaarden. Met ons compliance-protocol stimuleren we medewerkers om zich te houden aan wet- en (in- en externe) regelgeving.

Financiële prestaties 2022

De nettowinst over 2022 bedraagt € 152 miljoen, een daling van € 33 miljoen ten opzichte van 2021. De daling in de nettowinst wordt voornamelijk veroorzaakt door een toename in de bedrijfskosten vanwege de groei van het werkpakket door de energietransitie. Daarnaast is sprake van een stijging van de inkoopkosten van TenneT voor transport- en systeemdiensten en hogere distributieverliezen door gestegen energieprijzen.

In 2022 zien we een stijging van de omzet met € 107 miljoen. Deze stijging wordt deels tenietgedaan door een toename van de kosten van transport en van distributieverliezen van € 56 miljoen. Daarnaast stijgen de bedrijfskosten inclusief afschrijvingen en buitengebruikstellingen met € 102 miljoen. Het negatieve saldo van de financiële baten en lasten daalt met € 8 miljoen. Tot slot dalen de belastingen over het resultaat met € 10 miljoen.

Doordat we extra hebben ingezet op het werven, opleiden en behouden van medewerkers, voerden we voor het eerst een werkpakket uit met een omvang groter dan € 1 miljard.

€ miljoen	2022	2021	2020	2019	2018
Resultaat					
Netto-omzet	1.647	1.540	1.428	1.405	1.364
Kosten van transportdiensten en van distributieverliezen	380	324	316	232	228
Overige bedrijfsopbrengsten	0	0	0	10	1
Voor bedrijfsactiviteiten beschikbaar saldo	1.267	1.216	1.112	1.183	1.137
Bedrijfslasten exclusief afschrijvingen en buitengebruikstellingen	654	605	567	530	438
Afschrijvingen en buitengebruikstellingen	387	334	322	310	309
Bedrijfsresultaat	226	277	223	343	390
Resultaat deelnemingen en joint ventures	0	0	1	-1	0
EBIT ¹	226	277	223	342	390
Financiële baten en lasten	-25	-33	-34	-45	-49
Resultaat voor belastingen	201	244	190	297	341
Resultaat na belastingen	152	185	143	222	256
Balans (voor winstbestemming)					
Netto werkkapitaal ¹	-41	-209	-57	-43	-35
Vaste activa	8.857	8.374	7.914	7.474	7.112
Geïnvesteed vermogen ¹	7.658	7.099	6.885	6.550	6.280
Eigen vermogen	4.491	4.432	4.318	4.287	4.185
Netto rentedragende schulden ¹	3.162	2.655	2.544	2.255	2.079
Balans totaal	9.113	8.700	8.097	7.659	7.288
Ratio's					
Solvabiliteit ¹	49,3	50,9	53,3	56,0	57,4
ROIC ¹	3,0	3,9	3,3	5,2	6,2
Return on equity ¹	3,4	4,2	3,3	5,2	6,1
Kasstroom					
Kasstroom uit operationele activiteiten	456	763	578	624	457
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-870	-802	-755	-679	-577
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	414	39	177	55	120
Kasstroom	0	0	0	0	0

¹ Voor definities en begrippen wordt verwezen naar de Begrippenlijst.

VOOR BEDRIJFSACTIVITEITEN BESCHIKBAAR SALDO

Het voor bedrijfsactiviteiten beschikbare saldo steeg in 2022 met € 51 miljoen. Dit betreft het saldo van een stijging in de netto-omzet (€ 107 miljoen) en de kosten van transportdiensten en distributieverliezen (€ 56 miljoen).

De totale omzet bedraagt in 2022 € 1.647 miljoen. De omzetstijging wordt voornamelijk veroorzaakt door de stijging van de gereguleerde tarieven. De gemiddelde tariefstijging voor kleinverbruikklanten bedroeg voor elektriciteit en gas (inclusief meterhuur) respectievelijk 7% en 3%.

De toename van de omzet kan als volgt worden uitgesplitst:

- Elektriciteit: de omzet is met € 91 miljoen toegenomen ten opzichte van 2021. Deze stijging wordt hoofdzakelijk verklaard doordat in het boekjaar 2022 zowel de hogere inkoopkosten TenneT voor het jaar 2022 alsmede een nacalculatie over 2020 zijn opgenomen in de tarieven. De nacalculatie inkoopkosten TenneT over 2020 zorgt in 2022 voor een eenmalige stijging van de omzet met € 52 miljoen.
- Gas: de omzet is met € 6 miljoen toegenomen ten opzichte van 2021, voornamelijk als gevolg van een tariefstijging.

- De overige gereguleerde omzet is met € 15 miljoen gestegen, voornamelijk vanwege een tariefstijging van de gereguleerde meettarieven en geamortiseerde klantbijdragen als gevolg van een groter werkpakket en het met ingang van 2022 toepassen van een degressieve amortisatiemethode op klantbijdragen van gasactiva. De niet-gereguleerde en overige omzet is gedaald met € 5 miljoen ten opzichte van 2021.

De kosten van transportdiensten en van distributieverliezen namen in 2022 met € 56 miljoen toe tot € 380 miljoen in 2022. Deze toename wordt voor € 36 miljoen verklaard door hogere kosten voor transport- en systeemdiensten van TenneT. TenneT verhoogde de tarieven als gevolg van de investeringen die TenneT uitvoert om het hoogspanningsnet uit te breiden en te verzwaren.

Daarnaast namen de kosten voor distributieverliezen toe met € 20 miljoen. Hiervan is een stijging van € 8 miljoen toe te rekenen aan een hogere hoeveelheid netverlies elektriciteit. De beperkte stijging door prijsverschillen is te danken aan het inkoopbeleid van Enexis. Doordat we de netverliezen elektriciteit al vroegtijdig (gespreid over een aantal jaren) hebben ingekocht is de impact van de forse prijsstijgingen vanaf het najaar van 2021 beperkt gebleven. De netverliezen uit hoofde van het gastransport stijgen met € 12 miljoen, voornamelijk vanwege de gestegen energieprijzen. De netverliezen gas zijn in 2021 ingekocht waardoor het effect van de gestegen energieprijzen bij gas groter is dan bij elektriciteit.

BEDRIJFSKOSTEN

De totale bedrijfskosten namen in 2022 met € 102 miljoen toe tot € 1.041 miljoen. Deze stijging is vooral te verklaren door de groei van het werkpakket door de energietransitie. Dit leidt tot hogere kosten en afschrijvingen.

De belangrijkste ontwikkelingen zijn:

- De kosten voor Inhuur personeel bij Enexis Personeel B.V. zijn gestegen met € 24 miljoen. Deze stijging wordt veroorzaakt door extra personeelsinzet om het groeiend werkpakket uit te voeren alsmede door een stijging in de kosten per ingehuurd personeelslid.
- De afschrijvingen nemen in 2022 met € 53 miljoen toe tot € 387 miljoen. Dit is te verklaren door enerzijds de verdere groei van investeringen in de elektriciteits- en gasnetten. Anderzijds is sprake van een toename van de afschrijvingslasten vanwege de overstap op een degressieve afschrijvingsmethode voor gasactiva met ingang van 2022. Tot slot zijn de afschrijvingen in 2022 eenmalig hoger vanwege een wijziging in de toepassing van afschrijvingstermijnen. Deze wijziging komt voort uit de beoordeling van de activa administratie vanwege de datamigratie naar een nieuw systeem.
- De kosten uitbesteed werk, materialen en andere externe kosten stijgen in 2022 met € 36 miljoen ten opzichte van 2021. Deze stijging is voornamelijk het gevolg van indexatie van prijzen en een toename van het werkpakket in 2022.
- Vanwege de groei van het werkpakket zijn meer personeels- en logistieke kosten geactiveerd, waardoor de geactiveerde productie met € 14 miljoen stijgt.

FINANCIËLE BATEN EN LASTEN

Het negatieve saldo van de financiële baten en lasten bedraagt in 2022 € 25 miljoen en is daarmee € 8 miljoen lager dan in 2021. De daling in de rentelasten is voornamelijk het gevolg van de aflossing in 2022 van de lening verstrekt door Enexis Holding N.V. van in totaal € 300 miljoen.

BELASTINGEN

De winstbelasting bedraagt over 2022 € 49 miljoen en is daarmee € 10 miljoen lager dan in 2021. De daling is het gevolg van het lagere resultaat voor belastingen in 2022.

BRUTO-INVESTERINGEN

De groei van onze investeringen wordt voornamelijk gedreven door investeringen in onze elektriciteitsnetten om de energietransitie mogelijk te maken. De bruto-investeringen in materiële en immateriële vaste activa nemen in 2022 met € 68 miljoen toe tot € 870 miljoen. Deze stijging wordt bijna volledig verklaard door de verdere toename van het werkpakket.

Het bruto-investeringsniveau in elektriciteits- en gasnetten (inclusief slimme meters) ligt in 2022 € 64 miljoen hoger dan in 2021 door een toename van energietransitie-gedreven investeringen. Zo namen de netuitbreidingen met € 55 miljoen toe. Daarnaast hebben we voor € 12 miljoen meer veiligheidsgedreven investeringen uitgevoerd zoals vervangingen van brosse gasleidingen en oude schakelinstallaties. Slimme meters worden momenteel alleen geplaatst op initiatief van de klant of bij gebreken, waardoor we € 11 miljoen minder hebben geïnvesteerd in deze werkstroom. De toename van de investeringen in de overige werkstromen bedraagt € 8 miljoen. De overige investeringen zijn met € 4 miljoen gestegen ten opzichte van 2021.

Voor een deel van onze klantgedreven werkzaamheden betalen klanten een bijdrage. Na aftrek van € 123 miljoen aan klantbijdragen bedragen de netto-investeringen in 2022 € 778 miljoen. Dit is een stijging van € 12 miljoen ten opzichte van 2021.

Onderstaande tabel geeft de bruto-investeringen (exclusief klantbijdragen) weer in onze elektriciteits- en gasnetten en slimme meters

€ miljoen	Bruto-investering				
	2022	2021	2020	2019	2018
Elektriciteit					
Standaardaansluitingen	48	37	33	30	26
Maatwerkaansluitingen	89	90	94	73	34
Netuitbreidingen	350	298	254	194	153
Reconstructies	23	26	25	21	24
Vervangingen	73	62	48	38	34
Overig	32	31	23	22	20
Totaal Elektriciteit	615	544	477	378	291
Gas					
Standaardaansluitingen	3	4	6	9	9
Maatwerkaansluitingen	3	2	2	2	2
Netuitbreidingen	15	12	13	16	17
Reconstructies	17	17	19	18	19
Vervangingen	162	161	153	139	127
Overig	3	3	2	2	2
Totaal Gas	203	199	195	186	176
Slimme meters					
Kleinverbruik elektriciteit	20	24	34	57	53
Kleinverbruik gas	13	20	29	36	40
Totaal Slimme meters	33	44	63	93	93
Totaal	851	787	734	657	560

Governance en risicomanagement

Corporate governance

De zorg voor een betrouwbare energievoorziening en de uitvoering van de energietransitie zijn essentiële maatschappelijke taken, die grotendeels met maatschappelijk geld worden bekostigd. Daarom hechten wij veel waarde aan een goede governancestructuur. En zijn we transparant over de manier waarop onze onderneming wordt bestuurd en hoe het toezicht plaatsvindt.

Enexis Netbeheer B.V. is een besloten vennootschap volgens Nederlands recht en 100% dochterbedrijf van Enexis Holding N.V. Als regionale netbeheerder is Enexis Netbeheer B.V. een organisatie van openbaar belang (OOB). Dit is op 26 juni 2019 bekrachtigd in het 'Besluit aanwijzing organisaties van openbaar belang'. Dit houdt in dat er voor Enexis Netbeheer B.V. niet meer kan worden volstaan met het deponeren van de jaarrekening van de moedermaatschappij, omdat de vrijstelling zoals bedoeld in artikel 2:403 BW niet meer toegepast kan worden. Met ingang van het boekjaar 2020 wordt derhalve een jaarrekening en directieverslag voor Enexis Netbeheer B.V. opgesteld. De statuten, reglementen en overige documentatie ten aanzien van de corporate governance van Enexis Holding N.V. vindt u op de website [enexisgroep.nl](https://www.enexisgroep.nl).

DIRECTIE ENEXIS NETBEHEER B.V.

De directie is verantwoordelijk voor het bestuur van Enexis Netbeheer B.V. De directie stelt de operationele en financiële doelstellingen vast. Ook zorgt de directie voor de naleving van alle relevante wet- en regelgeving, beheersing van de risico's en financiering van de onderneming. De directie opereert binnen de statutaire bepalingen. Aan de aandeelhouder, zijnde Enexis Holding N.V., wordt verantwoording afgelegd.

De leden van de directie zijn benoemd voor onbepaalde tijd. Ze worden beloond volgens het bezoldigingsbeleid dat is vastgesteld door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AvA) van Enexis Holding N.V. Dat beleid valt binnen de kaders van de Wet normering topinkomens (WNT). De raad van commissarissen stelt de beloning per directielid vast. De totale bezoldiging van de directie staat in de jaarrekening.

De man-vrouwverdeling in de directie is 75 procent – 25 procent. Om de verhouding tussen het aantal vrouwen en mannen in de directie evenwichtiger te maken, hebben we de bestaande doelstellingen voor de directie ambitieuzer gemaakt. Het streven is dat uiterlijk in 2030 de helft van de directie vrouw is. In de profielschets voor de directie is een bepaling opgenomen over diversiteit.

RAAD VAN COMMISSARISEN

Onder de Elektriciteitswet en Gaswet is Enexis Netbeheer B.V. vrijgesteld van het zelfstandig instellen van een raad van commissarissen (rvc). De raad van commissarissen van Enexis Holding N.V. is tevens verantwoordelijk voor het toezicht op Enexis Netbeheer B.V. Zij draagt de wettelijke bevoegdheden voor Enexis Netbeheer B.V., zoals die voortvloeien uit de Elektriciteitswet en Gaswet. Ook wordt een beroep gedaan op de vrijstelling voor het instellen van een eigen auditcommissie (Besluit instelling auditcommissie). Voor meer informatie over de rvc en het verslag van de raad over 2022 verwijzen wij naar het jaarverslag van Enexis Holding N.V.

INTERNE AUDITFUNCTIE

Enexis Holding N.V. heeft een afdeling Internal Audit & Risk (IA&R) met onafhankelijke auditors. Zij geven de rvb en het management inzicht, advies en (aanvullende) zekerheid over de beheersing, effectiviteit, efficiency en compliance (naleving van wet- en regelgeving) van de bedrijfsvoering. De interne auditfunctie valt onder de verantwoordelijkheid van de cfo, waarbij ook aan de gehele rvb wordt gerapporteerd over de IA&R activiteiten. Daarnaast hebben zij direct toegang tot de ceo, de voorzitter van de auditcommissie en de externe accountant. De auditcommissie van de rvc houdt toezicht op de afdeling Internal Audit & Risk en adviseert de rvc over de rol en het functioneren ervan.

Jaarlijks wordt een risicogebaseerd auditplan opgesteld met betrokkenheid van senior management, de rvb, auditcommissie en de externe accountant. Hierin staat welke interne audits plaatsvinden. De rvb stelt het auditplan vast en de rvc keurt deze goed. In de vergadering van de auditcommissie worden de voortgang en de belangrijkste bevindingen van de audits besproken. De interne auditfunctie is aanwezig bij de vergaderingen van de auditcommissie. Ook de externe accountant ontvangt de bevindingen van de afdeling Internal Audit & Risk.

EXTERNE ACCOUNTANT

De externe accountant wordt benoemd door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AvA). EY is vanaf het boekjaar 2021 de externe accountant voor een periode van vier jaar met drie verlengingsopties van telkens twee jaar.

De auditcommissie ziet toe op de relatie met de externe accountant. EY is aanwezig bij alle vergaderingen van de auditcommissie en neemt deel aan de AvA waarin de jaarrekening wordt vastgesteld.

BEZOLDIGING RAAD VAN BESTUUR EN RAAD VAN COMMISSARISSEN VOOR ENEXIS GROEP ALS GEHEEL

Voor de WNT-verantwoording van Enexis Netbeheer B.V. wordt verwezen naar de jaarrekening noot 26. Hieronder is een overzicht opgenomen van de bezoldiging van de raad van bestuur en raad van commissarissen die zij ontvangen voor de werkzaamheden die zij verrichten voor Enexis Groep als geheel. Over 2022 wordt 96,59% van deze totale bezoldiging in rekening gebracht bij Enexis Netbeheer B.V. en daarmee ook in haar jaarrekening verantwoord. Het overige gedeelte van de totale bezoldiging wordt in rekening gebracht bij de andere groepsmaatschappijen van Enexis. Doorbelasting van de totale bezoldiging aan de groepsmaatschappijen van Enexis vindt plaats naar rato van de tijdsbesteding van de raad van bestuur en raad van commissarissen.

Het beloningsbeleid voor de raad van bestuur en raad van commissarissen van Enexis schrijft voor dat de bezoldiging van de leden van de raad van bestuur en raad van commissarissen voor de werkzaamheden die zij verrichten voor Enexis Groep als geheel niet boven het maximum van de WNT mag uitgaan.

Onderstaande tabellen 1 en 2 laten de bezoldiging zien van de leden van de raad van bestuur en raad van commissarissen voor de werkzaamheden die zij verrichten voor Enexis Groep als geheel.

Tabel 1. Bezoldiging raad van bestuur Enexis Groep

Gegevens 2022				
Bedragen × € 1	E.G. den Boer	R.B.A. van der Leeuw	J.K. Sanders	M.N.A.J. Vogt
Functiegegevens	CEO	COO	CTO	CFO
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0	1,0	0,9
Bezoldiging				
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	216.000	216.000	216.000	194.400
Bezoldiging¹	214.465	216.000	216.000	194.400

¹ Voor het bezoldigingsbegrip wordt aangesloten bij de WNT uitgaande van een topfunctionaris in dienstbetrekking.

Tabel 2. Bezoldiging raad van commissarissen Enexis Groep

Gegevens 2022	J.C.H.G. Arts	J.F.M. van Dijk	P.W. Moerland	J.A. Nijhuis	J.A. Nijhuis	P.L.A. Rüpp	C.M. Velthuis
Bedragen × € 1							
Functiegegevens	Lid	Lid	Voorzitter	Lid	Voorzitter	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 14/04	14/04 – 12/05	13/05 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Bezoldiging							
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	21.600	21.600	9.232	1.716	20.683	21.600	21.600
Bezoldiging	21.600	21.600	9.232	1.716	20.683	21.600	21.600

Risicobeheersing

Risicomanagement helpt ons om risico's voor het behalen van onze doelen op tijd te onderkennen en beheersen. Onze aanpak is geïntegreerd in de planning- en controlcyclus en in de reguliere processen. We stimuleren het risicobewustzijn binnen de organisatie en moedigen medewerkers aan om goed met risico's om te gaan.

Met risicomanagement beheersen we niet alleen risico's, we zorgen ook voor waardecreatie en –behoud, verbetering van prestaties en de zekerheid dat we voldoen aan wet- en regelgeving.

Met risico-assessments identificeren en analyseren we risico's op alle niveaus in de organisatie. Op basis daarvan nemen we maatregelen. Het management is verantwoordelijk voor risicobeheersing. Daarbij krijgt het steun van onze business controllers en andere staffuncties. De groeps-risicomanagers van de afdeling Internal Audit & Risk coördineren het risicomanagementproces.

RISICOMODEL

Enexis hanteert voor risicomanagement het COSO ERM-model en het Three Lines Model, wereldwijde standaards op het gebied van risicomanagement.

In 2022 hebben we de effectiviteit van onze risicomanagementprocessen laten onderzoeken door een extern bureau. Hieruit bleek dat onze risicomanagementaanpak in de basis op orde is en dat de verschillende processen goed en effectief zijn ingericht. Op basis van onder andere de resultaten van dit onderzoek hebben we een risk roadmap opgesteld om ons risicomanagement verder te ontwikkelen van proces- naar business-georiënteerd.

We hebben onze risicomanagementprocessen opgesplitst in strategisch en operationeel risicomanagement. De uitkomsten van de strategische en operationele risicoanalyse worden gerapporteerd aan en besproken in de auditcommissie. Dit proces stelt de directie in staat een "Bestuursverklaring" af te geven.

STRATEGISCH RISICOMANAGEMENT

Bij onze strategische risicoanalyse identificeren we gebeurtenissen die de realisatie van onze strategische doelen of de continuïteit van Enexis Netbeheer bedreigen. Ook als gebeurtenissen zich daadwerkelijk voordoen, maar de impact en mate van beheersing onzeker zijn, blijven we deze behandelen als een strategisch risico.

Afdelingen inventariseren jaarlijks de voor hen relevante strategische risico's en beschrijven deze op een risicokaart. Na deze inventarisatie worden de risico's geanalyseerd en gewaardeerd. Hierbij maken we een inschatting van de kans dat een gebeurtenis zich voordoet en de impact van die gebeurtenis op een of meerdere bedrijfswaarden. We gebruiken hiervoor een risicomatrix, waarin per bedrijfswaarde de risicobereidheid van Enexis Netbeheer is weergegeven. Vervolgens clusteren we vergelijkbare risico's op groepsniveau. De directie bespreekt en waardeert deze geclusterde risico's.

Risico's met een score 'hoog' vallen boven de risicobereidheid. Bij deze risico's nemen we maatregelen, met als doel dat ze terugvallen naar de score 'midden'. Het management bepaalt of er bij een risico met een score 'midden' aanvullende maatregelen nodig zijn.

Elk strategisch risico krijgt een eigenaar. Die is verantwoordelijk voor het nemen van passende maatregelen en volgt de ontwikkeling van het risico. De risicomaatregelen worden verwerkt in de bedrijfsplannen. Het management bewaakt via de planning- en controlcyclus de ontwikkeling van de risico's en de effectiviteit van de maatregelen. De ontwikkelingen van de belangrijkste strategische risico's worden periodiek door de eigenaren gerapporteerd aan de directie.

OPERATIONEEL RISICOMANAGEMENT

Via operationele risicoanalyses identificeren we op tactisch en operationeel niveau risico's die een bedreiging vormen voor de bedrijfsprocessen van Enexis Netbeheer. Hierbij nemen we de risico's mee die zijn voortgekomen uit periodieke compliance-, privacy-, security- en datamanagement-analyses. We streven ernaar om risico's en maatregelen geïntegreerd vast te leggen in ons internal control framework (ICF).

Het management beoordeelt tweemaal per jaar de werking van de belangrijkste beheersmaatregelen via een control self assessment (CSA). Managers kijken daarbij zelf in hoeverre de risico's worden beheerst. Het afdelingsmanagement weegt de uitkomsten van het CSA en voegt die zo nodig toe aan de interne letter of representation (LOR). Op die manier verklaren de afdelingen aan de directie in hoeverre het geheel aan interne risicobeheersing- en controlesystemen op orde is.

Naast de hard controls in het ICF besteden we ook aandacht aan soft controls. Die zijn gericht op integer gedrag, bevoegdheid en onderlinge samenwerking. Onze interne integriteitscommissie heeft aandacht voor integriteit en de beheersing van frauderisico's. Hiertoe voert zij periodiek een fraude-risicoanalyse uit.

DE ONDERKENDE STRATEGISCHE RISICO'S

		Potentiële gevolgen					Frequentie of kans van optreden		
		Bedrijfswaarden					< 1x per 10 jaar	≥ 1x per 10 jaar	≥ 1x per jaar
		Betaalbaarheid	Imago*	Veiligheid	Betrouwbaarheid	Netto-toegankelijkheid	< 10%	10-50%	> 50%
							Laag	Midden	Hoog
H	Schade > €50 mln	Internationale commotie; > 20.000 klachten	Ongeval met 1 of meerdere doden tot gevolg	>20.000.000 vbm (HS/MS station > 16 uur uitval)	Structureel niet kunnen voldoen aan de klantvraag				
M	Schade €5-50 mln	Nationale commotie; 2.000-20.000 klachten	Ongeval met ernstig, blijvend letsel en/of langdurig verzuim	2.000.000 tot 20.000.000 vbm (HS/MS station 4 uur uitval)	Tijdelijk niet kunnen voldoen aan de klantvraag				
L	Schade < €5 mln	Lokale of Regionale commotie; < 2.000 klachten	Ongeval met letsel met kortdurend) verzuim of ernstig incident (HSE)	< 2.000.000 vbm (MS-T station 4 uur uitval)	Kortstondig niet kunnen voldoen aan de klantvraag				

* Imago richting stakeholders: klanten, medewerkers, aandeelhouders, leveranciers en toezichthouders

■ Positie 2021 ■ Gelijke positie 2021/2022 ■ Nieuwe positie 2022 ■ Nieuw in de top

2022 Risico's

Richting t.o.v. 2021

A	Klantvraag kan onvoldoende tijdig worden gerealiseerd door schaarste van personeel, materiaal en/of netwerkcapaciteit	⊖	Gelijk
B	Ongeautoriseerd gebruik van data en/of niet beschikbaar zijn van systemen door ontoereikende beveiligingsmaatregelen *	➔	Kans
C	Ongevallen van medewerkers en/of omstanders als gevolg van onveilige situaties en/of falende assets	➔	Kans
D	Omvangrijke onderbrekingen energievoorziening *	➔	Kans
E	Financiële positie wordt slechter door prijseffecten en effecten van energietransitie en reguleringsmethodiek *	⬇	Impact
F	Gevolgen betalingsproblemen bij klanten en energieleveranciers door hoge energieprijzen	⊖	Nieuw
G	Wendbaarheid Enexis onvoldoende om complexe en rigoureuze changes door te voeren *	⊖	Gelijk
H	Actieve rol van Enexis in de energietransitie wordt belemmerd door nieuwe wet- en regelgeving	⬅	Kans

* Titel is aangepast t.o.v. vorig jaar

Hieronder zijn de strategische risico's beschreven. Specifieke risico's met betrekking tot de financiële instrumenten hebben we beschreven in de toelichting op de jaarrekening.

A. KLANTVRAAG KAN ONVOLDOENDE TIJDIG WORDEN GEREALISEERD DOOR SCHAARSTE VAN PERSONEEL, MATERIAAL EN/OF NETWERKCAPACITEIT

Dit risico lopen we

De klantvraag groeit snel, zowel aan de kant van duurzame energieleveranciers als aan de kant van gebruikers. Dit komt onder andere door de vervanging van gas door elektriciteit. De benodigde capaciteit overstijgt de transportmogelijkheden in ons elektriciteitsnetwerk en van het landelijke hoogspanningsnet van TenneT. Daarnaast hebben we te maken met erg lange doorlooptijden van netuitbreidingen en schaarste aan technisch personeel. De gevolgen van deze schaarste kunnen we maar gedeeltelijk opvangen door efficiency. De komende vijf jaar verwachten we een grote uitstroom van ervaren medewerkers die met pensioen gaan. De onzekerheid of wij en onze aannemers voldoende technisch personeel kunnen werven, is groot. Alleen al vanwege de sterke afname in ervaringsjaren zal de capaciteit zowel intern als extern – bijvoorbeeld via samenwerking met aannemers - flink moeten groeien.

Tot slot hebben we te maken met schaarste aan materiaal. Door fluctuaties in de vraag is het lastig om de materiaalbehoefte goed in te schatten. Maar ook door de omstandigheden op de inkoopmarkt is de kans groter geworden dat we niet op het juiste moment over het juiste aantal of het juiste soort materialen beschikken.

Het risico bestaat dat we de verwachtingen van klanten niet kunnen waarmaken en dat dit leidt tot een negatief sentiment in de maatschappij. Ook kan het discussie oproepen over onze license to operate.

Zo verkleinen we het risico

Door proactief te investeren op basis van de Regionale Energiestrategieën (RES) en Cluster Energiestrategieën (CES) anticipeert Enexis op toekomstige ontwikkelingen. We proberen de groei van duurzame opwekkers en afnemers te sturen naar gebieden waar nog wél transportcapaciteit in het net is, zetten in op congestiemanagement en flexcontracten met batterijen.

Voor wat betreft personeel hebben we een scala aan maatregelen getroffen om de uitstroom van medewerkers terug te dringen, de instroom van nieuwe medewerkers te bevorderen en de interne opleidingen te optimaliseren.

En om materiaalschaarste tegen te gaan, hebben we op basis van de langetermijnplannen categorieplannen ontwikkeld, gericht op de toekomstige beschikbaarheid van materialen. Ook hebben we een supply chain roadmap opgesteld met verbeterinitiatieven die leiden tot een betere beschikbaarheid van materialen.

Zo hoog schatten we het risico in

Door deze maatregelen is het risico gelijk aan dat van vorig jaar; het is niet verder gestegen.

Meer context over de toenemende klantvraag en schaarse netwerkcapaciteit is te vinden in het hoofdstuk iedereen [toegang tot een betrouwbaar energienet](#).

B. ONGEAUTORISEERD GEBRUIK VAN DATA EN/OF NIET BESCHIKBAAR ZIJN VAN SYSTEMEN DOOR ONTOEREIKENDE BEVEILIGINGSMATREGELEN

Dit risico lopen we

De digitalisering in ons bedrijf neemt steeds verder toe. Dat brengt risico's met zich mee. Zo kunnen clouddiensten voor langere tijd uitvallen. Daarbovenop neemt de dreiging van digitale aanvallen toe. Ongeautoriseerde toegang tot onze systemen en data kan leiden tot incidenten op het gebied van dataveiligheid, businesscontinuïteit en compliance (naleving van bijvoorbeeld de Algemene verordening gegevensbescherming).

Zo verkleinen we het risico

We hebben een breed scala aan structurele veiligheidsmaatregelen getroffen, zoals netwerksegmentatie, het meenemen van security eisen in aanbestedingen, audits, penetratietesten, veiligheidsscans en training en screening van medewerkers. Om onze operationele technologie te beschermen, nemen we specifieke maatregelen, zoals certificering van medewerkers, firewalls en security assessments op onze stations.

Verder classificeren we het IT-landschap om kritische componenten te identificeren, zodat we de juiste interne beheersmaatregelen kunnen treffen. Voor de belangrijkste IT-leveranciers beoordeelt Enexis periodiek de beschikbare assuranceverklaringen en certificeringen om vast te stellen dat risico's goed worden beheerst. Voor de kritische systemen hebben we continuïteitsplannen die we periodiek testen.

Zo hoog schatten we het risico in

Onder andere door de toegenomen activiteiten van cybercriminelen, georganiseerde criminaliteit en statelijke actoren schatten we de kans op dit risico hoger in dan vorig jaar.

Meer context over dit risico is te vinden in het hoofdstuk [proactieve borging van digitale veiligheid](#).

C. ONGEVALLEN VAN MEDEWERKERS EN/OF OMSTANDERS ALS GEVOLG VAN ONVEILIGE SITUATIES EN/OF FALENDE ASSETS

Dit risico lopen we

Werken aan energienetten brengt risico's met zich mee voor de gezondheid van medewerkers en omstanders. Vanwege de aard van onze primaire processen – het werken aan de elektriciteits- en gasinfrastructuur in de publieke ruimte – is de kans op een ongeval met gevolgen voor de gezondheid altijd aanwezig. Ook als gevolg van falende bedrijfsmiddelen of materiaalfouten kunnen ernstige veiligheidsrisico's ontstaan.

Zo verkleinen we het risico

Enexis geeft hoge prioriteit aan veiligheid. We analyseren continu het risico op onveilige situaties in onze elektriciteits- en gasnetten. We hebben een solide onderhouds- en vervangingsbeleid om de kans op onveilige situaties zo veel mogelijk te beperken. De publieke veiligheid van de gas- en elektriciteitsnetten en de voortgang van veiligheids-gedreven werk bewaken we via prestatie-indicatoren.

We versterken het veiligheidsbewustzijn en de alertheid van medewerkers en management. We letten op de veiligheidsperformance bij onze aannemers en er is verhoogde aandacht in de opvolging van de zogenoemde werkplekdialog. In aansluiting op de nieuwe strategie en onze kernwaarden 'duidelijk, lerend en inclusief' willen we via een meerjarig traject doorgroeien naar trede 4 op de Veiligheidsladder.

Zo hoog schatten we het risico in

De kans neemt toe door een hoge instroom van nieuw (onervaren) personeel en ervaren werkdruk bij medewerkers. Ondanks dat medewerkers zorgvuldig getraind worden om met veiligheidsprocedures te werken, zien we een toename van het aantal incidenten en ongevallen bij zowel ervaren als onervaren collega's.

D. LANGDURIGE UITVAL NETWERK DOOR NATUURRAMPEN, INTERN FALEN OF MOEDWILLIG HANDELEN

Dit risico lopen we

Natuurrampen als aardbevingen en overstromingen en moedwillig handelen (waaronder terrorisme) kunnen ernstige storingen in onze netten veroorzaken. Ook neemt de dreiging toe van een tekort aan gas. Dit alles kan leiden tot omvangrijke en langdurige onderbreking van de energie-/gasvoorziening aan klanten.

Zo verkleinen we het risico

Om de kans op grote calamiteiten zo veel mogelijk te beperken, voeren we een onderhouds- en vervangingsbeleid. We hebben vervangende bedrijfsmiddelen die we snel kunnen inzetten bij noodsituaties, we scherpen onze crisismanagementplannen voortdurend aan en houden regelmatig crisisoefeningen. We hebben zowel preventieve als reactieve maatregelen gericht op aardbevingen (Groningen). Ook hebben we de overstromingsrisico's geïnventariseerd. Maatregelen om de gevolgen van deze risico's zo klein mogelijk te houden hebben we in kaart gebracht en zetten we om in actie.

Samen met de andere netbeheerders voeren we een uniform bewakingssysteem in voor hoogspanningsstations.

De ontwikkelingen in relatie tot de oorlog in Oekraïne en de (potentiële) consequenties worden actief gevolgd. Ook overleggen we intensief met het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) over het landelijke Bescherm- en Herstelplan Gas.

Zo hoog schatten we het risico in

We schatten de kans op dit risico iets hoger in dan vorig jaar, onder andere vanwege de toegenomen fysieke dreigingen in Europa van aanvallen op energie-infrastructuren.

E. FINANCIËLE POSITIE WORDT SLECHTER DOOR PRIJSEFFECTEN EN EFFECTEN VAN ENERGIETRANSITIE EN REGULERINGSMETHODIEK

Dit risico lopen we

De reguleringsmethodiek elektriciteit voor de periode 2022-2026 is niet berekend op de trendbreuk in investeringen en exploitatiekosten als gevolg van de energietransitie. En de nieuwe reguleringsmethodiek gas houdt geen rekening met een scenario waarin het gasverbruik en het aantal aansluitingen sneller dalen dan de kosten. Gevolg is dat kosten niet tijdig en niet volledig worden vergoed. Dit zet de financiële ratio's en onze investeringsruimte onder druk. We hebben daarom behoefte aan extra kapitaal. Ook prijsrisico's, vooral rentestijgingen en netverliezen, kunnen leiden tot een aanzienlijke extra behoefte aan eigen vermogen.

Zo verkleinen we het risico

Enexis is op meerdere fronten actief om extra middelen aan te trekken voor de financiering van de energietransitie. We spreken met meerdere stakeholders over het financieringsvraagstuk en werken aan interne efficiencyverbeteringen.

Met de Autoriteit Consument & Markt (ACM) zijn we in gesprek over de toekomst van de regulering. Ook hebben we samen met de andere netbeheerders beroep aangetekend bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBB) tegen het Methodebesluit elektriciteit.

Onze afdeling Treasury bewaakt en rapporteert de prijsrisico's. Om het risico netverliezen elektriciteit en gas te beheersen, versnellen we de inkoop van energie tot en met 2026.

Zo hoog schatten we het risico in

We schatten dit risico even hoog in als in 2021: de financiële positie blijft een risico. Wel is de impact iets is gedaald, omdat er inmiddels een onderhandelingsakkoord is met het Rijk over een 'Afsprakenkader'. Dit geeft ons de mogelijkheid om het eigen vermogen te versterken als dat nodig is.

F. GEVOLGEN BETALINGSPROBLEMEN BIJ KLANTEN EN ENERGIELEVERANCIERS DOOR HOGE ENERGIEPRIJZEN

Dit risico lopen we

Als gevolg van hoge energieprijzen hebben meer klanten en energieleveranciers moeite om gas en elektriciteit te betalen. Dit kan leiden tot faillissementen van leveranciers en een incassorisico voor Enexis. Een toename van klanten zonder energiecontract leidt ook tot hogere operationele kosten en een toename van netverlies. Verder kan het leiden tot toenemende agressie van klanten richting medewerkers van Enexis.

Zo verkleinen we het risico

We bewaken continu de kredietwaardigheid van energieleveranciers en de garantiebepalingen. Daarnaast hanteren we een strak incassoproces. We houden onze procedures voor faillissementsaanvragen up-to-date, zodat we op tijd kunnen ingrijpen bij financiële problemen van energieleveranciers. Klanten zonder contract stimuleren we om een energiecontract af te sluiten. Binnen Enexis coördineert de Werkgroep Energiearmoede alle ontwikkelingen op dit thema. Netbeheer Nederland (NBNL) coördineert de afstemming met energieleveranciers en ACM/EZK.

Zo hoog schatten we het risico in

Het incassorisico als gevolg van faillissementen van leveranciers hebben we in het verleden ook onderkend. Vanwege de gevolgen van de instabiele energieprijzen, hebben we dit risico opnieuw opgevoerd.

G. WENDBAARHEID ENEXIS ONVOLDOENDE OM COMPLEXE EN RIGOUREUZE CHANGES DOOR TE VOEREN

Dit risico lopen we

De energietransitie vereist dat we versnellen. Als we onvoldoende wendbaar zijn, wordt het moeilijk om snel in te spelen op veranderende regelgeving en klantbehoeften. Onze dienstverlening, slagvaardigheid en betrouwbaarheid kunnen daardoor in het gedrang komen. Dit doet een groot beroep op het vermogen van onze organisatie en medewerkers om te veranderen. We hebben de wil om te veranderen en te versnellen, maar er zijn ook belemmeringen. Zo hebben we complexe klantprocessen. Bij het doorvoeren van veranderingen spelen onzekerheden, die kunnen leiden tot hogere kosten, een langere doorlooptijd en onvoldoende aansluiting bij de beoogde strategie. Ook in de keten van marktfacilitering zijn er veel veranderingen waar we als netbeheerders op moeten anticiperen. Denk aan de nieuwe Energiewet en het mogelijk maken van flexibiliteitsmarkten/congestiemanagement.

Zo verkleinen we het risico

We nemen een scala aan maatregelen gericht op de wendbaarheid van onze klantprocessen, beheersing van complexe veranderprojecten en verhoging van het verandervermogen van personeel. We hebben al veel geïnvesteerd in gedrag, leiderschap, vitaliteit en de duurzame inzetbaarheid van medewerkers. Ook monitoren we periodiek hun bevlogenheid.

We onderzoeken waar we onze processen kunnen vereenvoudigen en onze wendbaarheid kunnen vergroten. We hebben geleerd van de knelpunten in grote programma's van de afgelopen jaren. We hebben maatregelen getroffen om het risico op falende projecten te verkleinen, zoals beperking van de scope van projecten. We hebben roadmaps ontwikkeld voor verschillende waardenketens, zodat we de afhankelijkheden beter kunnen inventariseren. We streven naar verdergaande samenwerking met andere netbeheerders en delen steeds intensiever onze geleerde lessen en kennis met hen.

Zo hoog schatten we het risico in

De totale omvang van het risico schatten we per saldo op een gelijk niveau als vorig jaar.

H. HET FACILITEREN VAN DE ENERGIETRANSITIE KAN WORDEN BELEMMERD DOOR EEN TE BEPERKTE TAAKOMSCHRIJVING IN DE NIEUWE ENERGIEWET

Dit risico lopen we

Het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) is begonnen met de ontwikkeling van de Energiewet. Hierin wordt zowel gas als elektriciteit meegenomen, net als de invoering van de Clean Energy Package. Het risico bestaat dat de nieuwe Energiewet een te beperkte taakomschrijving voor de netbeheerder bevat. Dit kan leiden tot vertraging of het niet kunnen realiseren van de doelen die Enexis heeft op gebied van de energietransitie.

Zo verkleinen we het risico

Om ons voor te bereiden op de invoering van de Energiewet hebben we onze interne organisatie opgeschaald. We stemmen onze reactie op de nieuwe versie van de Energiewet intensief af binnen de sector en via Netbeheer Nederland overleggen we met EZK.

Zo hoog schatten we het risico in

We zijn positief over de samenwerking binnen de sector en met de overheid, we schatten dit risico inmiddels in als laag.

Bestuursverklaring

De directie is verantwoordelijk voor de effectiviteit van de opzet en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem van Enexis. Dit systeem heeft als doel de realisatie van strategische, operationele en financiële doelstellingen te bewaken en richt zich op alle facetten van de onderneming. Van strategische en operationele risico's tot de betrouwbaarheid van (financiële) rapportages en het voldoen aan wet- en regelgeving.

In het hoofdstuk '[Risicobeheersing](#)' is ons interne risicobeheersings- en controlesysteem en ons risicoprofiel beschreven. Geen enkel systeem kan absolute zekerheid geven dat we ondernemingsdoelstellingen realiseren of materiële fouten, verliezen, fraude of overtreding van wet- en regelgeving in de processen en financiële verslaggeving voorkomen. De directie heeft de opzet en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem gedurende 2022 geëvalueerd, mede op basis van de business control-informatie, 'Letters of Representation' en rapportages van de interne auditor en de externe accountant. De uitkomsten van deze evaluatie en het risicoprofiel zijn besproken met de auditcommissie van de raad van commissarissen, in aanwezigheid van de interne auditor en externe accountant.

Wij verklaren dat:

- dit verslag in voldoende mate inzicht geeft in tekortkomingen in de werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem;
- voornoemde systeem een redelijke mate van zekerheid geeft dat de (financiële) verslaggeving geen onjuistheden van materieel belang bevat;
- het naar de huidige stand van zaken gerechtvaardigd is dat de financiële verslaggeving is opgesteld op going concern basis;
- in dit verslag de materiële risico's en onzekerheden zijn vermeld, voor zover die relevant zijn ter zake van de verwachting van de continuïteit van de vennootschap voor een periode van twaalf maanden na opstelling van het verslag.

's-Hertogenbosch, 27 februari 2023

Directie Enexis Netbeheer B.V.

Evert den Boer, CEO

Mariëlle Vogt, CFO

Rutger van der Leeuw, COO

Jeroen Sanders, CTO

Personalia

EVERT DEN BOER

VOORZITTER DIRECTIE / CEO

Evert den Boer (1969) is chief executive officer (ceo). Hij heeft ruime ervaring in de energiewereld waar hij diverse directie- en managementfuncties bekleedde bij onder andere Ørsted en Vattenfall. Zijn laatste functie was ceo van Greenchoice, een functie die hij vanaf 2015 vervulde. Evert is tevens voorzitter van de ledenraad van Netbeheer Nederland, voorzitter van de raad van toezicht van Stichting Buitenfonds van Staatsbosbeheer en lid van het bestuur van de NVDE. Sinds september 2021 is Evert tevens commissaris bij Port of Amsterdam.

MARIËLLE VOGT

LID DIRECTIE / CFO

Mariëlle Vogt (1965) is chief financial officer (cfo). Mariëlle startte in 2017 bij Enexis Groep als directeur financiën. Daarvoor bekleedde zij de positie van financieel directeur bij de TU Delft. Eerder werkte Mariëlle geruime tijd voor KPN op diverse financiële management posities. Naast haar functie als cfo bij Enexis Groep is Mariëlle lid van de raad van toezicht van het Residentie Orkest, waarbinnen zij voorzitter is van de auditcommissie. Mariëlle is tevens voorzitter van de audit committee en lid van de raad van advies van de Sociale Verzekeringsbank.

RUTGER VAN DER LEEUW

LID DIRECTIE / COO

Rutger van der Leeuw (1976) is chief operating officer (coo). In deze rol is hij verantwoordelijk voor het totale operationele proces bij Enexis. Voordat Rutger in 2016 directeur infra bij Enexis Netbeheer werd, bekleedde hij de functies van directeur klant & markt en manager inkoop. Eerder was hij werkzaam in diverse managementposities bij KPN.

JEROEN SANDERS

LID DIRECTIE / CTO

Jeroen Sanders (1973) is chief transition officer (cto). In deze rol richt hij zich op het samen met stakeholders vormgeven en bouwen van het energiesysteem van de toekomst met speciale aandacht voor asset management, innovatie & digitalisering en marktfacilitering. Jeroen bekleedde diverse management- en directiefuncties binnen Enexis Groep, waaronder de functie van directeur ICT. Daarvoor was hij actief als algemeen directeur van Endinet, manager duurzaam bij Fudura en in verschillende managementposities bij Edon en Essent.

Jaarrekening

Jaarrekening 2022

WINST-EN-VERLIESREKENING

€ miljoen	Noot	2022	2021
Netto-omzet	1	1.647	1.540
Af: Kosten van transportdiensten en van distributieverliezen	2	380	324
Voor bedrijfsactiviteiten beschikbaar saldo		1.267	1.216
Personeelskosten	3	427	403
Afschrijvingen en buitengebruikstellingen	4	387	334
Kosten uitbesteed werk, materialen en andere externe kosten	5	425	389
Overige bedrijfskosten	6	15	12
Geactiveerde kosten eigen productie	7	-213	-199
		1.041	939
Bedrijfsresultaat		226	277
Financiële baten	8	0	0
Financiële lasten	8	25	33
Financiële baten en lasten		-25	-33
Resultaat vóór belastingen		201	244
Belastingen	10	-49	-59
Resultaat na belastingen		152	185
Toekomend aan:			
Minderheidsaandeelhouders		0	0
Aandeelhouder		152	185

OVERZICHT VAN HET TOTAALRESULTAAT

€ miljoen	2022	2021
Resultaat na belastingen	152	185
Totaalresultaat incl. niet-gerealiseerde resultaten¹	152	185
Toekomend aan:		
Minderheidsaandeelhouders	0	0
Aandeelhouder	152	185

¹ Enexis Netbeheer B.V. heeft geen niet-gerealiseerde resultaten.

BALANS

€ miljoen	Noot	31 december 2022	31 december 2021
Activa			
Materiële vaste activa	11	8.724	8.256
Immateriële vaste activa	12	133	118
Vaste activa		8.857	8.374
Vorraden	13	73	41
Vorderingen	14	183	158
Overige financiële activa (kortlopend)	15	0	127
Vlottende activa		256	326
Totaal activa		9.113	8.700

€ miljoen	Noot	31 december 2022	31 december 2021
Passiva			
Geplaatst en gestort aandelenkapitaal		0	0
Agioreserve		1.722	1.722
Algemene reserve		2.617	2.525
Resultaat van het boekjaar		152	185
Eigen vermogen	16	4.491	4.432
Rentedragende verplichtingen (langlopend)	17	2.484	2.482
Voorzieningen (langlopend)	18	5	12
Vooruitontvangen bijdragen in aanleg van netten en aansluitingen	19	1.125	1.039
Langlopende verplichtingen		3.614	3.533
Handelsschulden en overige te betalen posten	20	295	407
Rentedragende verplichtingen (kortlopend)	21	678	300
Voorzieningen (kortlopend)	18	2	1
In volgend jaar te amortiseren vooruitontvangen bijdragen	19	33	27
Kortlopende verplichtingen		1.008	735
Totaal passiva		9.113	8.700

KASSTROOMOVERZICHT

€ miljoen	Noot	2022	2021
Resultaat na belastingen		152	185
Aanpassingen voor:			
Afschrijvingen en buitengebruikstellingen	4	387	334
Geamortiseerde bijdragen in aanleg van netten en aansluitingen	19	-31	-26
Ontvangen bijdragen in aanleg van netten en aansluitingen	19	123	120
Mutatie voorzieningen (langlopend)	18	-7	-11
Financiële baten	8	0	0
Financiële lasten	8	25	33
Mutatie werkkapitaal exclusief rente	22	-159	151
Overige		0	1
Ontvangen rente	22	0	0
Betaalde rente	22	-34	-32
Dividend deelnemingen	24	0	8
Kasstroom uit operationele activiteiten		456	763
Investerings in materiële vaste activa	11	-853	-795
Investerings in immateriële vaste activa	12	-17	-7
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		-870	-802
Kasstroom voor financieringsactiviteiten		-414	-39
Opname van rentedragende verplichtingen	17 en 21	0	491
Aflossing van rentedragende verplichtingen	17 en 21	-300	0
Uitbetaald dividend	24	-93	-71
Aanzuivering liquide middelen	17 en 21	807	-381
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		414	39
Totaal kasstromen		0	0
Netto liquide middelen begin boekjaar	22	0	0
Netto liquide middelen ultimo boekjaar	22	0	0

Het saldo van de liquide middelen van Enexis Netbeheer B.V. wordt op verslaggevingsdatum automatisch op de hoofdrekening van Enexis Holding N.V. geconcentreerd of indien er sprake is van een negatief saldo vanaf deze hoofdrekening aangezuiverd. Ultimo 2022 is € 678 miljoen vanaf de hoofdrekening van Enexis Holding N.V. aangezuiverd. Ultimo 2021 was € 127 miljoen geconcentreerd op de hoofdrekening van Enexis Holding N.V.

MUTATIEOVERZICHT VAN HET EIGEN VERMOGEN

€ miljoen	Aantal gewone aandelen	Aandelenkapitaal	Agio-reserve	Algemene reserve	Resultaat boekjaar	Totaal eigen vermogen
Stand per 1 januari 2021	201	-	1.722	2.453	143	4.318
Bestemming resultaat 2020	-	-	-	72	-72	0
Dividenuitkering over 2020	-	-	-	-	-71	-71
Resultaat na belastingen 2021	-	-	-	-	185	185
Mutaties 2021	-	-	-	72	42	114
Stand per 31 december 2021	201	-	1.722	2.525	185	4.432
Stand per 1 januari 2022	201	-	1.722	2.525	185	4.432
Bestemming resultaat 2021	-	-	-	93	-93	0
Dividenuitkering over 2021	-	-	-	-	-93	-93
Resultaat na belastingen 2022	-	-	-	-	152	152
Mutaties 2022	-	-	-	93	-34	59
Stand per 31 december 2022	201	-	1.722	2.618	151	4.491

Toelichtingen op de jaarrekening

1. ALGEMENE INFORMATIE

Enexis Netbeheer B.V. is gevestigd aan de Magistratenlaan 116 te 's-Hertogenbosch in Nederland (KVK nummer 17131139) en is verantwoordelijk voor de aanleg, het onderhoud, het beheer en de ontwikkeling van de distributienetten voor elektriciteit (stroomkabels en midden- en laagspanningsstations) en gas (gasleidingen en gasstations). Enexis Netbeheer B.V. is een besloten vennootschap waarvan de aandelen voor 100% worden gehouden door Enexis Holding N.V.

De door Enexis Netbeheer B.V. opgestelde en door Ernst & Young Accountants LLP gecontroleerde jaarrekening is op 27 februari 2023 ter ondertekening voorgelegd aan de directie. De door de directie ondertekende jaarrekening wordt middels ondertekening van de aandeelhoudersbesluiten op 15 maart 2023 vastgesteld door de Aandeelhouder (Enexis Holding N.V.).

Met deze jaarrekening wordt ook voldaan aan de wettelijke verplichting zoals opgenomen in artikel 43 van de Elektriciteitswet 1998 en artikel 32 van de Gaswet.

2. GRONDSLAGEN VOOR DE FINANCIËLE VERSLAGGEVING

2.1 ALGEMEEN

De jaarrekening 2022 van Enexis Netbeheer B.V. is opgesteld in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards (IFRS) zoals aanvaard binnen de Europese Unie. Voorts is de jaarrekening opgesteld volgens de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW. De jaarrekening is opgesteld op basis van historische kosten, tenzij anders vermeld.

De jaarrekening van Enexis Netbeheer B.V. bevat de winst-en-verliesrekening, het overzicht van het totaalresultaat, de balans, het kasstroomoverzicht en het mutatieoverzicht van het eigen vermogen. De toelichtingen bij de in de jaarrekening opgenomen financiële overzichten maken integraal deel uit van de jaarrekening van Enexis Netbeheer B.V.

De functionele valuta van Enexis Netbeheer B.V. is de euro. Alle bedragen zijn, tenzij anders vermeld, opgenomen in miljoenen euro's. Aan- en verkooptransacties in vreemde valuta worden op transactiedatum verwerkt tegen de koers van afwikkeling.

De jaarrekening van Enexis Netbeheer B.V. is opgesteld op basis van de continuïteitsveronderstelling. Dit betekent dat de in de jaarrekening gehanteerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling zijn gebaseerd op de veronderstelling dat de vennootschap voor een periode van minimaal twaalf maanden na opstelling van het jaarverslag de continuïteit kan handhaven. De directie van Enexis Netbeheer B.V. heeft een beoordeling gemaakt van de mogelijkheid van de vennootschap om de continuïteit te handhaven. Op basis hiervan is geconcludeerd dat er geen materiële onzekerheden bestaan omtrent de mogelijkheid van de vennootschap om de continuïteit voor een periode van minimaal twaalf maanden na opstelling van het jaarverslag te handhaven.

Enexis Netbeheer B.V. maakt voor zijn bedrijfsvoering onder andere gebruik van personeelsleden en activa van Enexis Personeel B.V. De kosten voor het inzetten van personeelsleden van Enexis Personeel B.V. bij de primaire afdelingen Asset Management, Infra en Klant & Markt van Enexis Netbeheer B.V. worden door Enexis Personeel B.V. als personeelskosten doorbelast op basis van afgesloten overeenkomsten (DVO's/SLAs) aan Enexis Netbeheer B.V. Deze personeelskosten worden in de jaarrekening van Enexis Netbeheer B.V. verantwoord als "Inhuur personeel bij Enexis Personeel B.V." onder de "Personeelskosten". De kosten van Enexis Personeel B.V. voor de ondersteunende- en stafmatige afdelingen worden op basis van afgesloten overeenkomsten (DVO's/SLA's) doorbelast aan Enexis Netbeheer B.V. en hebben onder andere betrekking op facilitaire diensten alsmede de inzet van personeel. Deze kosten zijn verantwoord als "Uitbestede stafdiensten aan Enexis Personeel B.V." onder de "Kosten uitbesteed werk, materialen en andere externe kosten". De betreffende activa en passiva, zoals software, gebouwen maar ook de voorzieningen voor personeelsbeloningen, zijn op de balans van Enexis Personeel B.V. verantwoord.

2.2 WIJZIGINGEN IN IFRS

NIEUWE STANDAARDEN VAN KRACHT IN 2022

Per 1 januari 2022 zijn de volgende gewijzigde IFRS-standaarden van kracht geworden:

- Wijzigingen in IFRS 3 Bedrijfscombinaties; IAS 16 Materiële vaste activa; IAS 37 Voorzieningen, voorwaardelijke verplichtingen en voorwaardelijke activa; Annual improvements 2018-2020.

Bovenstaande wijzigingen en verbeteringen in de standaarden hebben geen directe gevolgen voor het vermogen en het resultaat of zijn niet van toepassing voor Enexis Netbeheer B.V.

TOEKOMSTIGE STANDAARDEN DIE NOG NIET VAN KRACHT ZIJN OP RAPPORTAGEDATUM

Onderstaande wijzigingen in IFRS-standaarden zijn nog niet van kracht op de rapportagedatum:

- Wijzigingen in IAS 1 Presentatie van de jaarrekening: Classificatie van verplichtingen als kortlopend of langlopend (uitgegeven op 23 januari 2020 en 15 juli 2020), van kracht per 1 januari 2023.
- Wijzigingen in IAS 1 Presentatie van de jaarrekening en IFRS Practice Statement 2: Toelichting van grondslagen voor financiële verslaggeving (uitgegeven op 12 februari 2021), van kracht per 1 januari 2023.
- Wijzigingen in IAS 8 Grondslagen voor financiële verslaggeving, schattingswijzigingen en fouten: Definitie van schattingen (uitgegeven op 31 maart 2021), van kracht per 1 januari 2023.
- Wijzigingen in IAS 12 Winstbelastingen: Belastinglatenties met betrekking tot activa en verplichtingen uit hoofde van een enkele transactie (uitgegeven op 6 mei 2021), van kracht er 1 januari 2023.
- Wijzigingen in IFRS 17 Verzekeringscontracten: Eerste toepassing van IFRS 17 en IFRS 9 – vergelijkende cijfers (uitgegeven op 9 december 2021), van kracht per 1 januari 2023.
- IFRS 17 Verzekeringscontracten (uitgegeven op 18 mei 2017) inclusief wijzigingen in IFRS 17 (uitgegeven op 25 juni 2020), van kracht per 1 januari 2023.
- Wijzigingen in IFRS 16 Leases: Leaseverplichting bij een sale-and-leaseback transactie (uitgegeven op 22 september 2022), van kracht er 1 januari 2024.

De wijzigingen in de standaarden na 2022 hebben naar verwachting geen directe gevolgen voor het vermogen en het resultaat of zijn niet van toepassing voor Enexis Netbeheer B.V.

2.3 SCHATTINGSWIJZIGING

DEGRESSIEVE AFSCHRIJVINGSMETHODE GASACTIVA

De inschatting van Enexis is dat het aantal gebruikers van het gasnet tot en met 2050 zal afnemen. Enexis verwacht echter dat de afname van het aantal gebruikers niet zal leiden tot het op grote schaal buiten gebruik stellen van de gasactiva. Ondanks een afname in het aantal gebruikers van het gasnet, zal de hoofdinfrastructuur van het gasnet namelijk grotendeels operationeel blijven. Daarnaast wordt een blijvende relevantie verwacht voor natuurlijk gas en duurzame alternatieven zoals groen gas en waterstof. Enexis ziet derhalve geen aanleiding om de economische en technische levensduren van de gasactiva in te korten.

De afschrijvingsmethode dient op basis van IFRS gekozen te worden in overeenstemming met het verwachte verbruikspatroon van de toekomstige economische voordelen die de activa in zich bergt. Dit verbruikspatroon wordt het beste weerspiegeld door het verwachte benuttingspatroon van het gasnet. Het verwachte benuttingspatroon van het gasnet wordt bepaald op basis van de meest recente verwachting van Enexis omtrent de afname van het aantal gebruikers van het gasnet in de periode tot en met 2050. Deze verwachting is onder meer gebaseerd op de toekomstscenario's uit de Integrale Infrastructuurverkenning 2030-2050 zoals opgesteld door TenneT, GasUnie en de regionale netbeheerders. Deze toekomstscenario's zijn toegepast op het voorzieningsgebied van Enexis rekening houdend met de realisatie in de afname van het aantal gasaansluitingen in de afgelopen jaren.

Aangezien het verwachte benuttingspatroon van het gasnet een degressieve afname laat zien, past Enexis vanaf boekjaar 2022 voor gasactiva een degressieve afschrijvingsmethode toe. Het amortisatiepatroon van de vooruitontvangen bijdragen voor de gasactiva is met ingang van boekjaar 2022 eveneens aangepast naar deze degressieve methode, zodat de netto afschrijvingslasten (bruto afschrijvingen verminderd met de geamortiseerde bijdragen) van de gasactiva een degressief patroon volgen.

Als gevolg van de schattingswijziging zijn de bruto afschrijvingslasten van de gasactiva in 2022 € 26 miljoen hoger en de geamortiseerde bijdragen € 4 miljoen hoger dan wanneer de lineaire afschrijvingsmethode gehandhaafd zou zijn. De netto afschrijvingslasten zijn daarmee € 22 miljoen hoger. De toename van de netto afschrijvingen in 2022 als gevolg van de overstap op de degressieve afschrijvingsmethode ten opzichte van de totale netto afschrijvingen in 2022 van Enexis Netbeheer B.V. als geheel bedraagt 7%. Op basis van de huidige inschattingen zal de toename in de jaarlijkse netto afschrijvingslasten ten opzichte van de lineaire methode ieder jaar afnemen totdat het verschil omstreeks 2029 nihil is, waarna de degressieve afschrijvingsmethode tot een lagere jaarlijkse afschrijvingslast zal leiden dan de lineaire afschrijvingsmethode.

2.4 GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

SCHATTINGEN EN VERONDERSTELLINGEN

Het opstellen van financiële overzichten vereist het gebruik van schattingen en oordeelsvorming. In het geval van significante schattingen is er per definitie sprake van een grote mate van schattingsonzekerheden. De werkelijke resultaten zullen door deze grote mate van schattingsonzekerheden in veel gevallen afwijken van de gemaakte schatting en aannames. De bedrijfswaardeberekening in het kader van de goodwill impairment test (noot 12. Immateriële vaste activa) is een schatting waarop een hogere mate van oordeelsvorming en complexiteit van toepassing is. Deze schatting wordt door het management als significant aangemerkt. Gedetailleerde informatie over deze schatting, inclusief toelichting van de toegepaste uitgangspunten en sensitiviteit, is opgenomen in noot 12. Immateriële vaste activa.

Valuta

Niet-monetaire activa die volgens de verkrijgingsprijs worden gewaardeerd in een vreemde valuta worden omgerekend tegen de wisselkoers op de transactiedatum. Niet-monetaire activa die volgens de actuele waarde worden gewaardeerd in een vreemde valuta worden omgerekend tegen de wisselkoers op het moment waarop de actuele waarde werd bepaald. In vreemde valuta luidende monetaire activa en verplichtingen op balansdatum worden omgerekend in euro tegen de wisselkoers op balansdatum.

Saldering

Saldering van actief- en passiefposten vindt per tegenpartij plaats indien er sprake is van een contractueel recht om de opgenomen bedragen te salderen en er sprake is van de intentie om te salderen. Ontbreekt het recht om bedragen te salderen of het voornemen actief- en passiefposten gelijktijdig af te wikkelen, dan worden deze apart verantwoord.

Daar waar op basis van een contract het recht bestaat tot het salderen van actief- en passiefposten, wordt dit in de betreffende noot toegelicht. Hierbij worden tevens de saldi van de actief- en passiefpost nader toegelicht.

Presentatie

De presentatie van de winst-en-verliesrekening volgt de categoriale indeling. De kosten van transportdiensten en van distributieverliezen worden meteen na de netto-omzet en overige bedrijfsopbrengsten gepresenteerd vanwege de relatie met de netto-omzet, alsmede het onderscheid ten opzichte van de door onze organisatie op korte termijn meer beïnvloedbare andere bedrijfskosten.

Waardering tegen reële waarde

Enexis Netbeheer B.V. waardeert een aantal financiële instrumenten per balansdatum tegen reële waarde. Bovendien worden de reële waarden van de rentedragende verplichtingen toegelicht in noot 23. Financieringsbeleid en risico's financiële instrumenten. Reële waarde is de prijs die zou worden ontvangen om een actief te verkopen of die zou worden betaald om een verplichting over te dragen in een reguliere transactie tussen marktdeelnemers op de waarderingsdatum. Bij een waardering tegen reële waarde wordt ervan uitgegaan dat de transactie om het actief te verkopen of de verplichting over te dragen plaatsvindt:

- op de belangrijkste markt voor het actief of de verplichting; of, als die er niet is,
- op de voordeligste markt voor het actief of de verplichting.

Enexis Netbeheer B.V. dient toegang te hebben tot de belangrijkste of voordeligste markt.

De reële waarde van een actief of een verplichting wordt bepaald met behulp van de veronderstellingen waarvan marktdeelnemers zouden uitgaan bij het waarden van het actief of de verplichting, in de veronderstelling dat marktdeelnemers in hun economisch belang handelen. Bij de waardering van een niet-financieel actief tegen reële waarde wordt rekening gehouden met het vermogen van een marktdeelnemer om economische voordelen te genereren door het actief maximaal en optimaal te gebruiken óf door het te verkopen aan een andere marktdeelnemer die het actief maximaal en optimaal zou gebruiken.

Enexis Netbeheer B.V. gebruikt waarderingstechnieken die in de gegeven omstandigheden geëigend zijn en waarvoor voldoende gegevens beschikbaar zijn om de reële waarde te bepalen, en waarbij zo veel mogelijk relevante waarneembare inputs en zo weinig mogelijk niet-waarneembare inputs worden gebruikt.

Alle activa en verplichtingen ten aanzien waarvan de reële waarde wordt bepaald of in de jaarrekening wordt vermeld, worden in de navolgende reële waarde hiërarchie ingedeeld, op basis van de input van het laagste niveau dat significant is voor de gehele waardering:

- niveau 1: De reële waarde is gelijk aan genoteerde prijzen in een actieve markt.
- niveau 2: De reële waarde is gebaseerd op parameters die direct of indirect in de markt waarneembaar zijn.
- niveau 3: De reële waarde is gebaseerd op parameters die niet in de markt waarneembaar zijn.

Voor activa en verplichtingen die op terugkerende basis in de jaarrekening worden opgenomen tegen reële waarde, stelt Enexis Netbeheer B.V. aan het einde van iedere verslagperiode door herbeoordeling vast of er sprake is van wijzigingen in de niveau-indeling van de hiërarchie (op basis van de input van het laagste niveau dat significant is voor de gehele waardering).

Ten behoeve van de vermelding van reële waarden heeft de Enexis Netbeheer B.V. categorieën activa en verplichtingen vastgesteld op basis van aard, eigenschappen en risico's van de activa en verplichtingen en het niveau in de reële waarde hiërarchie zoals in het bovenstaande is toegelicht.

BEDRIJFSCOMBINATIES EN GOODWILL

Bedrijfscombinaties worden administratief verwerkt via toepassing van de overnamemethode. De kosten van de overname worden gewaardeerd tegen de som van de reële waarde op overnamedatum van de overgedragen vergoeding en het bedrag van de minderheidsbelangen in de overgenomen entiteit. Voor iedere bedrijfscombinatie bepaalt Enexis Netbeheer B.V. of de minderheidsbelangen in de vergenomen entiteit worden gewaardeerd tegen reële waarde of het proportionele aandeel van de identificeerbare netto-activa van de overgenomen entiteit. Kosten die verband houden met de overname worden in het resultaat genomen in het jaar waarin deze kosten worden gemaakt.

Wanneer Enexis Netbeheer B.V. een bedrijf overneemt, beoordeelt ze de financiële activa en overgenomen verplichtingen voor gepaste classificering en toewijzing op basis van contractuele voorwaarden, economische omstandigheden en relevante omstandigheden op de verwervingsdatum. Dit omvat ook de scheiding van in contracten besloten afgeleide instrumenten in basiscontracten van de overgenomen partij.

Elke voorwaardelijke vergoeding die door Enexis Netbeheer B.V. wordt overgedragen, zal initieel worden gewaardeerd tegen reële waarde op de verwervingsdatum. Een voorwaardelijke vergoeding die classificeert als een actief of verplichting als financieel instrument, wordt tegen reële waarde gewaardeerd, waarbij wijzigingen in reële waarde worden verantwoord in de winst-en-verliesrekening.

Goodwill is het verschil tussen de kosten van overname van de onderneming minus het saldo van de reële waarde van identificeerbare activa en de reële waarde van de overgenomen verplichtingen van de onderneming. De kosten van overname van de onderneming zijn gewaardeerd tegen de som van de reële waarde op overnamedatum van de overgedragen vergoeding en het bedrag van de minderheidsbelangen in de overgenomen entiteit. Goodwill wordt gewaardeerd tegen de kostprijs minuseventuele bijzondere waardeverminderingen. Goodwill wordt jaarlijks getoetst op bijzondere waardevermindering en wordt additioneel getoetst indien gebeurtenissen of veranderingen in omstandigheden erop wijzen dat de boekwaarde mogelijk een bijzondere waardevermindering heeft ondergaan. Een eenmaal genomen bijzondere waardevermindering van goodwill wordt nooit teruggedraaid.

Daar waar goodwill is gealloceerd aan een kasstroomgenererende eenheid en deel uitmaakt van de afgestoten activiteiten binnen deze eenheid, maakt de goodwill die betrekking heeft op de afgestoten activiteiten deel uit van de boekwaarde van de activiteiten bij het bepalen van het boekresultaat op de afgestoten activiteiten. Goodwill die onder deze omstandigheden wordt afgestoten, wordt gewaardeerd op basis van de relatieve waarden van de afgestoten activiteiten en het deel dat gehandhaafd blijft in de kasstroomgenererende eenheid.

Bijzondere waardeverminderingen

Gedurende het verslagjaar wordt beoordeeld of er aanwijzingen zijn voor een bijzondere waardevermindering van activa. Indien dergelijke aanwijzingen bestaan, wordt een schatting gemaakt van de realiseerbare waarde van het actief. Voor de activa is de realiseerbare waarde gelijk aan de hoogste van de reële waarde minus verkoopkosten of de indirecte opbrengstwaarde.

Een bijzondere waardevermindering wordt opgenomen indien de boekwaarde van activa, of de kasstroomgenererende eenheid waartoe de activa behoren, hoger is dan de realiseerbare waarde. Bijzondere waardeverminderingen worden ten laste van het resultaat gebracht.

Een bijzondere waardevermindering wordt teruggenomen indien vastgesteld wordt dat de uitgangspunten zijn veranderd op basis waarvan destijds de realiseerbare waarde is bepaald en voor zover de resterende boekwaarde van de activa lager is dan de boekwaarde die zou zijn bepaald, na aftrek van afschrijvingen, als in voorgaande jaren geen bijzondere waardevermindering voor het actief was opgenomen. Effecten van terugname van bijzondere waardeverminderingen worden ten gunste van het resultaat gebracht. Bijzondere waardeverminderingen op goodwill worden niet teruggenomen.

Financiële instrumenten

Classificatie

Alle financiële activa en verplichtingen worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, reële waarde via niet-gerealiseerde resultaten of reële waarde via de winst-en-verliesrekening. De classificatie is afhankelijk van het bedrijfsmodel dat Enexis Netbeheer B.V. hanteert voor het houden van deze financiële activa en verplichtingen en de karakteristieken van met de financiële activa of verplichtingen gegenereerde kasstromen.

Verwerking bij eerste opname

Aankopen en verkopen van financiële instrumenten worden verantwoord op transactiedatum. Enexis Netbeheer B.V. neemt een financieel actief niet langer op in de balans als de contractuele rechten op de kasstromen uit het actief aflopen, of als Enexis Netbeheer B.V. de contractuele rechten op de ontvangst van de kasstromen uit het financieel actief overdraagt door middel van een transactie, waarbij alle aan het eigendom van dit actief verbonden risico's en voordelen worden overgedragen. De verwerking bij eerste opname vindt plaats tegen reële waarde.

Financiële activa en verplichtingen tegen geamortiseerde kostprijs

Deze categorie financiële instrumenten omvat handelsdebiteuren en overige vorderingen, verstrekte leningen, opgenomen leningen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten. Deze financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde. Na de eerste opname worden deze gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode.

Financiële activa en verplichtingen tegen reële waarde via niet-gerealiseerde resultaten

Enexis Netbeheer B.V. houdt geen belangen die worden gewaardeerd tegen reële waarde via niet-gerealiseerde resultaten.

Financiële activa en verplichtingen tegen reële waarde via de winst-en-verliesrekening

Enexis Netbeheer B.V. houdt geen belangen die worden gewaardeerd tegen reële waarde via de winst-en-verliesrekening.

Afgeleide financiële instrumenten (derivaten)

Enexis Netbeheer B.V. kan gebruikmaken van afgeleide financiële instrumenten om het risico van wijzigingen in toekomstige kasstromen van periodiek te betalen rentes of risico's van vreemde valuta's af te dekken. Deze wijzigingen in kasstromen kunnen het gevolg zijn van ontwikkelingen in marktrente of marktkoersen van vreemde valuta's. Gezien de specifieke aanwending van derivaten ten behoeve van mitigering van het rente- en koersrisico op kasstromen, past Enexis Netbeheer B.V. eventueel hedge accounting toe.

Waardering van derivaten vindt plaats tegen reële waarde. De reële waarde van rentederivaten wordt bepaald door middel van de discontering van de toekomstige kasstromen. De reële waarde van valutaderivaten wordt bepaald door middel van discontering van toekomstige kasstromen omgerekend tegen de marktkoersen. De discontering wordt bepaald op basis van de marktrente ultimo boekjaar. De kasstromen worden bepaald op basis van de contractueel overeengekomen rentevoeten, vervaldata en nominale bedragen. Mutaties in de reële waarde worden verantwoord in de hedgereserve (onderdeel van het eigen vermogen), mits de afdekking in hoge mate effectief is. Het ineffektieve gedeelte van de hedge wordt direct verantwoord in de winst-en-verliesrekening onder de financiële baten en lasten.

Derivaten worden onder de kortlopende, respectievelijk langlopende overige financiële activa geclassificeerd indien de reële waarde positief is, en onder de kortlopende, respectievelijk langlopende financiële verplichtingen indien de reële waarde negatief is.

Bijzondere waardeverminderingsverliezen

Eventuele bijzondere waardeverminderingsverliezen worden geïdentificeerd middels de generieke of gesimplificeerde methode.

De generieke methode hanteert het volgende model:

- 12 maanden verwacht kredietverlies; of
- levenslang verwachte kredietverliezen voor financiële activa wanneer het kredietrisico door omstandigheden significant stijgt. Hierbij worden alle verwachte kredietverliezen voor de levensduur van het actief verantwoord; of
- levenslang verwachte kredietverliezen, waarbij rente wordt berekend over de netto vordering verminderd met bijzondere waardevermindingsverliezen.

Het verwachte kredietverlies wordt bepaald op basis van een langdurig gemiddelde credit loss rating die is gebaseerd op een door credit rating agencies toegekend risicoprofiel.

Verstekte leningen aan deelnemingen en joint ventures, vorderingen op leveranciers uit hoofde van het leveranciersmodel en alle overige vorderingen worden door middel van het generieke model getoetst op mogelijke bijzondere waardevermindingsverliezen.

De gesimplificeerde methode wordt toegepast op de overige debiteuren. Hierbij worden direct de levenslang verwachte kredietverliezen verantwoord, bepaald aan de hand van een historische reeks gemiddelde oninbare bedragen (op basis van historische incassogegevens).

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode, waarbij voor de herleiding van de mutatie in de netto liquide middelen wordt uitgegaan van het resultaat na belastingen. Het in het kasstroomoverzicht gehanteerde begrip netto liquide middelen betreft de liquide middelen zoals in de balans gehanteerd.

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Onder de liquide middelen worden louter de direct opeisbare liquide middelen opgenomen. Niet direct opeisbare liquide middelen worden, afhankelijk van de geldende looptijden en condities, opgenomen onder de overige financiële activa (kortlopend).

Het saldo van de liquide middelen van Enexis Netbeheer B.V. wordt op verslaggevingsdatum automatisch op de hoofdrekening van Enexis Holding N.V. geconcentreerd of indien er sprake is van een negatief saldo vanaf deze hoofdrekening aangezuiverd.

3. OORLOG IN OEKRAÏNE

In februari 2022 is de oorlog in Oekraïne uitgebroken. De financiële gevolgen van de oorlog zijn voor Enexis Netbeheer B.V. in 2022 beperkt. Ondanks de gestegen energieprijzen is de stijging van de kosten voor distributieverliezen in 2022 beperkt (zie noot 2. Kosten van transportdiensten en van distributieverliezen). De oorlog in Oekraïne heeft geen gevolgen gehad voor de waardering van de (im)materiële vaste activa per 31 december 2022 en de toepassing van de continuïteitsveronderstelling in de jaarrekening 2022.

Noten bij de jaarrekening

1. NETTO-OMZET

Onder de netto-omzet worden de opbrengsten, na aftrek van omzet- en energiebelasting, verantwoord van verrichte diensten voor de aansluiting en het transport van elektriciteit en gas, meetdiensten en overige dienstverlening.

Onder de opbrengsten uit verkopen en diensten worden de opbrengsten uit werken voor derden waarvoor geen gereguleerde tarieven gelden verantwoord.

De transport- en aansluitvergoedingen die zijn afgesproken in de contracten met kleinverbruikers en grootzakelijke klanten worden als één prestatieverplichting gezien aangezien het transport van elektriciteit en gas zonder aansluiting en netwerk niet kan plaatsvinden. De transactieprijs wordt geïdentificeerd op basis van de door Enexis Netbeheer B.V. vastgestelde standaardtarieven, welke voor de gereguleerde omzet gebaseerd zijn op de door de Autoriteit Consument & Markt (ACM) vastgestelde maximale tarieven. Het voorzien in transporteren van elektriciteit of gas gedurende de contractperiode betreft een serie van diensten, die over tijd worden gerealiseerd. De voortgang wordt gemeten op basis van het aantal dagen dat Enexis Netbeheer B.V. haar diensten levert aan de klant.

Enexis Netbeheer B.V. levert alleen goederen en diensten binnen de Nederlandse markt.

De omzet wordt vastgesteld door de gefactureerde netwerkvergoeding te vermeerderen met de raming van de nog te factureren netwerkvergoeding en te verminderen met de raming van de nog te factureren netwerkvergoeding ultimo vorige verslagperiode. De afrekening met kleinverbruikers van energie geschiedt op basis van vaste bedragen, afhankelijk van de grootte (capaciteit) van de aansluiting, en wordt in rekening gebracht en geïnd door de energieleveranciers. De energieleveranciers dragen de in rekening gebrachte bedragen aan kleinverbruikers periodiek af aan Enexis Netbeheer B.V. De afrekening van grootzakelijke klanten geschiedt periodiek op basis van contractueel overeengekomen capaciteit en daarnaast bij elektriciteit op basis van gemeten verbruik en opgetreden netbelasting.

Vooruitontvangen bijdragen in aanleg van netten en aansluitingen worden, conform de levensduur van de aansluiting, geamortiseerd en in de netto-omzet opgenomen.

€ miljoen	2022	2021
Gereguleerd		
Periodieke transport- en aansluitvergoedingen Elektriciteit		
Grootverbruik	402	366
Kleinverbruik	672	617
Periodieke transport- en aansluitvergoedingen Gas		
Grootverbruik	42	42
Kleinverbruik	310	304
Meetdiensten	141	137
Geamortiseerde bijdragen	31	26
Overig	12	6
Totaal gereguleerd	1.610	1.498
Overige netto-omzet		
Opbrengsten uit verkopen en diensten	37	42
Totaal overige netto-omzet	37	42
Totaal	1.647	1.540

De netto-omzet is met 6,9% toegenomen ten opzichte van 2021 en is toe te schrijven aan een toename van de gereguleerde omzet. De toename in de gereguleerde omzet wordt voornamelijk verklaard door een tariefstijging van de periodieke transport- en aansluitvergoedingen voor elektriciteit en gas.

De omzet uit hoofde van transport en aansluitvergoedingen elektriciteit is met 9,3% toegenomen ten opzichte van 2021. Deze toename is het gevolg van een gemiddelde tariefstijging van 7,8% en een volumetoename van 1,5%.

De omzet uit hoofde van transport- en aansluitvergoedingen gas is met 1,7% toegenomen ten opzichte van 2021. Deze toename wordt verklaard door een gemiddelde tariefstijging van 3,2% en een volumedaling van 1,5%.

De gereguleerde omzet uit meetdiensten elektriciteit en gas is met 2,9% toegenomen ten opzichte van 2021. Deze toename is voornamelijk het gevolg van een tariefstijging.

In de netto-omzet over 2022 bedroeg de geraamde netwerkvergoeding voor kleinverbruik € 96 miljoen (2021: € 90 miljoen) en voor grootverbruikers € 37 miljoen (2021: € 33 miljoen), tezamen 8,1% (2021: 8,0%) van de totale omzet. De afloopverschillen op deze nog te factureren opbrengsten zijn over het algemeen gering. De geraamde omzet heeft betrekking op de maand december en is grotendeels gebaseerd op de in november gerealiseerde omzetten.

In het Methodebesluit Regionale Netbeheerders Gas voor de reguleringsperiode 2022-2026 heeft de ACM besloten voor gasactiva met ingang van 2022 over te stappen op een degressieve afschrijvingsmethode. De ACM heeft gekozen voor de degressieve afschrijvingsmethode, aangezien deze methode beter past bij de verwachte toekomstige afname van het aantal gebruikers van het gasnet tot en met 2050. Hiermee voorkomt de ACM dat – bij een lineaire afschrijvingsmethode – steeds minder gebruikers de jaarlijkse afschrijvingslasten moeten dragen. De degressieve afschrijvingsmethode betreft de Variable Declining Balance methode, waarbij de versnellingsfactor gebaseerd wordt op het tempo waarin het aantal gebruikers van het gasnet afneemt. Voor de reguleringsperiode 2022-2026 is de versnellingsfactor door de ACM gesteld op 1,2. De overstap op de degressieve afschrijvingsmethode voor de regulatorische afschrijvingen door de ACM heeft geleid tot een fractionele toename (1%) van de omzet in 2022. De omzet van Enexis zal als gevolg van de overstap op de degressieve afschrijvingsmethode in de jaren 2023 tot en met 2024 naar verwachting eveneens fractioneel toenemen (0-1%) en vervolgens vanaf 2025 fractioneel afnemen (0-1%).

2. KOSTEN VAN TRANSPORTDIENSTEN EN VAN DISTRIBUTIEVERLIEZEN

Hieronder worden gerekend de door TenneT in rekening gebrachte kosten van transportdiensten alsmede de distributieverliezen die gerelateerd zijn aan de netto-omzet.

€ miljoen	2022	2021
Transportdiensten	295	259
Distributieverliezen	85	65
Totaal	380	324

De kosten van transportdiensten en van distributieverliezen zijn in 2022 met € 56 miljoen toegenomen tot € 380 miljoen. Deze toename wordt voor € 36 miljoen veroorzaakt door hogere kosten van TenneT voor transport- en systeemdiensten als gevolg van tariefstijgingen (€ 31 miljoen) en door hoeveelheidsverschillen (€ 5 miljoen).

Daarnaast nemen de kosten voor distributieverliezen toe met € 20 miljoen. Hiervan is een stijging van € 8 miljoen toe te rekenen aan elektriciteit (€ 2 miljoen door prijsverschillen en € 6 miljoen door hoeveelheidsverschillen). De netverliezen uit hoofde van het gastransport stijgen met € 12 miljoen (€ 9 miljoen door prijsverschillen en € 3 miljoen door hoeveelheidsverschillen).

Enexis Netbeheer B.V. verdeelt de getransporteerde energie onder haar klanten middels haar allocatie- en reconciliatieproces. Hierbij is de allocatie het voorschot en de reconciliatie de eindafrekening. Het verschil tussen de in het distributienet ingenomen energie en de energie toegekend aan eindgebruikers na allocatie en reconciliatie vormt het distributieverlies. Pas na een proces van 20 maanden is de reconciliatie van het betreffende kalenderjaar definitief. Op basis van prognoses probeert Enexis Netbeheer B.V. de allocatie zo nauwkeurig mogelijk in te schatten om het uiteindelijke netverlies uit reconciliatie te minimaliseren, waarbij voor deze prognoses gebruik wordt gemaakt van verbruikersprofielen, de werkelijke jaarlijkse invoeding en historische inzichten. Het voordeel uit reconciliatie bedraagt in 2022 € 7 miljoen (2021: € 1 miljoen nadeel).

3. PERSONEELSKOSTEN

Kosten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

€ miljoen	2022	2021
Inhuur personeel bij Enexis Personeel B.V.	427	403
Totaal	427	403

De kosten voor inhuur personeel bij Enexis Personeel B.V. zijn gestegen met € 24 miljoen. Deze stijging wordt veroorzaakt door extra personeelsinzet om het groeiend werkpakket uit te voeren alsmede door een stijging in de kosten per ingehuurd personeelslid.

De kosten "Inhuur personeel bij Enexis Personeel B.V." zien toe op de doorbelaste personeelskosten van medewerkers die door Enexis Personeel B.V. ingezet worden bij de primaire afdelingen Asset Management, Infra en Klant & Markt van Enexis Netbeheer B.V. De medewerkers die worden ingezet bij deze afdelingen zijn in dienst bij Enexis Personeel B.V. De kosten "Inhuur personeel bij Enexis Personeel B.V." betreffen de daadwerkelijke personeelskosten aangevuld met kosten voor noodzakelijke opleidingen, persoonlijke uitrusting en overige noodzakelijke kosten voor de inzet van de medewerkers. Deze personeelskosten worden doorbelast op basis van afgesloten overeenkomsten (DVOs/SLAs) tussen Enexis Netbeheer B.V. en Enexis Personeel B.V.

De verplichtingen en voorzieningen voor personeelsbeloningen behorend bij de medewerkers die op basis van deze overeenkomsten werkzaamheden verrichten voor Enexis Netbeheer B.V. worden verantwoord bij Enexis Personeel B.V.

4. AFSCHRIJVINGEN EN BUITENGEBRUIKSTELLINGEN

De specificatie van de afschrijvingskosten is als volgt:

€ miljoen	2022	2021
Afschrijving materiële vaste activa	367	315
Afschrijving immateriële vaste activa	6	6
Buitengebruikstellingen	14	13
Totaal	387	334

MATERIËLE VASTE ACTIVA

Met ingang van 2022 wordt de gasactiva afgeschreven op basis van een degressieve afschrijvingsmethode. Voor meer informatie met betrekking tot deze schattingswijziging wordt verwezen naar paragraaf '2.3. Schattingswijziging' in hoofdstuk '2. Grondslagen voor de financiële verslaggeving'. De gebruiksduren van de gasactiva zijn in 2022 niet gewijzigd. Voor de overige materiële vaste activa waarover wordt afgeschreven, blijft de lineaire afschrijvingsmethode gehandhaafd.

Bij de bepaling van de afschrijving wordt rekening gehouden met de verwachte gebruiksduur van het actief. Beoordeling van de gebruiksduur en restwaarde vindt jaarlijks plaats. Eventuele aanpassingen worden prospectief verwerkt. Op bedrijfsterreinen wordt niet afgeschreven. Een materieel vast actief wordt niet langer in de balans opgenomen wanneer het wordt afgestoten of wanneer er geen economische voordelen meer worden verwacht uit de verdere aanwending of verkoop van het actief. Een eventuele bate dan wel eventueel verlies voortvloeiende uit het niet langer in de balans opnemen van het actief wordt in het resultaat verwerkt.

De verwachte gebruiksduren van de belangrijkste materiële vaste activa categorieën zijn als volgt:

	Termijnen
Primaire gebouwen	25-50 jaar
Leidingen en installaties	25-55 jaar
Andere vaste bedrijfsmiddelen	5-15 jaar
Werken in uitvoering	n.v.t.

De afschrijvingslasten over materiële vaste activa zijn in 2022 € 53 miljoen hoger als gevolg van een wijziging in de toepassing van afschrijvingstermijnen (€ 16 miljoen) en door de overstap op degressief afschrijven voor gasactiva (€ 26 miljoen). De overige stijging wordt veroorzaakt door een hoger investeringsniveau.

IMMATERIËLE VASTE ACTIVA

De afschrijving vindt plaats volgens de lineaire methode. Bij de bepaling van de afschrijving wordt rekening gehouden met de verwachte gebruiksduur. Beoordeling van de gebruiksduur vindt jaarlijks plaats. Eventuele aanpassingen worden prospectief verwerkt.

De verwachte gebruiksduren van de belangrijkste immateriële vaste activa categorieën zijn als volgt:

	Termijnen
Software	5 jaar
Goodwill	n.v.t.
Werken in uitvoering	n.v.t.

BIJZONDERE WAARDEVERMINDERINGEN

Voor een toelichting op de bijzondere waardeverminderingen wordt verwezen naar noot 12. Immateriële vaste activa. In 2022 is geen sprake geweest van bijzondere waardeverminderingen.

5. KOSTEN UITBESTEED WERK, MATERIALEN EN ANDERE EXTERNE KOSTEN

Kosten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

€ miljoen	2022	2021
Uitbestede stafdiensten aan Enexis Personeel B.V.	302	274
Uitbesteed werk	54	61
Kosten materialen	17	14
ICT-kosten	39	29
Overige externe kosten	13	11
Totaal	425	389

De kosten uitbesteed werk, materialen en andere externe kosten nemen met € 36 miljoen toe naar € 425 miljoen in 2022. Deze stijging is voornamelijk het gevolg van gestegen kosten voor uitbestede stafdiensten aan Enexis Personeel B.V. Deze stijging wordt enerzijds gedreven door de toename in het werkpakket waardoor de inzet van personeelsleden is toegenomen en anderzijds door hogere kosten per ingezet personeelslid.

Voor een toelichting op de accountantskosten inzake de controle van de jaarrekening en andere controleopdrachten wordt verwezen naar de jaarrekening van Enexis Holding N.V. Er heeft geen andersoortige dienstverlening plaatsgevonden.

6. OVERIGE BEDRIJFSKOSTEN

€ miljoen	2022	2021
Dotatie (vrijval) van voorzieningen	-2	-5
Overige bedrijfskosten	17	17
Totaal	15	12

De overige bedrijfskosten betreffen voornamelijk dotaties en/of vrijval van niet-personeelgerelateerde voorzieningen, zakelijke belastingen en kosten voor compensatie en servicegaranties. De overige bedrijfskosten zijn in 2022 met € 3 miljoen gestegen ten opzichte van 2021. Deze toename is voornamelijk het gevolg van een eenmalige vrijval in de overige voorzieningen in 2021.

7. GEACTIVEERDE KOSTEN EIGEN PRODUCTIE

€ miljoen	2022	2021
Geactiveerde kosten personeel	-163	-152
Geactiveerde overige directe kosten	-50	-47
Totaal	-213	-199

De geactiveerde kosten eigen productie betreffen direct aan eigen investeringsprojecten toegerekende uren van ingehuurd personeel van Enexis Personeel B.V. op investeringsprojecten verantwoorde toeslagen en logistieke opslag. De stijging van de geactiveerde kosten eigen productie ten opzichte van 2021 is grotendeels te relateren aan het groeiende werkpakket.

8. FINANCIËLE BATEN EN LASTEN

De rentebaten en -lasten worden op basis van tijdsevenredigheid toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben, onder toepassing van de effectieve rentemethode. Aan investeringsprojecten waarvan de geschatte looptijd langer dan 12 maanden is, wordt bouwrente toegerekend (zie noot 11. Materiële vaste activa).

€ miljoen	2022	2021
Rentebaten	0	0
Totaal financiële baten	0	0
Overige rentelasten	25	33
Totaal financiële lasten	25	33
Totaal, per saldo lasten	-25	-33

De financiële lasten bestaan met name uit de rentevergoedingen in verband met de door Enexis Holding N.V. aan Enexis Netbeheer B.V. verstrekte leningen. Voor een nadere toelichting op deze leningen wordt verwezen naar noot 17. Rentedragende verplichtingen (langlopend) en noot 21. Rentedragende verplichtingen (kortlopend).

De afname van de financiële lasten wordt met name veroorzaakt door aflossing van een obligatielening van € 300 miljoen met een rente van 3,375% in januari 2022. Deze afname wordt deels tenietgedaan door een hogere rentelast over een hogere rekening-courantverhouding met Enexis Holding N.V.

Voor een nadere toelichting omtrent de rentedragende verplichtingen wordt verwezen naar noot 23. Financieringsbeleid en risico's financiële instrumenten.

9. INCIDENTELE POSTEN

Onder de incidentele posten worden baten en lasten opgenomen die niet direct voortvloeien uit de reguliere bedrijfsuitoefening en die qua aard en omvang, omwille van een betere analyse van de resultaten apart dienen te worden beschouwd.

In het boekjaar 2022 zijn er geen incidentele posten onderkend (2021: idem).

10. BELASTINGEN

FISCALE BASISREGELS EN FISCAAL RISICIBEHEER

Het juist en volledig voldoen aan de fiscale verplichtingen is voor Enexis Netbeheer B.V. een belangrijk aandachtsgebied. Dit geldt voor zowel de winstbelasting als voor andere belastingen die op Enexis Netbeheer B.V. van toepassing zijn.

In 2022 is door Enexis Holding N.V., mede namens Enexis Netbeheer B.V., een nieuw individueel convenant Horizontaal Toezicht getekend. Met de ondertekening van dit convenant spreken Enexis en de Belastingdienst uit hun onderlinge relatie te baseren op transparantie, begrip en vertrouwen. Uiteraard blijven daarbij de rechten en verplichtingen op basis van wet- en regelgeving zonder enige beperking van toepassing. Het convenant is voor maximaal drie jaar overeengekomen. In 2025 zal opnieuw de beoordeling plaats vinden of Enexis voldoet aan de voorwaarden voor het 'doorontwikkelde Horizontaal Toezicht'.

Op het gebied van belastingheffing staat Enexis Netbeheer B.V. voor:

- Naleving van wetgeving: Enexis Netbeheer B.V. handelt in overeenstemming met de geldende fiscale wet- en regelgeving. Hierbij wordt geen gebruik gemaakt van ongebruikelijke fiscale structuren.
- Transparantie: De manier van werken van Enexis Netbeheer B.V. is gericht op het onderhouden van een open, constructieve en respectvolle werkwetenschap met alle instanties die betrokken zijn bij belasting- en premieheffing.

Om deze doelen te realiseren wordt gebruik gemaakt van:

- Een heldere toewijzing van fiscale verantwoordelijkheden binnen de organisatiestructuur (fiscale governance);
- Actuele fiscale procesbeschrijvingen;
- Automatisering en technologie voor het tot stand brengen van juiste en volledige aangiftes;
- Het Enexis Internal Control Framework, waarvan de werking tweemaal per jaar wordt beoordeeld via een Control Self-Assessment (CSA), waarin bepaalde geïdentificeerde fiscale risico's en de hierop mitigerende maatregelen zijn vastgelegd;
- Een werkwetenschap met de instanties betrokken bij de belasting- en premieheffing die is gebaseerd op vertrouwen, begrip en transparantie; en
- Interne en externe communicatie over fiscaliteit met als doel contact met medewerkers (vertegenwoordigingen) en andere stakeholders te hebben over de impact van belasting- en premieheffing op de organisatie.

Enexis Netbeheer B.V. behoort tot de fiscale eenheid vennootschaps- en omzetbelasting Enexis Holding N.V. Enexis Netbeheer B.V. is hoofdelijk aansprakelijk voor de belastingschulden van de fiscale eenheid.

WINSTBELASTING

Enexis Netbeheer B.V. is onderdeel van de fiscale eenheid Enexis Holding N.V. De gerapporteerde belastinglast in de jaarrekening van Enexis Netbeheer B.V. wordt verrekend met Enexis Holding N.V.

Enexis Holding N.V. verrekent de vennootschapsbelasting met Enexis Netbeheer B.V. op basis van het commerciële resultaat, rekening houdende met fiscaal geldende vrijstellingen en niet-aftrekbare bedragen (permanente verschillen tussen de commerciële en fiscale resultaatbepaling).

€ miljoen	2022	2021
Winstbelasting	49	59
Totaal	49	59

Omdat op basis van het commerciële resultaat vennootschapsbelasting wordt verrekend, worden latente belastingvorderingen en -verplichtingen uitsluitend gepresenteerd op het niveau van Enexis Holding N.V. Bij verbreking van de fiscale eenheid tussen Enexis Netbeheer B.V. en Enexis Holding N.V. zal tussen beide vennootschappen een financiële afrekening plaatsvinden terzake van de latente belastingpositie. De vergoeding is daarbij gelijk aan de nominale waarde van de latente belastingpositie op het moment van verbreking.

De latente belastingverplichting die verband houdt met activa en passiva van Enexis Netbeheer B.V. bedraagt per balansdatum € 348 miljoen (ultimo 2021: € 352 miljoen) en wordt uit hoofde van de overeengekomen verrekeningsystematiek gepresenteerd op de balans van Enexis Holding N.V.

De effectieve belastingdruk in 2022 voor Enexis Netbeheer B.V. is 24,37% (2021: 24,24%). Het verschil tussen het wettelijke tarief (25,80%) en de effectieve belastingdruk, wordt grotendeels veroorzaakt doordat Enexis gebruik kan maken van de investeringsregelingen energie- en milieu-investeringsaftrek. Investeren in duurzame en milieuvriendelijke bedrijfsmiddelen levert in 2022, door deze investeringsregelingen, een fiscale aftrekpost op van € 9 miljoen (2021: € 4 miljoen).

11. MATERIËLE VASTE ACTIVA

De waardering van materiële vaste activa vindt plaats tegen verkrijgings- of (interne) vervaardigingsprijs, verminderd met de over deze waarde berekende afschrijvingen en eventuele bijzondere waardeverminderingen. Investeringsubsidies worden in mindering gebracht op de aanschafwaarde van het betreffende actief en op basis van de gebruiksduur ten gunste van het resultaat gebracht. Kosten worden uitsluitend geactiveerd als het waarschijnlijk is dat er toekomstige economische voordelen uit voortvloeien en de kosten betrouwbaar vast te stellen zijn. Er zijn geen activa in bestelling in de balans opgenomen. Enexis maakt voor het uitoefenen van haar activiteiten als regionaal netbeheerder gebruik van activa die volledig zijn afgeschreven.

Het verloop van de materiële vaste activa over 2022 is als volgt:

€ miljoen	Primaire gebouwen en -terreinen	Leidingen en installaties	Andere vaste bedrijfsmiddelen	Werken in uitvoering	Totaal 2022
Aanschafwaarde 1 januari 2022	714	13.794	27	520	15.055
Cumulatieve afschrijvingen 1 januari 2022	362	6.433	4	-	6.799
Boekwaarde 1 januari 2022	352	7.361	23	520	8.256
Herrubricering werken in uitvoering	19	249	1	-269	0
Overige herrubriceringen ¹	0	4	-8	0	-4
Investeringen	14	434	0	405	853
Afschrijvingen	-26	-341	0	-	-367
Buitengebruikstellingen	0	-14	0	-	-14
Boekwaarde 31 december 2022	359	7.693	16	656	8.724
Cumulatieve afschrijvingen 31 december 2022	388	6.750	3	-	7.141
Aanschafwaarde 31 december 2022	747	14.443	19	656	15.865

¹ De overige herrubriceringen zien voor € 4 miljoen toe op slimme meters die ultimo 2021 als voorraad onder 'Andere vaste bedrijfsmiddelen' verantwoord waren en in 2022 zijn geïnstalleerd (Leidingen en installaties) alsmede een herrubricering van € 4 miljoen software van materiële vaste activa naar immateriële vaste activa.

Het vergelijkende overzicht over 2021 is als volgt:

€ miljoen	Primaire gebouwen en -terreinen	Leidingen en installaties	Andere vaste bedrijfsmiddelen	Werken in uitvoering	Totaal 2021
Aanschafwaarde 1 januari 2021	687	13.169	27	423	14.306
Cumulatieve afschrijvingen 1 januari 2021	350	6.165	2	-	6.517
Boekwaarde 1 januari 2021	337	7.004	25	423	7.789
Herrubricering werken in uitvoering	14	234	0	-248	0
Investeringen	13	437	0	345	795
Afschrijvingen	-12	-301	-2	-	-315
Buitengebruikstellingen	0	-13	0	-	-13
Boekwaarde 31 december 2021	352	7.361	23	520	8.256
Cumulatieve afschrijvingen 31 december 2021	362	6.433	4	-	6.799
Aanschafwaarde 31 december 2021	714	13.794	27	520	15.055

¹ Het vergelijkend overzicht over 2021 is aangepast voor een herrubricering met een boekwaarde per ultimo 2021 van € 11 miljoen van 'Andere vaste bedrijfsmiddelen' naar 'Leidingen en installaties'.

BIJZONDERE WAARDEVERMINDERING MATERIËLE VASTE ACTIVA

Voor de materiële vaste activa vindt een berekening van de realiseerbare waarde plaats indien gebeurtenissen of veranderingen in omstandigheden hiertoe aanleiding geven ('triggering event' analyse). Op basis van de uitkomsten van deze berekening wordt vastgesteld of er sprake is van een bijzondere waardevermindering. Jaarlijks en bij tussentijdse publicatie wordt geëvalueerd of dergelijke gebeurtenissen of veranderingen aan de orde zijn. In 2022 is als gevolg hiervan geen sprake geweest van een bijzondere waardevermindering.

Enexis Netbeheer B.V. heeft bij deze 'triggering event' analyse onder andere rekening gehouden met de ontwikkelingen als gevolg van de energietransitie. De ontwikkelingen als gevolg van de energietransitie geven geen aanleiding ('trigger') om een berekening van de realiseerbare waarde op te stellen voor de activa van het gasnetwerk, voor een nadere toelichting hieromtrent wordt verwezen naar de paragraaf 'Toekomstvisie van het gasnet' in noot 12. Immateriële vaste activa.

12. IMMATERIËLE VASTE ACTIVA

De immateriële vaste activa bestaan uit goodwill en verworven en zelfvervaardigde software. De immateriële vaste activa, voor zover niet betrekking hebbende op goodwill, worden gewaardeerd tegen kostprijs, verminderd met de over deze waarde berekende afschrijvingen en eventuele bijzondere waardeverminderingen. Kosten worden uitsluitend geactiveerd wanneer het waarschijnlijk is dat er toekomstige economische voordelen voortvloeien uit het gebruik van een specifiek actief.

Het verloop van de immateriële vaste activa over 2022 is als volgt:

€ miljoen	Goodwill	Software	In uitvoering	Totaal 2022
Aanschafwaarde 1 januari 2022	96	63	5	164
Cumulatieve afschrijvingen 1 januari 2022	0	46	-	46
Boekwaarde 1 januari 2022	96	17	5	118
Herrubricering werken in uitvoering	-	0	0	0
Overige herrubriceringen ¹	-	4	0	4
Investerings	0	0	17	17
Afschrijvingen	-	-6	-	-6
Boekwaarde 31 december 2022	96	15	22	133
Cumulatieve afschrijvingen 31 december 2022	-	53	-	53
Aanschafwaarde 31 december 2022	96	68	22	186

1 De overige herrubriceringen zien voor € 4 miljoen toe op een herrubricering van software van materiële vaste activa naar immateriële vaste activa.

De als software aangemerkte activa betreffen voornamelijk sturingssystemen voor geautomatiseerde distributie en software voor het aansturen van meters. De geactiveerde software bestaat voor het grootste gedeelte uit aanschaf en externe ontwikkeling van software, waardoor geen wettelijke reserve gevormd is.

Het vergelijkende overzicht over 2021 is als volgt:

€ miljoen	Goodwill	Software	In uitvoering	Totaal 2021
Aanschafwaarde 1 januari 2021	96	61	0	157
Cumulatieve afschrijvingen 1 januari 2021	-	40	-	40
Boekwaarde 1 januari 2021	96	21	0	117
Investerings	0	2	5	7
Afschrijvingen	-	-6	-	-6
Boekwaarde 31 december 2021	96	17	5	118
Cumulatieve afschrijvingen 31 december 2021	-	46	-	46
Aanschafwaarde 31 december 2021	96	63	5	164

BIJZONDERE WAARDEVERMINDERINGEN IMMATERIËLE VASTE ACTIVA

Voor de immateriële vaste activa vindt een berekening van de realiseerbare waarde plaats indien gebeurtenissen of veranderingen in omstandigheden hiertoe aanleiding geven ('triggering event' analyse). Op basis van de uitkomsten van deze berekening wordt vastgesteld of er sprake is van een bijzondere waardevermindering. Jaarlijks en bij tussentijdse publicatie wordt geëvalueerd of dergelijke gebeurtenissen of veranderingen aan de orde zijn. In 2022 is als gevolg hiervan geen sprake geweest van een bijzondere waardevermindering.

Enexis Netbeheer B.V. heeft bij deze 'triggering event' analyse onder andere rekening gehouden met de ontwikkelingen als gevolg van de energietransitie. De ontwikkelingen als gevolg van de energietransitie geven geen aanleiding ('trigger') om een berekening van de realiseerbare waarde op te stellen voor de activa van het gasnetwerk, voor een nadere toelichting hieromtrent wordt verwezen naar de paragraaf 'Toekomstvisie van het gasnet'.

GOODWILL IMPAIRMENT TEST

De goodwill heeft betrekking op de acquisities van Intergas Energie B.V. in 2011, Endinet Groep B.V. in 2016 en N.V. Stedin Netten Weert in 2017 en betreft het verschil tussen de kostprijs van de overname en de reële waarde van de netto-activa op het moment van overname. Ultimo 2022 heeft Enexis Netbeheer B.V. een goodwill impairment test uitgevoerd.

€ miljoen	Gereguleerd
Intergas Energie B.V.	15
Endinet Groep B.V.	78
N.V. Stedin Netten Weert	3
Totaal	96

Uitkomsten

De vastgestelde indirecte opbrengstwaarde van de gereguleerde activa is significant hoger dan de boekwaarde van de corresponderende activa, vermeerderd met de daaraan gealloceerde goodwill. Er is derhalve geen noodzaak tot bijzondere waardeverminderingen van goodwill.

Uitgangspunten

De indirecte opbrengstwaarde van de gereguleerde activa wordt bepaald op basis van de meest recente Lange Termijn Financiële Doorrekening. Deze doorrekening beslaat een prognoseperiode van vijftien jaar. De prognoseperiode betreft een periode van vijftien jaar om een goede aansluiting te maken tussen de benodigde investeringen en daaruit voortvloeiende inkomsten die verband houden met de energietransitie. De belangrijkste uitgangspunten die in de Lange Termijn Financiële Doorrekening zijn opgenomen zijn een inschatting van onder meer de disconteringsvoet op basis van de door ACM gehanteerde WACC-percentages, de gereguleerde tarieven en de ontwikkeling van het aantal aansluitingen en diensten alsmede van de operationele en andere kosten. De gekozen uitgangspunten betreffen inschattingen en zijn in belangrijke mate gebaseerd op de meest actuele informatie met betrekking tot tariefregulering (methodebesluit 2022-2026), het investeringsprogramma (kwaliteits- en capaciteitsdocument en strategisch asset management plan), het uitrolprogramma slimme meters en de efficiencydoelstellingen van Enexis Netbeheer B.V.

In 2023 zal er sprake zijn van een sterke omzetsijging ten opzichte van 2022. Deze stijging wordt vooral veroorzaakt door een inflatiecorrectie van 12%, een stijging van de inkoopkosten TenneT 2023 en de voorschotten op de nog in de tarieven van 2024 en 2025 door te voeren nacalculaties netverliezen (2022 en 2023). Samen met de door de ACM opgelegde korting ter bevordering van een doelmatige bedrijfsvoering, de x-factor, leidt dit in 2023 bij elektriciteit tot een tariefstijging van bijna 28% en bij gas tot een tariefstijging van 20%.

Als gevolg van de in de Methodebesluiten vastgestelde x-factoren, hetgeen een korting is ter bevordering van een doelmatige bedrijfsvoering, zal de omzet in de jaren 2024-2026 jaarlijks afnemen. Daar staat een toename van de omzet tegenover als gevolg van een inflatiecorrectie en een combinatie van de groei van het aantal aansluitingen en de verwachte capaciteitsvraag van klanten.

Enexis Netbeheerder B.V. heeft veel aandacht voor een efficiënte bedrijfsvoering, waarbij programma's worden geïnitieerd die gericht zijn op het realiseren van een efficiency die minimaal gelijk is aan de stijging van de kosten als gevolg van inflatie. Desondanks zal het operationele kostenniveau naar verwachting toenemen vooral door extra werk als gevolg van de energietransitie.

In de regulering is verder bepaald dat de efficiënte (gemiddelde) kosten worden vergoed in de door ACM vast te stellen tarieven. Ingeschat wordt dat Enexis Netbeheer B.V. gemiddeld zal presteren ten opzichte van de andere netbeheerders op het gebied van investeringen, aangezien de netten van alle netbeheerders in de sector vergelijkbaar zijn.

Ter bepaling van de eindwaarde, wordt gerekend met een groeivoet voor gereguleerde activiteiten van 0%, omdat wordt verondersteld dat de gehele sector op dat moment even efficiënt opereert. De eindwaarde wordt daarom gelijk verondersteld aan de efficiënte boekwaarde (Gestandaardiseerde Activa Waarde) van dat moment. Hierbij wordt ervan uitgegaan dat de regionale netbeheerder haar efficiënte kosten en investeringen inclusief een redelijk rendement vergoed blijft krijgen conform de huidige methode van tariefregulering. Voor een nadere toelichting omtrent de toekomstvisie van Enexis Netbeheer B.V. op het gasnet en de gevolgen hiervan voor de waardering van gasactiva wordt verwezen naar paragraaf 'Toekomstvisie van het gasnet' aan het einde van deze noot.

De toetsing op bijzondere waardeverminderingen is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

Variabelen	2022		2021
	Enexis Gereguleerd		Enexis Gereguleerd
	Lange termijn Financiële Doorrekening		Lange termijn Financiële Doorrekening
Bron: bedrijfsresultaten toekomstige jaren			
Kosten vreemd vermogen	2,7%		1,6%
Kosten eigen vermogen	5,4%		4,2%
Disconteringsvoet na belastingen	3,8%		2,1%

Gevoeligheidsanalyse

De vastgestelde indirecte opbrengstwaarde van de gereguleerde activa in het operationele segment Enexis Gereguleerd is significant hoger dan de boekwaarde van de corresponderende activa, vermeerderd met de daaraan gealloceerde goodwill. Ondanks dat de indirecte opbrengstwaarde significant hoger is dan de boekwaarde van de gereguleerde activa en de daaraan gealloceerde goodwill, heeft Enexis Netbeheer B.V. een gevoeligheidsanalyse uitgevoerd op de belangrijkste uitgangspunten die zijn gebruikt bij de bepaling van de indirecte opbrengstwaarde van de gereguleerde activa, teneinde de schattingsonzekerheid inzichtelijk te maken. Op basis hiervan heeft Enexis Netbeheer B.V. geconcludeerd dat een redelijke verandering van de uitgangspunten, zoals weergegeven in de gevoeligheidsanalyse hieronder, niet zal leiden tot een afwaardering van de goodwill. De gevoeligheidsanalyse heeft de volgende uitkomsten:

- Een afname van het verwachte marktaandeel, uitgedrukt in Samengestelde Output, van Enexis Netbeheer B.V. met 0,1% leidt tot een daling van de opbrengstwaarde met € 27 miljoen.
- Een vertraging van de convergentieaanname, het jaar waarin alle regionale netbeheerders even efficiënt opereren, met 1 jaar leidt tot een stijging van de opbrengstwaarde met € 14 miljoen.
- Een toename van de disconteringsvoet na belastingen met 0,1% leidt tot een daling van de opbrengstwaarde met € 146 miljoen.
- Een structurele toename van de verwachte operationele kosten met € 10 miljoen per jaar leidt tot een daling van de opbrengstwaarde met € 15 miljoen, als gevolg van de vertraging van de vergoeding in de toekomstige tarieven.
- Een structurele toename van de verwachte investeringen met € 50 miljoen per jaar leidt tot een daling van de opbrengstwaarde met € 56 miljoen, als gevolg van de vertraging van de kapitaalkostenvergoeding in de tarieven.

Uit bovenstaande gevoeligheidsanalyse blijkt dat een toename van de disconteringsvoet na belastingen met 0,1% leidt tot een daling van de indirecte opbrengstwaarde met € 146 miljoen. De disconteringsvoet is echter gebaseerd op de regulatorische WACC. Het redelijk rendement dat Enexis Netbeheer B.V. vergoed krijgt over haar efficiënte investeringen is eveneens afhankelijk van de regulatorische WACC. In bovenstaande gevoeligheidsanalyse wordt slechts rekening gehouden met een aanpassing van de disconteringsvoet en niet met een vergelijkbare toename van het redelijk rendement dat Enexis Netbeheer B.V. ontvangt over haar efficiënte investeringen. Een redelijke verandering van de disconteringsvoet, als gevolg van wijzigingen in de regulatorische WACC, zal derhalve niet leiden tot een afwaardering van de goodwill.

TOEKOMSTVISIE VAN HET GASNET

Onderdeel van de Nationale Energieagenda van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat is de visie dat de energievoorziening van Nederland in 2050 CO₂-arm moet zijn. Als tussendoel is gesteld dat de gehele Nederlandse uitstoot in 2030 ten minste 49% daalt ten opzichte van 1990. Het huidige kabinet heeft via het Coalitieakkoord 'Omzien naar elkaar, vooruitkijken naar de toekomst' de doelstelling in de Klimaatwet verder aangescherpt naar tenminste 55% CO₂-reductie in 2030. Om dit doel ook zeker te halen, is daarbij tevens afgesproken om in het beleid te richten op een hogere opgave, wat neerkomt op circa 60% in 2030.

In 2019 zijn in het klimaatakkoord diverse maatregelen voorgesteld om deze ambitie te verwezenlijken. De bijdrage van aardgas aan het geheel van de energievoorziening wordt sterk beperkt en waar mogelijk geheel beëindigd. In de gebouwde omgeving is het afschaffen van de aansluitplicht gas voor nieuwbouw één van de eerste concrete maatregelen, vanaf 2020 wordt middels de Regionale Energie Strategieën en Gemeentelijke Transitievisies Warmte ook voor de bestaande bouw de afhankelijkheid van aardgas afgebouwd. Een potentieel risico dat hiermee gepaard zou kunnen gaan, is dat de periode dat er nog behoefte is aan gasnetten die dit aardgas transporteren korter wordt dan de huidige vastgestelde afschrijvingstermijnen.

In de optiek van Enexis Netbeheer B.V. is het echter niet zo dat het gaandeweg uitfaseren van aardgas ook leidt tot het op grote schaal buiten gebruik stellen van gasnetten. Ook het klimaatakkoord onderkent dat het vrijwel onmogelijk is om zonder gasvormige energiedrager in de warmtevraag te voorzien. Toepassing van uitsluitend elektriciteit is technisch en economisch niet altijd een reële optie. Een warmtenet kan lang niet overal toegepast worden. Toepassing van duurzame gasvormige energiedragers – zoals waterstof geproduceerd uit duurzame elektriciteit of groen gas – in combinatie met de inzet van hybride warmtepompen is in dergelijke situaties de meest begaanbare route naar verduurzaming. De oorlog in Oekraïne heeft in 2022 deze trend van elektrificatie en hybridisering versneld. Samen met collega netbeheerders in Netbeheer Nederland verband en het ministerie van Economische Zaken en Klimaat zijn hiervoor routekaarten voor zowel groene waterstof en groen gas opgesteld. Een veilig en betrouwbaar gasnet blijft naar verwachting noodzakelijk – ook in een duurzame(re) energievoorziening.

In het nieuwe Methodebesluit Gas voor de reguleringsperiode 2022-2026, heeft de ACM rekening gehouden met de verwachte toekomstige afname van het aantal gebruikers van het gasnet. De ACM heeft dit onder andere gedaan door voor de bepaling van de WACC over te stappen op het nominale in plaats van reële stelsel, waardoor de inflatievergoeding niet langer naar de toekomst wordt doorgeschoven. Een andere belangrijke wijziging, betreft de overstap op een degressieve afschrijvingsmethode voor gasactiva vanaf 2022. De ACM heeft gekozen voor de degressieve afschrijvingsmethode, aangezien deze methode beter past bij de verwachte toekomstige afname van het aantal gebruikers van het gasnet. Hiermee voorkomt de ACM dat – bij een lineaire afschrijvingsmethode – steeds minder gebruikers de jaarlijkse afschrijvingslasten moeten dragen. De ACM ziet geen aanleiding om de economische en technische levensduur van de gasactiva te herzien. Ondanks deze wijzigingen in het Methodebesluit Gas voor de reguleringsperiode 2022-2026 blijft de regionale netbeheerder haar efficiënte kosten inclusief een redelijk rendement vergoed krijgen.

Doordat het aantal gebruikers van het gasnet afneemt, maar dit naar verwachting niet leidt tot het op grote schaal buiten gebruik stellen van de gasactiva, is Enexis Netbeheer B.V. vanaf boekjaar 2022 voor gasactiva eveneens overgestapt op een degressieve afschrijvingsmethode. Het verbruikspatroon van de toekomstige economische voordelen die de activa in zich bergt, wordt namelijk weerspiegeld door het patroon waarin het aantal gebruikers van het gasnet afneemt. Voor meer informatie met betrekking tot deze schattingswijziging wordt verwezen naar paragraaf '2.3. Schattingswijziging' in hoofdstuk '2. Grondslagen voor de financiële verslaggeving'.

Enexis Netbeheer B.V. ziet op dit moment geen aanleiding om de afschrijvingstermijnen van de bestaande gasnetten in te korten of tot afwaardering van de bestaande gasnetten over te gaan. Om dit risico verder te beperken is Enexis Netbeheer B.V. wel uiterst terughoudend met het nieuw aanleggen en vervangen van gasnetten wanneer alternatieve warmtevoorzieningen zoals warmtenetten of all-electric oplossingen in beeld zijn. Enexis Netbeheer B.V. is verder intensief betrokken bij de gesprekken met betrekking tot de Regionale Energiestrategieën, Transitie Visie Warmtes en proeftuinen aardgasvrije wijken. Daar vindt vaak intensief overleg plaats met betrokken partijen zoals provincies, gemeenten, projectontwikkelaars en woningcorporaties. Analyses van zowel het Planbureau voor de Leefomgeving als Enexis Netbeheer B.V. in het kader van de Transitievisies Warmte laten tevens zien dat een hybride oplossing een van de mogelijkheden is, waardoor er behoefte blijft aan een infrastructuur voor gasvormige energiedragers.

Enexis Netbeheer B.V. heeft bovenstaande veronderstellingen en uitgangspunten met veel zorgvuldigheid opgesteld. De veronderstellingen en uitgangspunten over de toekomst van het gasnet zijn op dit moment echter nog met veel onzekerheden omgeven. De veronderstellingen en uitgangspunten worden in beginsel periodiek herijkt, tenzij onverwachte significante gebeurtenissen onmiddellijke aanpassing vereisen.

13. VOORRADEN

De voorraden worden gewaardeerd tegen de kostprijs of lagere verwachte opbrengstwaarde (in het kader van de normale bedrijfsvoering de geschatte verkoopprijs minus verkoopkosten). De kostprijs is berekend op basis van het systeem van gewogen gemiddelde kostprijzen. De kostprijs omvat de uitgaven en direct toerekenbare kosten bij verwerving van de voorraden en het naar de bestaande locatie en in bestaande toestand brengen daarvan.

€ miljoen	2022	2021
Materialen	75	45
Voorziening incourantheid	-2	-4
Totaal	73	41

De materialen hebben betrekking op artikelen die in voorraad worden aangehouden voor de investerings-, onderhouds-, storings- en werken voor derden-activiteiten. Gedurende 2022 is de voorraad aan materialen uitgebreid om de leverbetrouwbaarheid van de interne materiaalketen te verhogen.

14. VORDERINGEN

De nog te ontvangen bedragen betreffen met name de maandelijkse bijraming van transportvergoedingen aan grootverbruikers en kleinverbruikers.

€ miljoen	2022	2021
Handelsdebiteuren	52	40
Nog te ontvangen bedragen	139	122
Overige vorderingen	3	3
Voorziening voor verwacht kredietverlies	-17	-16
Vorderingen op groepsmaatschappijen	6	9
Totaal	183	158

De ouderdom van de handelsdebiteuren zonder aftrek van de voorziening dubieuze debiteuren is per 31 december 2022 als volgt:

€ miljoen	2022								
	Handelsdebiteuren			Nog te ontvangen bedragen			Vorderingen op groepsmaatschappijen	Overige vorderingen	Totaal
	Verwacht kredietverlies	Bruto	Voorziening	Verwacht kredietverlies	Bruto	Voorziening	Bruto	Bruto	Netto
Nog niet vervallen	1%	15	0	0,1%	139	0	6	3	163
0-30 dagen vervallen	2%	12	0	0,0%	0	0	0	0	12
31-60 dagen vervallen	12%	2	0	0,0%	0	0	0	0	2
61-90 dagen vervallen	27%	2	-1	0,0%	0	0	0	0	1
91-365 dagen vervallen	52%	4	-2	0,0%	0	0	0	0	2
> 365 dagen vervallen	81%	17	-14	0,0%	0	0	0	0	3
Totaal		52	-17		139	0	6	3	183

De ouderdom van de handelsdebiteuren zonder aftrek van de voorziening dubieuze debiteuren is per 31 december 2021 als volgt:

2021

€ miljoen	Handelsdebiteuren		Nog te ontvangen bedragen			Vorderingen op groepsmaatschappijen	Overige vorderingen	Totaal	
	Verwacht krediet-verlies	Bruto	Voor-ziening	Verwacht krediet-verlies	Bruto	Voor-ziening	Bruto	Netto	
	Nog niet vervallen	13%	9	-1	0,2%	122	0	9	3
0-30 dagen vervallen	13%	11	-1	0,0%	0	0	0	0	10
31-60 dagen vervallen	56%	2	-1	0,0%	0	0	0	0	1
61-90 dagen vervallen	80%	2	-1	0,0%	0	0	0	0	1
91-365 dagen vervallen	32%	4	-2	0,0%	0	0	0	0	2
> 365 dagen vervallen	83%	12	-10	0,0%	0	0	0	0	2
Totaal		40	-16		122	0	9	3	158

15. OVERIGE FINANCIËLE ACTIVA (KORTLOPEND)

De overige financiële vaste activa (kortlopend) zijn als volgt samengesteld:

€ miljoen	2022	2021
Rekening-courant vordering Enexis Holding N.V.	0	127
Saldo 31 december	0	127

Het saldo van de liquide middelen van Enexis Netbeheer B.V. wordt op verslaggevingsdatum automatisch op de hoofdrekening van Enexis Holding N.V. geconcentreerd of indien er sprake is van een negatief saldo vanaf deze hoofdrekening aangezuiverd. Ultimo boekjaar is het saldo op de rekening-courant € 678 miljoen negatief en daarom opgenomen onder de rentedragende verplichtingen (kortlopend). Ultimo 2021 was het saldo op de rekening-courant € 127 miljoen positief en daarom opgenomen onder de overige financiële activa.

16. EIGEN VERMOGEN

Het maatschappelijk kapitaal van de vennootschap bedraagt 100 duizend euro (€ 100.000) en is verdeeld in 1.000 gewone aandelen van honderd euro (€ 100). Hiervan zijn 201 aandelen met een totale nominale waarde van € 20.100 geplaatst en volgestort.

De agioreserve betreft fiscaal erkend agio.

De voorgestelde dividenduitkering is voor 2022 gebaseerd op 50% van het in het jaar gerealiseerd resultaat (nettowinst uit gewone bedrijfsvoering) en wordt uitgekeerd aan de aandeelhouder Enexis Holding N.V. De voor 2022 voorgestelde dividenduitkering bedraagt € 378.109 per aandeel (2021: € 462.687 per aandeel). De voorgestelde dividenduitkering bedraagt € 76 miljoen (2021: € 93 miljoen); dientengevolge bedraagt de reservering ten gunste van de algemene reserve € 76 miljoen. Het voorstel voor winstbestemming is niet in de balans per 31 december 2022 verwerkt.

Het via de winst-en-verliesrekening gevormde resultaat van het boekjaar 2022 vóór belastingen betreft louter gerealiseerde resultaten. Eind 2022 bedroeg het eigen vermogen € 4.491 miljoen (2021: € 4.432 miljoen). Ultimo 2022 bedroeg het totaal eigen vermogen per aandeel € 22 miljoen (2021: € 22 miljoen).

Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar het Mutatieoverzicht van het eigen vermogen op pagina 55.

17. RENTEDRAGENDE VERPLICHTINGEN (LANGLOPEND)

€ miljoen	2022	2021
Leningen Enexis Holding N.V.	2.484	2.482
Totaal	2.484	2.482

Onder de langlopende rentedragende verplichtingen zijn leningen opgenomen die nog langer dan een jaar aan Enexis Netbeheer B.V. ter beschikking staan. De bedragen voor aflossing die binnen een jaar vervallen, worden opgenomen onder de rentedragende verplichtingen (kortlopend).

De rentedragende verplichtingen van Enexis Netbeheer B.V. bestaan uit verstrekte leningen van Enexis Holding N.V. aan Enexis Netbeheer B.V. De financiering van Enexis Groep vindt plaats door het aantrekken van externe financiering door Enexis Holding N.V. Enexis Netbeheer B.V. heeft leningsovereenkomsten afgesloten met Enexis Holding N.V. tegen dezelfde voorwaarden en condities omtrent hoofdsom, rente en looptijd als waarvoor Enexis Holding N.V. externe financiering heeft aangetrokken.

In 2020 heeft Enexis Holding N.V. een converteerbare hybride aandeelhouderslening uitgegeven. Deze converteerbare hybride aandeelhouderslening is uitgegeven in twee tranches. Tranche A is uitgegeven op 29 juli 2020 met een nominale waarde van € 422 miljoen en een rente van 2,15%. Tranche B is uitgegeven op 30 november 2020 met een nominale waarde van € 78 miljoen en een rente van 1,40%. Beide tranches hebben een maximale looptijd tot 30 november 2080. Voor beide tranches geldt een renteherijking op 30 november 2030 en daarna iedere 10 jaar. Vroegtijdige aflossing is bij iedere renteherijking óf onder overeengekomen voorwaarden mogelijk. Enexis Netbeheer B.V. heeft twee leningsovereenkomsten (Tranche A en B) afgesloten met Enexis Holding N.V. tegen dezelfde voorwaarden en condities omtrent hoofdsom, rente en looptijd als waarvoor Enexis Holding N.V. de converteerbare hybride aandeelhouderslening heeft uitgegeven. In de leningsovereenkomsten tussen Enexis Netbeheer B.V. en Enexis Holding N.V. is geen conversie optie opgenomen. De inschatting van Enexis Netbeheer B.V. is dat voor de twee leningen op 30 november 2030 gebruik gemaakt zal worden van de mogelijkheid tot vervroegde aflossing. Om deze reden is bij de bepaling van de geamortiseerde kostprijs rekening gehouden met een looptijd tot 30 november 2030.

Voor een nadere toelichting omtrent de rentedragende verplichtingen (langlopend) wordt verwezen naar noot 23. Financieringsbeleid en risico's financiële instrumenten.

18. VOORZIENINGEN

Voorzieningen worden opgenomen voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen van een onzekere omvang of met een onzeker tijdstip als gevolg van gebeurtenissen in het verleden. Indien het effect daarvan materieel is, worden de voorzieningen bepaald door de verwachte toekomstige kasstromen contant te maken met behulp van een actuele disconteringsvoet, waarbij rekening is gehouden met de specifieke risico's die inherent zijn aan de verplichting.

De verwachte uitgaven binnen een jaar na balansdatum worden als afzonderlijke post opgenomen onder de kortlopende verplichtingen.

De voorzieningen zijn ultimo 2022 als volgt te specificeren:

€ miljoen	Totaal 2022
Aanspraken begin boekjaar	13
Dotaties	2
Onttrekkingen	-2
Vrijval	-6
Totaal	7
Af: kortlopend deel	2
Totaal langlopend deel	5

De post voorzieningen bestaat ultimo 2022 hoofdzakelijk uit voorzieningen voor claims en geschillen. Teneinde de juridische positie van Enexis niet te schaden, wordt geen nadere toelichting omtrent de voorzieningen voor claims en geschillen opgenomen.

Het kortlopende deel van de voorziening bedraagt € 2 miljoen (2021: € 1 miljoen) en is afzonderlijk opgenomen onder de kortlopende verplichtingen.

Het vergelijkend overzicht voor 2021:

€ miljoen	Totaal 2021
Aanspraken begin boekjaar	24
Dotaties	4
Onttrekkingen	-1
Vrijval	-15
Totaal	12
Af: kortlopend deel	1
Totaal langlopend deel	11

19. VOORUITONTVANGEN BIJDRAGEN IN AANLEG VAN NETTEN EN AANSLUITINGEN

Vooruitontvangen bijdragen van klanten voor het maken van een aansluiting en de aanleg van het net ziet Enexis niet als separate prestatieverplichting. Dit betekent dat een voor de aansluiting ontvangen aansluitbijdrage als vooruitontvangst voor een nog te leveren prestatie beschouwd kan worden. Vanwege het causale verband van de ontvangen aansluitbijdragen met de voor de realisatie van de aansluiting gemaakte investeringsuitgaven kiest Enexis voor een timing van de omzetverantwoording van de ontvangen bijdragen op basis van de levensduur van de aansluiting.

De vooruitontvangen bijdragen bij investeringen in aanleg van netten en aansluitingen zijn als volgt te specificeren:

€ miljoen	2022	2021
Stand per 1 januari	1.066	972
Ontvangen in het jaar	123	120
Geamortiseerd	-31	-26
Totaal	1.158	1.066
Af: kortlopend deel in volgend boekjaar te amortiseren	33	27
Totaal langlopend deel 31 december	1.125	1.039

Het kortlopende deel van de vooruitontvangen bijdragen bedraagt € 33 miljoen (2021: € 27 miljoen) en is afzonderlijk opgenomen onder de kortlopende verplichtingen.

20. HANDELSSCHULDEN EN OVERIGE TE BETALEN POSTEN

€ miljoen	2022	2021
Leveranciers	87	69
Belastingen ¹	2	59
Te ontvangen facturen van groepsmaatschappijen ²	128	215
Te betalen rente aan groepsmaatschappijen ²	9	18
Overig	69	46
Totaal	295	407

¹ De daling in de te betalen belastingen wordt voor € 45 miljoen verklaard door de tijdelijke daling in het BTW tarief van 21% naar 9%. De overige daling is te wijten aan een gewijzigde verrekeningsystematiek binnen de groepsmaatschappijen. De te betalen belastingen zijn per ultimo 2022 € 12 miljoen en zijn opgenomen onder de 'te ontvangen facturen van groepsmaatschappijen'.

² In de jaarrekening 2022 zijn de te betalen posten aan groepsmaatschappijen separaat gepresenteerd. In de jaarrekening 2021 waren deze posities onderdeel van de post 'overig'.

21. RENTEDRAGENDE VERPLICHTINGEN (KORTLOPEND)

€ miljoen	2022	2021
Leningen Enexis Holding N.V.	0	300
Rekening-courant schuld Enexis Holding N.V.	678	0
Totaal	678	300

Onder de kortlopende rentedragende verplichtingen zijn leningen en schulden opgenomen die nog korter dan een jaar aan Enexis Netbeheer B.V. ter beschikking staan.

De lening van Enexis Holding N.V. ten bedrage van € 300 miljoen en een couponrente van 3,375% is in januari 2022 afgelost.

De stijging in de rekening-courant schuld met Enexis Holding N.V. wordt veroorzaakt door het feit dat de positie op de rekening-courant per ultimo 2022 € 678 miljoen negatief is. Dit saldo is aangezuiverd vanaf de hoofdrekening van Enexis Holding N.V. hetgeen heeft geresulteerd in een rekening-courant schuld voor hetzelfde bedrag. Het saldo van de liquide middelen van Enexis Netbeheer B.V. wordt op verslaggevingsdatum automatisch op de hoofdrekening van Enexis Holding N.V. geconcentreerd of indien er sprake is van een negatief saldo vanaf deze hoofdrekening aangezuiverd. Ultimo 2021 was het saldo op de rekening-courant € 127 miljoen positief en daarom opgenomen onder de overige financiële activa (kortlopend).

Voor een nadere toelichting omtrent de rentedragende verplichtingen (kortlopend) wordt verwezen naar noot 23. Financieringsbeleid en risico's financiële instrumenten.

22. TOELICHTING OP HET KASSTROOMOVERZICHT

Ten behoeve van het kasstroomoverzicht wordt onder de liquide middelen het volgende opgenomen:

€ miljoen	2022	2021
Liquide middelen	0	0
Totaal	0	0

De belangrijkste posten in het kasstroomoverzicht worden hieronder nader gespecificeerd.

De mutatie van het netto werkkapitaal is als volgt:

€ miljoen	2022	2021
Rentebaten en -lasten in het resultaat	25	33
Betaalde en ontvangen rente	-34	-32
Werkkapitaal exclusief rente	-159	151
Totaal	-168	152

Specificatie netto werkkapitaal:

€ miljoen	2022	2021	Mutatie
Vorraden	73	41	-32
Vorderingen	183	158	-25
Subtotaal	256	199	-57
Handelsschulden en overige te betalen posten	-295	-407	-112
Voorzieningen (kortlopend)	-2	-1	1
Subtotaal	-297	-408	-111
Totaal	-41	-209	-168

De mutaties in de netto-rentedragende schulden in 2022 zijn als volgt:

€ miljoen	Overige activa	Verplichtingen uit financieringsactiviteiten			
	Liquide middelen	Deposito's	Rentedragende verplichtingen langlopend	Rentedragende verplichtingen kortlopend	Totaal
Stand per 1 januari 2022	0	0	-2.482	-173	-2.655
Kasstromen ¹	0	0	0	-507	-507
Herrubricering van langlopend naar kortlopend	0	0	0	0	0
Overige niet-kasstroombetreffende mutaties	0	0	-2	2	0
Stand per 31 december 2022	0	0	-2.484	-678	-3.162

¹ De totale inkomende kasstroom van opgenomen leningen in 2022 bedraagt € 807 miljoen en de totale uitgaande kasstroom van in 2022 afgeloste leningen bedraagt € 300 miljoen.

De mutaties in de netto-rentedragende schulden in 2021 zijn als volgt:

€ miljoen	Overige activa	Verplichtingen uit financieringsactiviteiten			
	Liquide middelen	Deposito's	Rentedragende verplichtingen langlopend	Rentedragende verplichtingen kortlopend ²	Totaal
Stand per 1 januari 2021	0	0	-2.289	-255	-2.544
Kasstromen ¹	0	0	-491	381	-110
Herrubricering van langlopend naar kortlopend	0	0	300	-300	0
Overige niet-kasstroombetreffende mutaties	0	0	-2	1	-1
Stand per 31 december 2021	0	0	-2.482	-173	-2.655

¹ De totale inkomende kasstroom van opgenomen leningen in 2021 bedraagt € 491 miljoen en de totale uitgaande kasstroom van in 2021 afgeloste leningen bedraagt € 381 miljoen.

² De kortlopende rentedragende verplichtingen zijn inclusief de rekening-courant positie met Enexis Holding N.V. met ultimo 2021 een saldo van € 127 miljoen positief, verantwoord onder de financiële activa (kortlopend).

23. FINANCIERINGSBELEID EN RISICO'S FINANCIËLE INSTRUMENTEN

ALGEMEEN

Enexis Netbeheer B.V. volgt het financieringsbeleid van de Enexis Groep. Dat beleid is erop gericht om de zelfstandige financiering van Enexis zeker te stellen door tijdig, blijvend en voldoende toegang te realiseren tot kapitaal- en geldmarkten en tegelijk de financieringsstructuur, financieringskosten en -risico's te optimaliseren. De uitvoering van het financieringsbeleid is vastgelegd in een Treasury Statuut, met daarin opgenomen doelstellingen, taakomschrijving en mandaat van de afdeling Treasury, rapportering, risicobeheer en organisatorische en administratieve kaders ten behoeve van de financiering. De vigerende regels van de Elektriciteitswet 1998 en Gaswet alsmede het Besluit Financieel Beheer Netbeheerder worden hierbij in acht genomen.

De financiering van Enexis Groep vindt plaats door het aantrekken van externe financiering door Enexis Holding N.V. in de kapitaal- en geldmarkt alsmede, indien noodzakelijk, door gebruik te maken van met banken overeengekomen kredietfaciliteiten. Enexis Netbeheer B.V. heeft leningsovereenkomsten afgesloten met Enexis Holding N.V. tegen dezelfde voorwaarden en condities omtrent hoofdsom, rente en looptijd als waarvoor Enexis Holding N.V. externe financiering heeft aangetrokken. De concernfinanciering van Enexis Netbeheer B.V. door Enexis Holding N.V. vindt plaats op basis van deze gelijkwaardige condities, omdat Enexis Netbeheer B.V. een gelijkwaardige kredietwaardigheid/credit rating heeft aan Enexis Holding N.V.

De leningen worden via de interne rekening-courantverhouding tussen Enexis Holding N.V. en Enexis Netbeheer B.V. afgewikkeld. Enexis Netbeheer B.V. heeft haar bankrekeningen bij de Rabobank ondergebracht in een cashpool met Enexis Holding N.V. en andere groepsmaatschappijen. Aan deze cashpool is een niet-gecommiteerde kredietfaciliteit van € 30 miljoen verleend. Binnen de cashpool is er sprake van rente- en saldocompensatie ("Notional cashpooling").

Voor de rentetarieven binnen de gezamenlijke cashpool wordt onderscheid gemaakt naar gereguleerde en niet-gereguleerde activiteiten, door de inrichting van twee sub-cashpools. De sub-cashpool Gereguleerd omvat de bankrekeningen van Enexis Netbeheer B.V. De rentetoerekening is gebaseerd op het met de bank overeengekomen rekening-couranttarief. De sub-cashpool Niet-gereguleerd omvat de bankrekeningen van de overige groepsmaatschappijen inclusief Enexis Holding N.V., waarbij een marktconforme kredietopslag geldt boven op het banktarief.

De door Enexis Netbeheer B.V. afgesloten leningsovereenkomsten met Enexis Holding N.V. en de cashpoolstructuur voldoen aan de wettelijke vereisten voor de concernfinanciering van netwerkbedrijven, waarbij Enexis Netbeheer B.V. geen zekerheden mag stellen of aansprakelijkheid op zich neemt voor de financiering van niet-gereguleerde activiteiten binnen Enexis Groep. In het kader van haar bedrijfsvoering is Enexis Netbeheer B.V. blootgesteld aan een aantal risico's, zoals onder meer: marktrisico, kredietrisico, solvabiliteits-/liquiditeitsrisico en procesrisico. Het beleid van Enexis Groep, waaronder Enexis Netbeheer B.V., is er mede op gericht om de impact van de vermelde risico's op de financiële resultaten en het vermogen te minimaliseren. Hiervoor kan Enexis financiële instrumenten/derivaten inzetten.

MARKTRISICO

Marktrisico is het risico dat gelopen wordt met betrekking tot waardeveranderingen in kasstromen en financiële instrumenten als gevolg van gewijzigde markttrente, valutakoersen en marktprijzen. Enexis Netbeheer B.V. houdt geen financiële instrumenten voor handelsdoeleinden aan.

Marktrisico bestaat uit renterisico, valutarisico en grondstofprijrisico:

RENTERISICO

Het renterisico bestaat enerzijds uit het risico dat de rentecomponent in de regulatorische vergoeding in de toekomst lager uitvalt. Dit heeft een drukkend effect op de inkomsten van Enexis Netbeheer B.V. Tevens kan de rentevergoeding lager zijn dan de uit hoofde van bestaande leningsovereenkomsten vastgelegde rente en anderzijds uit het risico dat de te betalen rente met betrekking tot toekomstige financieringen hoger uitvalt dan de huidige markttrente. Daarnaast is er een risico dat de waarde van een financieel instrument wijzigt als gevolg van veranderingen in markttrentes.

Basis voor het renterisicobeleid is spreiding. Door spreiding in (her)financiering en looptijd van leningen, rentevaststelling en rente-typische looptijd (vast of variabel), soort lening en eventueel geografische spreiding over financieringsmarkten, wordt beschikbaarheid zeker gesteld en wordt het renterisico beperkt.

Binnen het vastgestelde beleid bestaat de mogelijkheid om gebruik te maken van derivaten voor de afdekking van bepaalde risicoposities, zoals onder meer het renterisico. In 2022 heeft Enexis Netbeheer B.V. evenals in 2021, geen gebruik gemaakt van derivaten ten behoeve van het afdekken van renterisico's en ook geen derivaten uitstaan.

Vorderingen

Enexis beperkt het renterisico op vorderingen op twee manieren:

- het afstemmen van de looptijden van de vorderingen, waaronder de financiële activa op de liquiditeitsprognose; en
- het vooraf contractueel overeenkomen van rentepercentages met betrekking tot de financiële activa tot aan de einddatum van de afgesloten contracten.

Vreemd vermogen

De rentedragende leningen kennen ultimo 2022 de navolgende looptijden, rentepercentages en vervaldagen:

€ miljoen	Nominale waarde	Boekwaarde	Contractuele einddatum	Initiële looptijd (jaren)	Resterende looptijd (jaren)	Rente
Intercompany Lening - Aandeelhouderslening (Tranche A)	422	422	30 november 2080	60	57,9	2,2%
Intercompany Lening - Aandeelhouderslening (Tranche B)	78	78	30 november 2080	60	57,9	1,4%
Intercompany Lening - Groene obligatielening	500	492	14 april 2033	12	10,3	0,4%
Intercompany Lening - Groene obligatielening	500	498	17 juni 2032	12	9,5	0,6%
Intercompany Lening - Obligatielening	500	497	28 april 2026	10	3,3	0,9%
Intercompany Lening - Obligatielening	500	497	2 juli 2031	12	8,5	0,8%
Totaal	2.500	2.484				

De reële waarde van de rentedragende verplichtingen bedraagt circa € 1.965 miljoen ultimo 2022 (ultimo 2021: € 2.833 miljoen). Deze reële waarde is voor de leningen van Enexis Netbeheer B.V. die samenhangen met de door Enexis Holding N.V. afgesloten obligatieleningen conform beursnotering. De reële waarde van de leningen van Enexis Netbeheer B.V. die samenhangen met de door Enexis Holding N.V. uitgegeven converteerbare hybride aandeelhouderslening is berekend op basis van de Euro Utility (A) BFV rentecurve per 31 december 2022, rekening houdend met een opslag voor het achtergestelde en illiquide karakter. De reële waarde van de rentedragende leningen is per saldo afgenomen als gevolg van de aflossing van de lening verstrekt door Enexis Holding N.V., van in totaal € 300 miljoen en de gestegen markttrente die is gebruikt voor de reële waarde berekening. Voor een verdere toelichting omtrent de in 2022 afgesloten leningen wordt verwezen naar noot 17. Rentedragende verplichtingen (langlopend).

Per ultimo 2022 waren alle rentedragende leningen vastrentend.

De door Enexis Holding N.V. verstrekte leningen aan Enexis Netbeheer B.V. die samenhangen met de door Enexis Holding N.V. uitgegeven beursgenoteerde obligatieleningen betreffen zogenoemde level 1 financiële instrumenten. Dit houdt voor Enexis in dat de reële waarde gebaseerd is op genoteerde prijzen in een actieve markt. De door Enexis Holding N.V. verstrekte leningen aan Enexis Netbeheer B.V. die samenhangen met de door Enexis Holding N.V. uitgegeven converteerbare hybride aandeelhouderslening betreffen zogenoemde level 2 financiële instrumenten. Dit houdt in dat de reële waarde gebaseerd wordt op discontering van de nominale cashflows tegen uit de markt afkomstige disconteringscurves. Bij de berekening van de reële waarde van de converteerbare hybride aandeelhouderslening wordt rekening gehouden met een opslag voor het achtergestelde en illiquide karakter.

VALUTARISICO

Enexis kan geconfronteerd worden met valutarisico in geval van inkopen in een andere valuta dan de euro. Enexis Netbeheer B.V. heeft geen financieringsinstrumenten in andere valuta dan de euro.

Het totaalbedrag aan liquiditeiten, vorderingen en verplichtingen in vreemde valuta is eind 2022 minimaal, waardoor valutarisico's en gevoeligheid voor koersveranderingen niet relevant zijn. In 2022 heeft Enexis Netbeheer B.V. evenals in 2021, geen gebruik gemaakt van derivaten ten behoeve van het afdekken van valutarisico's en ook geen derivaten ter afdekking van valutarisico's uitstaan.

GRONDSTOFFPRIJSRISICO

Enexis is met name blootgesteld aan fluctuaties van energieprijzen. Met de inkoop van energie worden netverliezen gecompenseerd. Het energie prijsrisico wordt in belangrijke mate beperkt door de prijs steeds enkele jaren vooruit vast te leggen door middel van termijn aankopen, waardoor aan het begin van het jaar de geprognosticeerde hoeveelheid fysiek reeds is ingekocht.

De termijncontracten worden afgesloten voor eigen gebruik en kwalificeren daarom niet als derivaten conform IFRS 9. De termijncontracten zijn per ultimo 2022 om deze reden niet in de balans opgenomen. Voor een nadere toelichting op de meerjarige financiële verplichtingen uit hoofde van de termijncontracten, wordt verwezen naar noot 25. Niet uit de balans blijvende verplichtingen.

Ondanks het beleid van Enexis om de energie enkele jaren vooruit in te kopen, zullen vanwege de gestegen energieprijzen de kosten voor distributieverliezen in de komende jaren stijgen. Dit blijkt ook uit de toename van de meerjarige financiële verplichtingen voor netverliezen zoals opgenomen in noot 25. Niet uit de balans blijkende verplichtingen en activa. Aangezien regionale netbeheerders in de reguleringsmethode hun efficiënte kosten en investeringen inclusief een redelijk rendement vergoed krijgen, zal deze stijging van de kosten van distributieverliezen eveneens leiden tot een toename van de toekomstige tarieven en daarmee netto-omzet. Om deze reden zijn de financiële gevolgen voor Enexis naar verwachting beperkt.

KREDIETRISICO

Het kredietrisico is het risico van een verlies dat ontstaat als een tegenpartij niet kan of zal voldoen aan haar verplichtingen. De debiteurenrisico's in gereguleerde markten zijn lager dan die in geliberaliseerde energiemarkten. Voor alle kleinverbruikersdebiteuren inzake de te betalen netwerkvergoedingen worden de vorderingen geïnd door energieleveranciers die debiteurenrisico op de eindklanten dragen. Enexis Netbeheer B.V. heeft daarentegen wel een debiteurenrisico op de energieleveranciers. Ondanks de gestegen energieprijzen in 2022 is het debiteurenrisico op energieleveranciers niet significant toegenomen.

Het maximale kredietrisico is in beginsel gelijk aan de boekwaarde van de vorderingen en vlottende activa.

SOLVABILITEITS- EN LIQUIDITEITSRISICO

Solvabiliteitsrisico

Het solvabiliteitsrisico is het risico dat het eigen vermogen of het garantievermogen op lange termijn onvoldoende is om aan de verplichtingen te kunnen voldoen. Voor zowel Enexis Netbeheer B.V. als Enexis Holding N.V. streven we naar minimaal een A credit rating profiel (A/A2 met stable outlook). Bewaking van deze doelstelling vindt plaats op basis van vastgestelde minimale financiële kengetallen zoals opgenomen in hoofdstuk 'Kapitaalbeheer'. Deze credit rating verschaft Enexis Netbeheer B.V. een goede toegang tot de internationale kapitaalmarkten.

Liquiditeitsrisico en contractuele looptijdanalyse

Liquiditeitsrisico

Het liquiditeitsrisico is het risico dat Enexis Netbeheer B.V. niet aan haar betalingsverplichtingen op korte termijn kan voldoen. Enexis Netbeheer B.V. is voor het voldoen aan haar betalingsverplichtingen afhankelijk van Enexis Holding N.V., aangezien dit de entiteit binnen de Enexis Groep is die verantwoordelijk is voor het aantrekken van externe financiering. Enexis Netbeheer B.V. is onderdeel van het liquiditeitenbeheer van Enexis Groep, dat wordt uitgevoerd op het niveau van Enexis Holding N.V. Het liquiditeitenbeheer van Enexis Holding N.V. is erop gericht om het liquiditeitsrisico van Enexis Groep, waaronder Enexis Netbeheer B.V., te mitigeren.

Enexis Holding N.V. streeft naar minimaal een "adequaat" liquiditeitsprofiel conform de geldende definities van rating agency S&P voor gereguleerde netwerkbedrijven, wat onder meer betekent dat de liquiditeitsbehoefte van de Enexis Groep, waaronder Enexis Netbeheer B.V., altijd voor een jaar vooruit gedekt moet zijn met een veiligheidsbuffer van 10%. Enexis Holding N.V. toetst haar liquiditeitsprofiel en stuurt deze op regelmatige basis bij op lange, middellange en korte termijn.

Contractuele looptijdanalyse

De navolgende tabel laat de contractuele niet-gedisconteerde kasstromen van Enexis Netbeheer B.V. zien geldend per ultimo 2022:

€ miljoen	< 1 mnd	< 3 mnd	3-12 mnd	1-5 jaar	> 5 jaar	Totaal
Rentedragende verplichtingen (langlopend)	0	0	0	500	2.000	2.500
Handelsschulden en overige te betalen posten	89	0	206	0	0	295
Rentedragende verplichtingen (kortlopend)	57	113	508	0	0	678
Rente over rentedragende verplichtingen	0	0	23	86	67	176
Totaal	146	113	737	586	2.067	3.649

€ miljoen	< 1 mnd	< 3 mnd	3-12 mnd	1-5 jaar	> 5 jaar	Totaal
Rentedragende verplichtingen (langlopend) ¹	0	0	0	500	2.000	2.500
Handelsschulden en overige te betalen posten	128	0	279	0	0	407
Rentedragende verplichtingen (kortlopend)	300	0	0	0	0	300
Rente over rentedragende verplichtingen	1	0	23	90	86	200
Totaal	429	0	302	590	2.086	3.407

¹ Het vergelijkend overzicht over 2021 is voor de rentedragende verplichtingen (langlopend) verhoogd met een bedrag van € 18 miljoen (nog te amortiseren kosten).

Procesrisico

Het procesrisico omvat de risico's samenhangend met de inrichting van de organisatie, de procedures en activiteiten van de Treasury-afdeling van de Enexis Groep. Deze risico's worden afgedekt middels een organisatorische functiescheiding tussen frontoffice en backoffice, alsmede door middel van het vastgestelde financieringsbeleid, het Treasury Statuut, het Treasury Control Framework en daaraan gerelateerde interne assessments en interne audits.

Kapitaalbeheer

Het kapitaal dat door de onderneming beheerd wordt, omvat het door aandeelhouders gestorte aandelenkapitaal en de opgebouwde algemene reserves.

Het kapitaalbeheer van Enexis Netbeheer B.V. is gericht op een financieel gezonde kapitaalstructuur en het behoud van een minimale A credit rating profiel (A/A2 met stable outlook) voor Enexis Netbeheer B.V. Dit ter ondersteuning van de continuïteit van haar bedrijfsprocessen en het kunnen realiseren van geplande investeringen.

Daarbij wordt ernaar gestreefd om voor aandeelhouders de, door de Autoriteit Consument & Markt (ACM) vastgestelde, eigenvermogensvergoeding te realiseren, met inachtneming van de belangen van vreemd vermogen verschaffers en andere belanghebbenden ('Stakeholders') van de Enexis Groep.

De lange termijn credit rating afgegeven door Standard & Poor's (S&P) voor Enexis Netbeheer B.V. is in augustus 2022 gewijzigd naar A+ met een stabiele outlook (was A+ negatieve outlook) en vervolgens op 14 februari 2023 gewijzigd naar A+ met een positieve outlook, waarmee wordt voldaan aan de interne eisen voor het behoud van een A credit rating profiel. De verkoop van Fudura B.V. door Enexis Holding N.V. en een mogelijke toekomstige staatsparticipatie heeft de rating-outlook van Enexis Holding N.V. en Enexis Netbeheer B.V. in augustus 2022 verbeterd van negatief naar stabiel en vervolgens op 14 februari 2023 naar positief.

Indien een netbeheerder een verklaring door een erkend kredietbeoordelingsbureau heeft waaruit blijkt dat de netbeheerder kredietkwaliteitstrap investeringswaardig is, hoeft deze op basis van artikel 2 lid 3 van het Besluit Financieel Beheer Netbeheerder niet te rapporteren over de wettelijke ratio's inzake kredietwaardigheid. De netbeheerder Enexis Netbeheer B.V. voldoet met haar actuele credit ratings aan de minimaal vereiste kredietwaardigheidstrap.

Enexis Netbeheer B.V. beheert haar kapitaalstructuur en past deze aan, aan veranderende economische omstandigheden en wettelijke of regulatorische verplichtingen. Ten behoeve van het handhaven of aanpassen van de kapitaalstructuur kan de Enexis Netbeheer B.V. onder bepaalde voorwaarden haar dividendbeleid aanpassen of kapitaal uitkeren aan aandeelhouders.

24. INFORMATIE VERBONDEN PARTIJEN

Transacties met verbonden partijen vinden plaats tegen marktconforme prijzen en voorwaarden. Vorderingen en schulden ultimo boekjaar worden normaal gesproken via de rekening-courant afgewikkeld. Er zijn geen garanties ontvangen dan wel afgegeven betreffende de vorderingen en schulden van verbonden partijen. De waardecorrectie in verband met oninbaarheid is nihil.

In 2022 onderscheidde Enexis Netbeheer B.V. als verbonden partijen haar aandeelhouder, de daaraan gelieerde entiteiten, deelnemingen en topfunctionarissen in het kader van de Wet Normering Topinkomens (WNT). De aandelen van Enexis Netbeheer B.V. worden gehouden door Enexis Holding N.V.

Enexis Netbeheer B.V. is leningen overeengekomen met Enexis Holding N.V. ter financiering van de bedrijfsvoering en investeringen in de energienetten van Enexis Netbeheer B.V. Per ultimo 2022 bedraagt het totaal van de opgenomen leningen € 2.484 miljoen (2021: € 2.782 miljoen). In 2022 is voor € 300 miljoen aan leningen afgelost. De over de leningen betaalde rentevergoedingen bedroegen in 2022 € 34 miljoen (2021: € 32 miljoen).

Per ultimo 2022 heeft Enexis Netbeheer B.V. een schuld op Enexis Holding N.V. van € 678 miljoen, zijnde de rekening-courant positie (zie noot 21. Rentedragende verplichtingen (kortlopend)). Per 31 december 2021 had Enexis Netbeheer B.V. een vordering van € 127 miljoen op Enexis Holding N.V. De rentelast over de rekening-courant positie is in 2022 € 2 miljoen (2021: € nihil). De rentelast wordt op de rekening-courant positie bijgeboekt.

Per ultimo 2022 bedroegen de overige vorderingen op groepsmaatschappijen € 6 miljoen (2021: € 9 miljoen). De nog te ontvangen facturen van groepsmaatschappijen bedroeg ultimo 2022 € 128 miljoen (2021: € 215 miljoen) en de te betalen rente aan groepsmaatschappijen bedroeg € 9 miljoen (2021: € 18 miljoen).

De aan de aandeelhouder betaalde dividenduitkering bedroeg € 93 miljoen (2021: € 71 miljoen). Het ontvangen dividend van deelnemingen bedroeg in 2022 nihil (2021: € 8 miljoen).

Enexis Netbeheer B.V. maakt voor zijn bedrijfsvoering onder andere gebruik van personeelsleden die in dienst zijn van Enexis Personeel B.V. alsmede van activa die zijn ondergebracht bij Enexis Personeel B.V. De kosten voor het inzetten van personeelsleden van Enexis Personeel B.V. bij de primaire afdelingen Asset Management, Infra en Klant & Markt van Enexis Netbeheer B.V. worden door Enexis Personeel B.V. als personeelskosten doorbelast op basis van afgesloten overeenkomsten (DVO's/SLAs) aan Enexis Netbeheer B.V. Deze personeelskosten worden in de jaarrekening van Enexis Netbeheer B.V. verantwoord als "Inhuur personeel bij Enexis Personeel B.V." onder de "Personeelskosten". De kosten van Enexis Personeel B.V. voor de ondersteunende- en stafmatige afdelingen worden op basis van afgesloten overeenkomsten (DVO's/SLA's) doorbelast aan Enexis Netbeheer B.V. en hebben onder andere betrekking op facilitaire diensten alsmede de inzet van personeel. Deze kosten zijn verantwoord als "Uitbestede stafdiensten aan Enexis Personeel B.V." onder de "Kosten uitbesteed werk, materialen en andere externe kosten". De betreffende activa en passiva, zoals software, gebouwen maar ook de voorzieningen voor personeelsbeloningen, zijn op de balans van Enexis Personeel B.V. verantwoord.

Enexis Netbeheer B.V. beschouwt de leden van de directie en Raad van Commissarissen als topfunctionarissen in het kader van de WNT. Transacties met topfunctionarissen hebben louter betrekking op beloningen. Voor de toelichting wordt verwezen naar noot 26. Bezoldiging en Wet Normering Topinkomens (Bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector).

De niet in de consolidatie van Enexis Netbeheer B.V. betrokken deelnemingen van Enexis Netbeheer B.V. of de aan haar gelieerde entiteiten zijn hieronder weergegeven.

	Statutaire zetel	Aandeel Enexis Netbeheer B.V. 31 december 2022	Aandeel Enexis Netbeheer B.V. 31 december 2021	Onderdeel van
ZEBRA Gasnetwerk B.V. ¹	Bergen op Zoom	67%	67%	Enexis Netbeheer B.V.
Energie Data Services Nederland B.V.	Arnhem	23%	23%	Enexis Netbeheer B.V.

¹ Deelneming wordt niet in de consolidatie betrokken omdat er geen sprake is van beslissende zeggenschap (besluitvorming met meerderheid van 75%). ZEBRA Gasnetwerk B.V. betreft een joint venture waarvan de boekwaarde per ultimo 2022 nihil is. De entiteit ZEBRA Gasnetwerk B.V. zal in 2023 geliquideerd worden.

25. NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

MEERJARIGE FINANCIËLE VERPLICHTINGEN

Ultimo 2022 bedragen de meerjarige financiële verplichtingen (m.u.v. inkoop van materialen) € 459 miljoen (2021: € 249 miljoen).

€ miljoen	2022			2021		
	< 1 jaar	1-5 jaar	> 5 jaar	< 1 jaar	1-5 jaar	> 5 jaar
Netverlies	317	142	0	79	170	0
Totaal	317	142	0	79	170	0

GERECHTELIJKE PROCEDURES EN JURIDISCHE GESCHILLEN

Ultimo 2022 was Enexis Netbeheer B.V. betrokken bij verschillende rechtszaken en juridische geschillen. Op basis van financieel risico zijn met betrekking tot de ontvangen claims daar waar nodig voorzieningen getroffen of zijn verplichtingen verwerkt in de jaarrekening.

AFGEGEVEN GARANTIES

Enexis Netbeheer B.V. in totaal voor € 6 miljoen garanties afgegeven ten behoeve van derden (2021: € 6 miljoen).

26. BEZOLDIGING EN WET NORMERING TOPINKOMENS (BEZOLDIGING TOPFUNCTIONARISSEN PUBLIEKE EN SEMIPUBLIEKE SECTOR)

ENEXIS EN DE WET NORMERING TOPINKOMENS

De Wet Normering Topinkomens (WNT) is van toepassing op Enexis Netbeheer B.V. Het toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2022 € 216.000. Dit betreft het algemeen bezoldigingsmaximum. De in de WNT verplichte verantwoording over de bezoldiging van de topfunctionarissen die werkzaam zijn voor Enexis Netbeheer B.V. vindt plaats in deze jaarrekening.

TOPFUNCTIONARISSEN

De Raad van Bestuur en de Raad van Commissarissen van Enexis Holding N.V. voeren werkzaamheden uit voor Enexis Groep als geheel en daarmee dus ook voor Enexis Netbeheer B.V. De Raad van Bestuur van Enexis Holding N.V. vormt de directie van Enexis Netbeheer B.V. De Raad van Commissarissen van Enexis Holding N.V. is verantwoordelijk voor het toezicht op Enexis Netbeheer B.V.

De leden van de Raad van Bestuur zijn in dienst bij Enexis Personeel B.V. en kwalificeren daarmee bij Enexis Netbeheer B.V. als leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking. De wettelijke verantwoording van de WNT bij Enexis Netbeheer B.V. richt zich diensgevolge op de vergoeding die door Enexis Netbeheer B.V. wordt verrekend met Enexis Personeel B.V. voor de door de topfunctionaris verrichte arbeid en die bij Enexis Netbeheer B.V. ten laste van het resultaat gebracht is.

Op basis van dienstverleningsovereenkomsten tussen de entiteiten binnen Enexis Groep vindt doorbelasting van de bezoldiging van de Raad van Bestuur en de Raad van Commissarissen plaats naar rato van de omvang van de dienstverlening. De vanuit Enexis Personeel B.V. aan Enexis Netbeheer B.V. door te belasten kosten betreffen de personeelskosten van de bestuursleden naar rato van de tijdsbesteding, zijnde voor het jaar 2022 96,59%. De in rekening te brengen vergoeding voor verrichte arbeid vindt plaats naar rato van het aantal kalenderdagen dat het lid van de Raad van Bestuur en van de Raad van Commissarissen op grond van de WNT kwalificeert als topfunctionaris, en naar rato van de omvang van het dienstverband.

In de geconsolideerde jaarrekening van Enexis Holding N.V. is de totaal ontvangen beloning van voornoemde topfunctionarissen – voor de werkzaamheden die zij verrichten voor Enexis Groep als geheel – opgenomen.

BELONING RAAD VAN BESTUUR 2022

De Raad van Bestuur bestond in 2022 uit de volgende leden: de heer E.G. den Boer (Chief Executive Officer), de heer R.B.A. van der Leeuw (Chief Operating Officer), de heer J.K. Sanders (Chief Transition Officer) en mevrouw M.N.A.J. Vogt (Chief Financial Officer).

De hiernavolgende tabellen 1,2 en 3 tonen de ontwikkeling van de beloning van de leden van de Raad van Bestuur.

Alle leden van de Raad van Bestuur kwalificeren als topfunctionaris zonder dienstbetrekking en vervulden hun functie in 2022 (en deels ook in 2021) langer dan twaalf kalendermaanden. Het individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum wordt berekend op basis van de duur en omvang van het dienstverband (tabel 1 en 2 hieronder). In tabel 3 is de bezoldiging van 2021 opgenomen, uitgesplitst voor de eerste twaalf kalendermaanden van de functievervulling.

Tabel 1. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling 2022 (WNT tabel 1a):

Gegevens 2022				
Bedragen × € 1	E.G. den Boer	R.B.A. van der Leeuw	J.K. Sanders	M.N.A.J. Vogt
Functiegegevens	CEO	COO	CTO	CFO
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,9659	0,9659	0,9659	0,8693
Dienstbetrekking?	nee	nee	nee	nee
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	207.152	208.634	208.634	187.769
Subtotaal	207.152	208.634	208.634	187.769
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	208.634	208.634	208.634	187.769
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	207.152	208.634	208.634	187.769
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

Tabel 2. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling 2021 (WNT tabel 1a):

Gegevens 2021			
Bedragen × € 1	E.G. den Boer	R.B.A. van der Leeuw	J.K. Sanders
Functiegegevens	CEO	COO	CTO
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01/09 – 31/12	01/09 – 31/12	01/09 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,9339	0,9339	0,9339
Dienstbetrekking?	nee	nee	nee
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	65.240	65.240	65.240
Subtotaal	65.240	65.240	65.240
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	65.240	65.240	65.240
Bezoldiging	65.240	65.240	65.240

Tabel 3. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking tot en met de 12e kalendermaand van de functievervulling 2021 (WNT tabel 1b):

Gegevens 2021

Bedragen × € 1	E.G. den Boer		R.B.A. van der Leeuw		J.K. Sanders		M.N.A.J. Vogt	
Functiegegevens	CEO		COO		CTO		CFO	
Kalenderjaar	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Aanvang en einde functievervulling in het kalenderjaar	1/1 - 31/8	1/9 - 31/12	1/1 - 31/8	1/9 - 31/12	1/1 - 31/8	1/9 - 31/12	1/1 - 31/12	-
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	8	4	8	4	8	4	12	-
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar	1.031	598	1.065	591	1.068	651	1.466	-
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum								
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	199	193	199	193	199	193	199	-
Maxima op basis van de normbedragen per maand	181.400	107.200	181.400	107.200	181.400	107.200	292.200	-
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	288.600		288.600		288.600		292.200	
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)								
Werkelijk uurtarief lager dan het maximum uurtarief?	Ja		Ja		Ja		Ja	
Bezoldiging in de betreffende periode	144.285	71.900	140.200	69.164	146.224	68.194	195.766	-
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	216.185		209.364		214.418		195.766	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.		N.v.t.		N.v.t.		N.v.t.	
Bezoldiging	216.185		209.364		214.418		195.766	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.		N.v.t.		N.v.t.		N.v.t.	

BELONING RAAD VAN COMMISSARISSEN 2022

In 2022 heeft er een wijziging plaatsgevonden in de samenstelling van de Raad van Commissarissen van Enexis. Op 14 april 2022 is de heer P.W. Moerland, voorzitter, afgetreden. Hij is opgevolgd door de heer J.A. Nijhuis, die sinds 14 april 2022 lid is van de Raad en op 13 mei 2022 tot voorzitter van de Raad is benoemd.

In onderstaande tabellen 4 en 5 wordt inzicht gegeven in de ontwikkeling van de beloning van de individuele leden van de Raad van Commissarissen. In de tabellen is voor Enexis Netbeheer B.V. in 2022 rekening gehouden met een doorbelastingpercentage van 96,59% (2021: 93,39%).

Tabel 4. Toezichthoudende topfunctionarissen 2022 (WNT tabel 1c):

Gegevens 2022	J.C.H.G. Arts	J.F.M. van Dijk	P.W. Moerland	J.A. Nijhuis	J.A. Nijhuis	P.L.A. Rüpp	C.M. Velthuis
Bedragen × € 1							
Functiegegevens	Lid	Lid	Voorzitter	Lid	Voorzitter	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 14/04	14/04 - 12/05	13/05 - 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Bezoldiging							
Bezoldiging	20.863	20.863	8.917	1.658	19.977	20.863	20.863
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	21.600	21.600	9.232	1.716	20.683	21.600	21.600
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	20.863	20.863	8.917	1.658	19.977	20.863	20.863
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

Tabel 5. Toezichthoudende topfunctionarissen 2021 (WNT tabel 1c):

Gegevens 2021	J.C.H.G. Arts	J.F.M. van Dijk	P.W. Moerland	P.L.A. Rüpp	C.M. Velthuis
Bedragen × € 1					
Functiegegevens	Lid	Lid	Voorzitter	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Bezoldiging					
Bezoldiging	19.518	19.518	29.277	19.518	19.518
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	20.900	20.900	31.350	20.900	20.900

27. GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die impact hebben op deze jaarrekening.

Verklaring van de onafhankelijke accountant

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de aandeelhouder en de directie van Enexis Netbeheer B.V.

VERKLARING OVER DE IN HET JAARVERSLAG OPGENOMEN JAARREKENING 2022

ONS OORDEEL

Wij hebben de jaarrekening voor het jaar geëindigd op 31 december 2022 van Enexis Netbeheer B.V. (hierna 'Enexis' of 'de onderneming') te 's-Hertogenbosch gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Enexis per 31 december 2022 en van het resultaat en de kasstromen over 2022 in overeenstemming met International Financial Reporting Standards zoals aanvaard binnen de Europese Unie (EU-IFRS) en met Titel 9 Boek 2 BW en de bepalingen van en krachtens de Wet Normering Topinkomens (WNT).

De jaarrekening bestaat uit:

- De balans per 31 december 2022
- De volgende overzichten over 2022: de winst- en verliesrekening, het overzicht van het totaalresultaat het kasstroomoverzicht en het mutatieoverzicht van het eigen vermogen
- De toelichting met een overzicht van de belangrijke grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

DE BASIS VOOR ONS OORDEEL

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en de Regeling Controleprotocol WNT 2022 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie *Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening*.

Wij zijn onafhankelijk van Enexis zoals vereist in de Europese verordening betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang, de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

INFORMATIE TER ONDERSTEUNING VAN ONS OORDEEL

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden bezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Ons inzicht in de onderneming

Enexis Netbeheer B.V. is onderdeel van de Enexis Groep. Enexis beheert het elektriciteits- en gasnetwerk in de provincies Groningen, Drenthe, Overijssel, Noord-Brabant en Limburg. Enexis verzorgt de aanleg, het onderhoud, het beheer en de ontwikkeling van deze distributienetwerken en daaraan verwante activiteiten. Dit zijn de wettelijk vastgelegde taken voor een netbeheerder waarop toezicht wordt uitgeoefend door de Autoriteit Consument en Markt (hierna: ACM). De opbrengsten van Enexis komen vrijwel uitsluitend voort uit de uitoefening van deze wettelijke taken. Enexis speelt een belangrijke rol in de energietransitie.

Wij hebben bijzondere aandacht in onze controle besteed aan een aantal onderwerpen op basis van de activiteiten van de onderneming en onze risicoanalyse.

Wij hebben de materialiteit bepaald en de risico's geïdentificeerd en ingeschat dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten, om in reactie op deze risico's de controlewerkzaamheden te bepalen ter verkrijging van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Materialiteit

Materialiteit	€ 68 miljoen (2021: € 65 miljoen)
Toegepaste benchmark	0,75% van de totale activa
Nadere toelichting	Wij hebben de totale activa als grondslag genomen vanwege de typologie van Enexis en het reguleringsmodel waarin de ontvangen vergoedingen en operationele kasstromen grotendeels afhankelijk zijn van de activabasis. Wij overwegen dat om die reden de totale activa een belangrijk kengetal is voor gebruikers van de jaarrekening. De wijze waarop wij de materialiteit hebben bepaald is niet gewijzigd ten opzichte van het voorgaand boekjaar.
Materialiteit WNT	Voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie hebben wij de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in de Regeling Controleprotocol WNT 2022.

Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Wij zijn met de directie overeengekomen dat wij aan de directie tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven € 3,25 miljoen rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen of WNT-redenen relevant zijn.

Opdrachtteam en gebruikmaken van het werk van specialisten

Wij hebben zorggedragen dat het opdrachtteam over de juiste kennis en vaardigheden beschikt die nodig zijn voor de controle van een regionale netbeheerder. Wij hebben in het opdrachtteam specialisten opgenomen op het gebied van IT audit, de controle van WNT-verantwoording en fiscaliteit.

Onze aandacht voor klimaatrisico's en de energietransitie

Klimaatverandering en de energietransitie bepalen in belangrijke mate de maatschappelijke agenda. Zaken als CO₂-reductie hebben een impact op de financiële verslaggeving, omdat deze onder meer risico's meebrengen voor de bedrijfsvoering, de waardering van activa, voorzieningen of de houdbaarheid van het bedrijfsmodel en toegang tot financiële markten van bedrijven met een grotere CO₂ voetafdruk.

De directie heeft de toezeggingen en verplichtingen uit hoofde van de energietransitie van Enexis samengevat, en rapporteert in sectie 'Netbeheer in 2022' van het bestuursverslag hoe de onderneming omgaat met klimaat- en milieurisico's.

Als onderdeel van onze controle van de jaarrekening, hebben wij geëvalueerd in hoeverre bij schattingen en belangrijke veronderstellingen Enexis rekening houdt met klimaatrisico's, de mogelijke effecten van de energietransitie en met de toezeggingen en feitelijke verplichtingen op dit gebied. Verder hebben wij het bestuursverslag gelezen en overwogen of er een inconsistentie van materieel belang is tussen de jaarrekening en de niet-financiële informatie in de secties: dit is Enexis netbeheer, Netbeheer in 2022, Governance en risicomanagement en aanvullende informatie.

De impact van de energietransitie komt vooral tot uiting in de toename van het investeringsniveau in het elektriciteitsnetwerk. Voorts is de impact van de energietransitie in 2022 van belang geweest voor de veronderstellingen ten aanzien van de afschrijvingen op het gasnetwerk. Wij verwijzen naar het kernpunt 'Schattingwijziging: Degressief afschrijven gasactiva'.

Onze focus op fraude en het niet-naleven van wet- en regelgeving

Onze verantwoordelijkheid

Hoewel wij niet verantwoordelijk zijn voor het voorkomen van fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving en van ons niet verwacht kan worden dat wij het niet-naleven van alle wet- en regelgeving ontdekken, is het onze verantwoordelijkheid om een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen dat de jaarrekening als geheel geen afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.

Onze controle-aanpak met betrekking tot frauderisico's

Wij hebben de risico's geïdentificeerd en ingeschat op een afwijking van materieel belang op de jaarrekening die het gevolg is van fraude. Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in de onderneming en haar omgeving, de componenten van het interne beheersingssysteem, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop de directie inspeelt op frauderisico's en het interne beheersingssysteem monitort, alsmede de uitkomsten daarvan. Wij verwijzen naar hoofdstuk 'risicobeheersing' van het jaarverslag, waarin de directie haar (fraude)risicoanalyse heeft opgenomen.

Wij hebben de opzet en de relevante aspecten van het interne beheersingssysteem en in het bijzonder de frauderisicoanalyse geëvalueerd alsook bijvoorbeeld de gedragswijzer en het compliance protocol voor medewerkers, klokkenluidersregeling en de incidentenregistratie. Verder hebben wij kennis genomen van het beleid om corruptie of omkoping van medewerkers te voorkomen, het systeem van overleg met en toezicht op leveranciers en eventueel opgelegde maatregelen, zoals beschreven in het bestuursverslag onder 'Voorwaarden voor duurzaam resultaat' en in de aanvullende informatie bij het jaarverslag onder 'Maatschappelijk verantwoord ondernemen – ketenverantwoordelijkheid'.

Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd van interne beheersmaatregelen gericht op het mitigeren van frauderisico's. Specifiek ten aanzien van inkopen en aanbestedingen hebben wij de volgende werkzaamheden verricht:

- Wij hebben inzicht verkregen in de interne beheersing met betrekking tot het aanbestedingsproces;
- Wij hebben kennis genomen van de interne rapportages rondom aanbestedingen waaronder het uitgevoerde 'control self assessment' en de gerealiseerde resultaten Europees aanbesteden;
- Wij hebben dossiercontroles verricht om vast te stellen dat inkopen hebben plaatsgevonden in overeenstemming met de van toepassing zijnde aanbestedingswet- en regelgeving;
- Wij hebben inzicht verkregen in de mate waarin betalingen naar en ontvangsten van gelden plaatsvinden met landen met een verhoogd corruptierisico.

Als onderdeel van ons proces voor het identificeren van frauderisico's, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving en omkoping en corruptie. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude.

In onze controle bouwen wij een element in van onvoorspelbaarheid. Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die aanwijzing geven voor fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving.

Zoals in al onze controles houden wij rekening met het risico dat de directie interne beheersmaatregelen kan doorbreken. Vanwege dit risico, hebben wij onder meer schattingen beoordeeld op tendenties die mogelijk een risico vormen op een afwijking van materieel belang, met name gericht op belangrijke gebieden die oordeelsvorming vereisen en significante schattingsposten, zoals toegelicht in 'schattingen en veronderstellingen' (onderdeel van toelichting 2.4) in de jaarrekening. Ook hebben wij data analyse gebruikt om journalposten met een verhoogd risico te signaleren en te toetsen en de zakelijke beweegredenen (of het ontbreken daarvan) beoordeeld van bijzondere transacties, waaronder die met verbonden partijen. Dit risico vereiste echter geen significante aandacht in onze controle.

Wij hebben geen frauderisico geïdentificeerd ten aanzien van de opbrengstenverantwoording.

Wij hebben kennis genomen van de beschikbare informatie en om inlichtingen gevraagd bij de directie, de interne auditdienst, afdeling juridische zaken en de compliance afdeling.

Uit de door ons geïdentificeerde frauderisico's, ontvangen inlichtingen en andere beschikbare informatie volgen geen specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude met een mogelijk materieel belang voor het beeld van de jaarrekening.

Onze controle-aanpak met betrekking tot het risico van niet voldoen aan wet- en regelgeving

Wij hebben passende controlewerkzaamheden verricht inzake de naleving van de bepalingen van de relevante wet- en regelgeving die van directe invloed zijn op de verantwoorde bedragen en toelichtingen in de jaarrekening. Daarnaast hebben wij de omstandigheden ingeschat met betrekking tot het risico van niet-naleven van wet- en regelgeving waarvan redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze van materiële invloed kunnen zijn op de jaarrekening, op basis van onze ervaring in de sector, door afstemming met de directie, het lezen van notulen, het kennisnemen van rapporten van de interne auditdienst en compliance afdeling en het uitvoeren van gegevensgerichte werkzaamheden gericht op transactiestromen, jaarrekeningposten en toelichtingen.

Wij hebben inlichtingen ingewonnen bij de intern juridisch adviseur en kennis genomen van correspondentie met de toezichthouder en zijn alert gebleven op indicaties voor een (mogelijke) niet-naleving gedurende de controle. Ten slotte hebben we schriftelijk de bevestiging ontvangen dat alle bekende gebeurtenissen van niet-naleving van wet- en regelgeving met ons zijn gedeeld.

Onze controle-aanpak met betrekking tot de continuïteitsveronderstelling

Zoals toegelicht in het onderdeel 'de grondslagen voor de financiële verslaggeving' van de toelichtingen op de jaarrekening, is de jaarrekening opgemaakt op basis van de continuïteitsveronderstelling. Bij het opmaken van de jaarrekening heeft de directie een specifieke beoordeling gemaakt van de mogelijkheid van de onderneming om haar continuïteit te handhaven en de activiteiten voort te zetten voor de voorzienbare toekomst.

Wij hebben de specifieke beoordeling met de directie besproken en professioneel-kritisch geëvalueerd. Wij hebben overwogen of de specifieke beoordeling van de directie op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, alle relevante gebeurtenissen en omstandigheden bevat waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten waarbij wij ons ook hebben gericht op het investeringsplan en de gegevens waaruit blijkt dat de netbeheerder voldoet aan de regels omtrent een goed financieel beheer. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen.

Op basis van onze werkzaamheden hebben wij geen materiële onzekerheden ten aanzien van de continuïteit geïdentificeerd. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven.

De kernpunten van onze controle

In de kernpunten van onze controle beschrijven wij zaken die naar ons professionele oordeel het meest belangrijk waren tijdens onze controle van de jaarrekening. Het kernpunt van onze controle hebben wij met de directie gecommuniceerd, maar vormt geen volledige weergave van alles wat is besproken.

Het kernpunt '*Risico op het verantwoorden van investeringen in materiële vaste activa zonder dat deze voldoen aan de activeringscriteria volgens IFRS*' van onze controle in voorgaand boekjaar beschouwen wij niet langer als kernpunt van deze controle. Dit vanwege een neerwaartse bijstelling van onze inschatting van de impact en de waarschijnlijkheid van het risico.

Het kernpunt '*De impact van de energietransitie op de waardering van het gasnetwerk*' van onze controle in voorgaand boekjaar is naar aanleiding van het methodebesluit 2022 – 2026 dat voorziet in het toepassen van een degressieve afschrijvingsmethodiek gewijzigd in het kernpunt 'Schattingswijziging: Degressief afschrijven gasactiva'. Dit om de omschrijving van het kernpunt beter te laten aansluiten op de gewijzigde verslaggeving terzake.

Schattingswijziging: Degressief afschrijven gasactiva

Beschrijving Voor haar gasactiva heeft Enexis met ingang van 2022 haar afschrijvingsmethodiek gewijzigd van lineair naar degressief afschrijven. De boekwaarde van de gasactiva in de jaarrekening van Enexis bedraagt € 2.847 miljoen per balansdatum, oftewel 31% van het balanstotaal, en is daarmee materieel voor de jaarrekeningcontrole.

Volgens IFRS moet de gebruikte afschrijvingsmethode een afspiegeling zijn van het patroon volgens welk de toekomstige economische voordelen van het actief naar verwachting zullen worden verbruikt door de onderneming. Aangezien de onderneming verwacht dat tot 2050 de energietransitie leidt tot een steeds grotere afname van het verbruik en het aantal gebruikers van de gasactiva past Enexis vanaf boekjaar 2022 een degressieve afschrijvingsmethode toe. De afschrijvingslasten als gevolg van deze schattingswijziging zijn in 2022 € 26 miljoen hoger dan wanneer de lineaire afschrijvingsmethode zou zijn voortgezet.

De inschatting van het verwachte verbruikspatroon van de gasactiva en de berekeningsmethodiek voor de wijze waarop degressief afschrijven plaatsvindt zijn aan aannames onderhevig. Het juist toepassen van de degressieve afschrijvingsmethode gasactiva onderkennen wij daarom als een kernpunt van onze controle.

De effecten van de schattingswijziging degressieve afschrijvingsmethode gasactiva zijn toegelicht in noot 2.3 van de jaarrekening. De impact van deze afschrijvingen ten opzichte van het totaal van de afschrijvingen wordt toegelicht in noot 4 van de jaarrekening.

Onze controleaanpak	<p>Wij hebben onder andere de volgende controlewerkzaamheden verricht, specifiek gericht op dit kernpunt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • het kennisnemen van de analyse van Enexis omtrent het toekomstig verbruikspatroon van de gasactiva tot en met 2050, en dan specifiek: <ul style="list-style-type: none"> - het beoordelen of de door de directie gekozen parameter die het verbruik weergeeft, te weten het aantal gasaansluitingen, passend is; - het kennis nemen van het Klimaatakkoord en sectorrapporten waaronder de Integrale Infrastructuurverkenning 2030-2050 zoals opgesteld door TenneT, GasUnie en de regionale netbeheerders; - het uitvoeren van een retrospectieve toetsing om de plausibiliteit van de inschattingen van de directie omtrent het toekomstig verbruikspatroon te beoordelen; - het controleren of de berekeningen die ten grondslag liggen aan het verwachte verbruikspatroon van gasactiva mathematisch juist zijn. • het vaststellen dat significante veronderstellingen, waaronder de mate waarin versneld wordt afgeschreven en tot welke ondergrens, passend zijn in de context van het toekomstig verbruikspatroon van de gasactiva. • het evalueren van de presentatie en toelichtingen in de jaarrekening ten aanzien van de schattingswijziging degressieve afschrijvingsmethode gasactiva
----------------------------	--

Belangrijke observaties	Op basis van de hierboven beschreven materialiteit en de door ons uitgevoerde en hierboven beschreven werkzaamheden, stemmen wij in met de door de directie verwerkte schattingswijziging.
--------------------------------	--

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met de Regeling Controleprotocol WNT 2022 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is

VERKLARING OVER DE IN HET JAARVERSLAG OPGENOMEN ANDERE INFORMATIE

Het jaarverslag omvat andere informatie naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist voor het bestuursverslag en de overige gegevens.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

VERKLARING BETREFFENDE OVERIGE DOOR WET- OF REGELGEVING GESTELDE VEREISTEN

Benoeming

Wij zijn door de directie op 7 december 2020 benoemd als accountant van Enexis Netbeheer B.V. vanaf de controle van het boekjaar 2021 en zijn sinds dat boekjaar tot nu toe de externe accountant.

Geen verboden diensten

Wij hebben geen verboden diensten geleverd als bedoeld in artikel 5, lid 1 van de Europese verordening betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang.

BESCHRIJVING VAN VERANTWOORDELIJKHEDEN VOOR DE JAARREKENING

VERANTWOORDELIJKHEDEN VAN DE DIRECTIE VOOR DE JAARREKENING

De directie is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met EU-IFRS en met Titel 9 Boek 2 BW en de bepalingen van en krachtens de WNT. In dit kader is de directie verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directie afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de directie de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de directie het voornemen heeft om de onderneming te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De directie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

ONZE VERANTWOORDELIJKHEDEN VOOR DE CONTROLE VAN DE JAARREKENING

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol WNT 2022, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. De sectie 'Informatie ter ondersteuning van ons oordeel' hierboven, bevat een informatieve samenvatting van onze verantwoordelijkheden en de uitgevoerde werkzaamheden als basis voor ons oordeel.

Onze controle bestond verder onder andere uit:

- Het in reactie op de ingeschatte risico's uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel;
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderneming;
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directie en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Communicatie

Wij communiceren met de directie onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

In dit kader geven wij ook een verklaring aan de directie, de raad van commissarissen van Enexis Holding N.V., op grond van artikel 11 van de Europese verordening betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang. De in die aanvullende verklaring verstrekte informatie is consistent met ons oordeel in deze controleverklaring.

Wij bevestigen aan de directie en de raad van commissarissen van Enexis Holding N.V. dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met de directie en de raad over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Wij bepalen de kernpunten van onze controle van de jaarrekening op basis van alle zaken die wij met de directie hebben besproken. Wij beschrijven deze kernpunten in onze controleverklaring, tenzij dit is verboden door wet- of regelgeving of in buitengewoon zeldzame omstandigheden wanneer het niet vermelden in het belang van het maatschappelijk verkeer is.

Eindhoven, 27 februari 2023

Ernst & Young Accountants LLP

drs P.A.E. Dirks RA

Aanvullende informatie

Over dit verslag

REIKWIJDTE

De reikwijdte van het verslag is Enexis Netbeheer B.V., gevestigd te 's-Hertogenbosch. Het wettelijk bestuursverslag is opgenomen op de pagina's 13 tot en met 47. De rapportageperiode loopt van 1 januari 2022 t/m 31 december 2022. Enexis Netbeheer B.V. is onderdeel van Enexis Groep. Voor meer informatie over de gezamenlijke strategie en duurzaamheidsinformatie verwijzen wij u naar het jaarverslag van Enexis Groep, dat beschikbaar is via de website www.enexisgroep.nl. Wij publiceren dit verslag op 28 februari 2023.

MEETMETHODES EN DATAVERZAMELING

De kwantitatieve informatie in dit verslag hebben we waar mogelijk ontleend aan de systemen van Enexis. Voor deze systemen gelden interne controlemaatregelen. De afdeling Corporate Control & Reporting van Finance & Control is – met betrokkenheid van Business Control – verantwoordelijk voor de verzameling en onderbouwing van de niet-financiële data. De GRI-index is opgenomen in het hoofdstuk 'Aanvullende informatie'.

De voor de verschillende onderwerpen verantwoordelijke medewerkers in de organisatie hebben de kwalitatieve informatie aangeleverd en onderbouwd. De gerapporteerde gegevens zijn met de grootst mogelijke betrouwbaarheid gegenereerd. Wij onderkennen dat een deel van de informatie onzekerheden kan bevatten die inherent zijn aan beperkingen van meetmethodes en dataverzameling. Op hoofdlijnen is de dataverzameling over materiële onderwerpen als volgt opgebouwd:

BETROUWBAAR EN TOEGANKELIJK ENERGIENET

Rapportage over de uitvalduur elektriciteit en gas, getransporteerde hoeveelheden en trajectlengtes.

VEILIG ENERGIENET

Rapportage van SodM meldingen, metingen publieke veiligheid elektriciteit en gas, rapportage van integraal vergunningbeheersysteem WAVE. Rapportage van eventuele datalek meldingen, rapportage van eventuele boetes van toezichthouders.

DUURZAME ENERGIEVOORZIENING

Rapportages over duurzaam opgesteld vermogen, verzwaarde elektriciteitsaansluitingen, verwijderde gasaansluitingen en groen gas invoeding.

BETAALBARE ENERGIEVOORZIENING

Overzicht beïnvloedbare kosten en opbrengsten Enexis Netbeheer B.V. (inclusief staven).

KLANTGERICHT DIENSTVERLENING

Rapportages van marktonderzoeksinstituut GfK, rapportages van Perspective en Avaya, resultaten van het website bezoek van Enexis.nl

GESEGMENTEERDE INFORMATIE

Voor meer inzicht in de gesegmenteerde informatie van Enexis Netbeheer B.V. verwijzen wij naar www.enexisgroep.nl. Hier wordt uiterlijk in oktober 2023 gesegmenteerde informatie over 2022 gepubliceerd.

Winstbestemming

STATUTAIRE BESTEMMING VAN HET RESULTAAT

Overeenkomstig de statuten staat de winst, voor zover die niet wordt gereserveerd, ter vrije beschikking van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (artikel 18.2).

Analoog aan de met de aandeelhouders van Enexis Holding N.V. overeengekomen afspraken is als uitgangspunt voor de winstbestemming van Enexis Netbeheer B.V. dat het uit te keren dividend over boekjaar 2022 maximaal 50% van de nettowinst uit gewone bedrijfsvoering zal bedragen, waarbij een minimumniveau van € 100 miljoen wordt nagestreefd. Dit percentage zal verlaagd worden als deze uitkering ertoe leidt dat het bedrijf binnen vijf jaar haar A rating-profiel kan verliezen.

Dit dividendbeleid zorgt ervoor dat de aandeelhouder een voorspelbaar en stabiel dividend kan verwachten. Tegelijkertijd borgt het beleid voldoende eigen vermogensgroei voor de vennootschap en toont het actieve steun van de aandeelhouder aan een gezonde financiële positie van de vennootschap.

VOORSTEL BESTEMMING RESULTAAT BOEKJAAR 2022

De winst-en-verliesrekening sluit met een resultaat van € 152 miljoen.

€ miljoen	2022	2021
Resultaat	152	185
Reservering ten gunste van de algemene reserve	-76	-93
Voorgestelde dividenuitkering	76	93

Overeenkomst met verwante bedrijven (>€ 4,5 miljoen)

EX ARTIKEL 43, ZESDE LID, ELEKTRICITEITSWET 1998 RESPECTIEVELIJK EX ARTIKEL 32, ZEVENDE LID, GASWET (VERSIES GELDEND OP 21-12-2021)

Enexis Netbeheer B.V. heeft met Enexis Personeel B.V. een overeenkomst afgesloten waarbij op basis van de in 2022 verrichte dienstverlening kosten zijn doorbelast met een waarde groter dan € 4,5 miljoen. Daarnaast heeft Enexis Netbeheer B.V. met Enexis Holding N.V. zes leningovereenkomsten met een waarde groter dan € 4,5 miljoen afgesloten

Verklaring ex artikel 43, negende lid, Elektriciteitswet 1998 respectievelijk ex artikel 32, elfde lid, Gaswet (versies geldend op 31-12-2022)

Hierbij verklaart de directie van Enexis Netbeheer B.V. dat:

De financiële verhouding tussen Enexis Netbeheer B.V. en elke met Enexis Netbeheer B.V. verbonden groepsmaatschappij binnen Enexis Groep, in het jaar 2022 voldoet aan de eisen die gesteld worden in het in 2022 geldende artikel 17b eerste lid van de Elektriciteitswet 1998, respectievelijk artikel 10c, eerste lid, van de Gaswet.

Dit betekent dat Enexis Netbeheer B.V. in het jaar 2022 verbonden groepsmaatschappijen niet heeft bevoorreed boven anderen waarmee een dergelijke groepsmaatschappij in concurrentie treedt, of anderszins voordelen heeft toegekend die verder gaan dan in normaal handelsverkeer gebruikelijk is.

Directie Enexis Netbeheer B.V.

E. den Boer
CEO

M. Vogt
CFO

R. van der Leeuw
COO

J. Sanders
CTO

's-Hertogenbosch, 27 februari 2023

Verklaring Naleving Gedragscode voor Netbeheerders aangaande gegevens uit kleinverbruik-meetinrichtingen die op afstand uitleesbaar zijn

Naam rechtspersoon: Enexis Netbeheer B.V.
Statutaire vestigingsplaats: 's- Hertogenbosch
Periode: 1.1.2022 tot en met 31.12.2022

Enexis Netbeheer B.V. te 's- Hertogenbosch maakt voor het goed kunnen uitvoeren van haar diensten gebruik van meetgegevens die zijn verkregen uit kleinverbruik-meetinrichtingen die op afstand uitleesbaar zijn. In aanvulling op de Algemene Verordening Gegevensbescherming hebben netbeheerders in de Nederlandse energiebranche een gedragscode opgesteld ten aanzien van het gebruik, het vastleggen, het uitwisselen en het bewaren van gegevens die zijn verkregen uit een kleinverbruik-meetinrichting die op afstand uitleesbaar is.

Gedragscode Verwerking van Persoonsgegevens door Netbeheerders in het kader van Installatie en Beheer van slimme meters bij kleinverbruikers

Voor de interne risicobeheersing- en controlesystemen van Enexis Netbeheer B.V. wordt gebruik gemaakt van de Privacy en Security sectoreisen. Het geheel van werkzaamheden inzake de risicobeheersing wordt periodiek geëvalueerd, tezamen met de uitkomsten van interne en externe audits. Waar nodig worden verbeteringen in de risicobeheersing- en controlesystemen doorgevoerd.

Meetcampagne

In het kader van het willen gaan verzamelen van metergegevens bij een groep kleinverbruikers om ten behoeve van de allocatie en reconciliatie tot nauwkeuriger verbruiksprofielen te kunnen komen, is geconstateerd dat in deze Gedragscode voor dit doel geen frequentie voor de toegestane meteruitlezing is opgenomen.

Individuele Slimme Meter Allocatie

In het kader van het willen gaan verzamelen van metergegevens bij kleinverbruikers om tot dynamische allocatie te kunnen komen in plaats van allocatie op jaarbasis met analoge meters, is geconstateerd dat voor de hiervoor in de Gedragscode opgenomen voorziening geen frequentie voor de toegestane meteruitlezing voor slimme meters is opgenomen.

Beide zaken zijn ondervangen door ter zake expliciet de ondubbelzinnige toestemming van de desbetreffende kleinverbruikers te vragen als elders in de Gedragscode bedoeld.

Gedragscode Slim Netbeheer

Deze gedragscode gaat over verwerken van meetgegevens voor netbeheerdoeleinden, de wettelijke taken van de netbeheerders om het net veilig, betrouwbaar en betaalbaar te beheren. De website van de branchevereniging Netbeheer Nederland (<https://www.netbeheernederland.nl/gedragscode>) is de centrale locatie waar afnemers door de netbeheerders worden geïnformeerd over deze gedragscode. Hier zijn de vastgestelde specifieke netbeheerdoeleinden waarvoor meetgegevens worden gebruikt vermeld, is de wijze waarop de belangen van afnemers worden gewaarborgd opgenomen en staat uitgelegd waar betrokkenen terecht kunnen met hun vragen en klachten.

De netbeheerders hebben gedurende de bovenvermelde periode drie verwerkingen van meetgegevens voor specifieke netbeheerdoeleinden beoordeeld en vastgesteld. Uit deze beoordelingen blijkt dat er geen verwerkingen zijn die waarschijnlijk een hoog risico hebben voor de rechten en vrijheden van betrokkenen waarvoor de uitvoering van een DPIA-beoordeling noodzakelijk is gebleken.

Hierbij verklaart de directie van Enexis Netbeheer B.V., dat Enexis Netbeheer B.V. te 's- Hertogenbosch zich gedurende de bovenvermelde periode heeft gehouden aan het gestelde in de regels en verplichtingen, genoemd in de *Gedragscode Verwerking van Persoonsgegevens door Netbeheerders in het kader van Installatie en Beheer van Slimme Meters bij Kleinverbruikers*, zoals goedgekeurd door de Autoriteit Persoonsgegevens (voorheen College Bescherming Persoonsgegevens) op 9 mei 2012 en de *Gedragscode Slim Netbeheer*, zoals goedgekeurd door de Autoriteit Persoonsgegevens op 20 april 2022.

's- Hertogenbosch, 27 februari 2023

Directie Enexis Netbeheer B.V.

Begrippenlijst

EBIT

Earnings Before Interest and Tax: resultaat vóór aftrek van rente en belastingen.

GEÏNVESTEERD VERMOGEN

Vaste activa vermeerderd met activa aangehouden voor verkoop minus vooruitontvangen bijdragen (langlopend + kortlopend) verminderd met passiva aangehouden voor verkoop vermeerderd met het netto werkkapitaal.

NETTO RENTEDRAGENDE SCHULDEN

Deze wordt als volgt berekend: totaal rentedragende verplichtingen – deposito's – liquide middelen.

NETTO WERKKAPITAAL

Totaal vlottende activa (exclusief liquide middelen, exclusief kortlopende financiële vaste activa en exclusief deposito's) minus kortlopende schulden (exclusief rentedragende verplichtingen, exclusief in volgend jaar te amortiseren vooruitontvangen bijdragen en exclusief derivaten).

RETURN ON EQUITY

Resultaat na belastingen gedeeld door het eigen vermogen per jaareinde.

ROIC

EBIT gedeeld door het geïnvesteerd vermogen per jaareinde.

SOLVABILITEIT

Eigen vermogen x 100% gedeeld door het balanstotaal.

Enexis Netbeheer B.V.

Postbus 856

5201 AW 's-Hertogenbosch

Tel: 088 857 77 77

www.enexis.nl